

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 14. IZREDNA SEJA

(5. december 2018)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJANK IN DRŽAVLJANOV, KI TEMELJI NA TRAJNI IN NEODtujlivi PRAVICI SLOVENSKEGA NARODA DO SAMODOLČNE
PO NAČELU DELITVE OBLASTI NA ZAKONODAVNO, IZVRSILNO IN SODNO.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO DRŽAVLJANKE IN DRŽAVLJANIN, IZVRSILNO IN SODNO.
SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.

MANDAT

VIII

IZREDNA
SEJA

14

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 14. izredna seja (5. december 2018)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2019

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 14. IZREDNE SEJE¹

1. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI Z ODGOVORNOSTJO VLADE MIRA CERARJA KOT SKUPŠČINE SDH-JA, KI SO JO SESTAVLJALE POLITIČNE STRANKE SMC, SD IN DESUS ZA ŠKODO, KI JE SLOVENSKIM DAVKOPLAČEVALCEM NASTALA ZARADI ZAMUD OD DECEMBRA 2016 DO NOVEMBRA 2018 PRI PRODAJI VEČINSKEGA DELEŽA V NLB, D. D., EPA 261-VIII

¹ Opomba: 15. izredna seja je bila izvedena pred 14. izredno sejo, in sicer zaradi tega, ker je bila 14. izredna seja že sklicana za 5. 12. 2018, a je bila pred njeno izvedbo sklicana še ena izredna seja, ki pa je dobila, kljub temu da je bila izvedena 29. 11. 2018, torej pred 14. izredno sejo, zaporedno številko 15.

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	6
1. točka dnevnega reda: PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI Z ODGOVORNOSTJO VLADE MIRA CERARJA KOT SKUPŠČINE SDH-JA, KI SO JO SESTAVLJALE POLITIČNE STRANKE SMC, SD IN DESUS ZA ŠKODO, KI JE SLOVENSKIM DAVKOPLAČEVALCEM NASTALA ZARADI ZAMUD OD DECEMBRA 2016 DO NOVEMBRA 2018 PRI PRODAJI VEČINSKEGA DELEŽA V NLB, D. D., EPA 261-VIII	6
ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI	6
DR. ANŽE LOGAR	7
ROBERT POLNAR	8
METOD DRAGONJA	9
ROBERT POLNAR	10
DUŠAN ŠIŠKO	12
MAG. MARKO POGAČNIK	12
IGOR PEČEK	14
MATJAŽ HAN	14
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	15
ŽELJKO CIGLER	17
JERNEJ VRTOVEC	19
ANDREJ ŠUŠMELJ	20
NATAŠA SUKIČ	21
JOŽEF HORVAT	23
DR. ANŽE LOGAR	25
LIDIJA IVANUŠA	26
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	27
MARKO KOPRIVC	29
GREGOR PERIČ	29
BOŠTJAN KORAŽIJA	30
FRANC BREZNIK	31
JANJA ŠLUGA	33
DR. ANŽE LOGAR	34
JANJA ŠLUGA	35
DR. ANŽE LOGAR	35
JANI IVANUŠA	35
VIOLETA TOMIČ	36
DR. ANŽE LOGAR	37
JOŽEF HORVAT	37
VIOLETA TOMIČ	38
VIOLETA TOMIČ	38
VIOLETA TOMIČ	38
VIOLETA TOMIČ	38
VIOLETA TOMIČ	38
VIOLETA TOMIČ	38
MAG. BRANISLAV RAJIČ	38
MAG. BRANISLAV RAJIČ	38
MAG. BRANISLAV RAJIČ	38
DR. ANŽE LOGAR	39
MATEJA UDOVČ	40
DR. ANŽE LOGAR	40
DR. ANŽE LOGAR	41
DR. ANŽE LOGAR	41
ALENKA JERAJ	41
ZVONKO ČERNAČ	41
BLAŽ PAVLIN	43

DANIJEL KRIVEC	44
ALEKSANDER REBERŠEK	44
MAG. MARKO POGAČNIK	45
METOD DRAGONJA	46
DR. ANŽE LOGAR	48
JOŽEF HORVAT	49
LJUDMILA NOVAK	49
MARIJAN POJBIČ	50
IGOR ZORČIČ	50
VOJKO STAROVIČ	51
LJUDMILA NOVAK	51
METOD DRAGONJA	52
JOŽEF HORVAT	52

Državni zbor VIII. mandat

14. izredna seja 5. december 2018

Predsedujoči: mag. Dejan Židan.....predsednik Državnega zbora
Tina Heferle.....podpredsednica Državnega zbora
Branko Simonovič.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 5. decembra 2018 ob 11. uri.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN:
Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci,
gospe in gospodje!

Začenjam 14. izredno sejo Državnega zbora, ki sem jo sklical na podlagi prvega odstavka 58. člena ter prvega odstavka 60. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanci: Ferenc Horváth, Žan Mahnič, Tomaž Lisec od 14. ure dalje, Samo Bevk do 13. ure, Jelka Godec, Luka Mesec do 13. ure, Miha Kordiš do 13. ure, Primož Siter do 13. ure, dr. Franc Trček, Nataša Sukič, Iva Dimic, mag. Matej Tonin od 16. ure dalje, Jernej Vrtovec od 18. ure dalje in dr. Matej Tašner Vatovec.

Na sejo sem vabil predstavnike Vlade. Vsem prisotnim še enkrat lep pozdrav!

Spoštovane poslanke in poslanci, prehajamo na **določitev dnevnega reda** 14. izredne seje Državnega zbora.

Predlog dnevnega reda ste prejeli v sredo, 21. novembra 2018, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu s prvim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za širitev dnevnega reda nisem prejel. Zato zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem.

Prehajamo na odločanje. Prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo. Navzočih je 69 poslank in poslancev, za je glasovalo 69, proti nihče.

(Za je glasovalo 69.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 14. izredne seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na 1. **TOČKO DNEVNEGA REDA – PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI Z ODGOVORNOSTJO VLADE MIRA CERARJA KOT SKUPŠČINE SDH, KI SO JO SESTAVLJALE POLITIČNE STRANKE SMC, SD IN DESUS, ZA ŠKODO, KI JE SLOVENSKIM DAVKOPLAČEVALCEM NASTALA ZARADI ZAMUD OD DECEMBRA**

2016 DO NOVEMBRA 2018 PRI PRODAJI VEČINSKEGA DELEŽA V NLB, D. D.

Predlog priporočila je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina 36 poslank in poslancev s prvopodpisanim Zmagom Jelinčičem Plemenitim. V zvezi s tem predlogom priporočila je skupina 28 poslank in poslancev s prvopodpisanim Zmagom Jelinčičem Plemenitim zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo.

Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem besedo predstavniku predlagatelja, gospodu Zmagu Jelinčiču Plemenitemu.

ZMAGO JELINČIČ PLEMENITI (PS SNS): Lep pozdrav vsem skupaj!

Danes zvečer bo Miklavž nosil pa parkelj bo nosil oziroma eden palico, eden darila. Ampak v Sloveniji ne bomo dobili daril, mi bomo dobili samo palico. Palico zato, ker je naša politična struktura v prejšnjem mandatu uničila Ljubljansko banko in naredila dve grozljivi potezi. Prva je po mojem mnenju in po mnenju Slovenske nacionalne stranke sploh to, da smo našo banko začeli prodajati in jo prodajali. Prodali smo jo kar tako. Nemci imajo državno banko, Deutsche Bank je nemška banka in jim na kraj pameti ne pride, da bi jo prodali. Mi smo šli zaradi obljube, ki jo je dala gospa Bratušek, ne vem komu, ne vem kje, ne vemo ob kakšni priliki in ne vem za kakšno ceno, smo se odločili, da bomo morali vse skupaj prodati. In smo se začeli meniti, da bomo prodajali. Zadeva se je začela decembra 2016, ko naj bi se prodalo, in se vleče pravzaprav do danes oziroma se je vlekla. To je prva grozljiva, bi rekel, kar svinjarija, da se je to zgodilo. Druga je pa ta, da smo prodali pod ceno. Dejstvo je, da bi lahko dobili bistveno več. Res pa je, da bi morali imeti pri pogajanjih ustrezne strokovnjake, ki bi kaj vedeli, kaj razumeli pa kaj vedeli o bančništvu in o prodajanju, pa tudi konec koncev o nakupih. To, kako se je vse skupaj dogovarjalo, je bilo nekako skrito za enimi zavesami, vedeli so samo nekateri in tisti nekateri, se bojim, da so ali podlegli kakšnim obljubam ali pa so bile obljube že izpolnjene vnaprej. Mi bomo zdaj dobili

oziroma prodali to banko za kakšno milijardo. Vrednost te banke, pa če gledamo skozi oči tistega, ki bo znal najbolje upravljati vse skupaj, je pa med 7 in 10 milijardami evrov. Kdo bo to pobasal v žep in kdo bo imel na naši strani korist od tega, da bo kupec tako krasno zaslužil? Verjetno že nekateri. Konec koncev je treba vedeti, da je banka zdaj v zadnjem času prinesla več kot 200 milijonov denarja v državni proračun in cca 2 milijardi in pol denarja, ki smo ga morali zmetati v to luknjo vsi mi, ki smo v Sloveniji, mogoče nekateri ne, ker so si že prej zagotovili, da ne bo treba tega dajati, to bi bilo poplačano v desetih letih. V desetih letih!

Kaj bomo še izgubili? Izgubili bomo tudi vse podružnice Nove Ljubljanske banke po Balkanu. Te podružnice so zelo pomembne. Če ima neka banka podružnice po Balkanu, z dobrim upravljanjem lahko krasno služi. Res pa je, da dobrega upravljanja v Sloveniji ni bilo. V banki so bile lopovščine, tatvine, korupcija, pranje denarja in vse skupaj. Vse, kar lahko najdete v najhujših učbenikih kakšne tuje družbe, kajti v Sloveniji ni korupcije, ni podkupovanja, ni goljufij. Konec koncev – ali je kdo šel sedet zaradi tega? Niti eden od tistih gospodov in gospa, ki so stotine milijonov uničili, pokradli in jih odpeljali ne vem kam, nihče od teh ne odgovarja za nič. Pri nas se desetine milijonov visoke dolgove enostavno odpiše, seveda če je priimek pravi. Drugače pa, če kdo zamudi s plačilom stotih evrov, mu rubijo tudi hišo, zato ker priimek ni pravi. To je naša država. Take države se nismo želeli. Nismo si je želeli. Vsaj jaz ne. Mogoče nekateri, morda tudi nekateri od vas tukaj notri. Ampak to samo tisti, ki so pri koritu, lahko rečejo, da je fino, da imajo tako državo. Državljeni tega ne maramo in nočemo in upam, da se enkrat bo ta zadeva popravila.

Jaz bi tukaj tudi povprašal gospo Bratušek, komu je ona obljubila, da moramo prodati banko. Ne vem. Nihče ni vedel. Državni zbor ni o tem razpravljal, postavljeni smo bili pred dejstvo. In Bruselj, kot vidimo, zopet diktira vse. Tudi ceno bo diktiral. Če pa pogledamo, po kakšni ceni so bile prodane delnice in vidimo, da je danes cena delnic že višja, nekateri že kujejo lepe dobičke. In kdo kuje lepe dobičke? V veliki meri Hrvatje, tudi hrvaški pokojninski skladi, pa neki neznanci, za katere nihče ne ve, od kod prihajajo in kdo so, verjetno pa tudi kakšna slovenska jara gospoda, ki iz oaz vleče denar in s tistim denarjem kupuje tisto, kar je naše in bo zopet njihovo, tako kot je bilo zdaj njihovo. Zato so tudi lahko dajali tiste kredite nekaterim ljudem kar na lepe oči. Seveda teh kreditov jim ni bilo treba vračati. Skratka, lopovščina na vsej črti. Me zanima, kdo bo dobil kaj v žep. Jaz sem prepričan, da kot vedno resnica pride na dan, bo tudi to prišlo. Me pa zanima tudi, kdo je že kaj dobil v žep, pa tudi to bo prišlo na plan. Tudi to se bo izvedelo. Konec koncev bo moral novi lastnik ali pa lastnica ali pa skupina lastnikov dati na mizo kakšne dokumente. Ne nam, ker

nam ne dajo ničesar, tudi preiskovalnim komisijam ne dajo ničesar, ker kot izgleda, je Državni zbor za nekatere inštitucije, ki bi morale biti pod Državnim zborom, neka odvečna zadeva in bi radi delovali po načinu socialistične skupščine, kot smo jo imeli nekoč, kje bi delegati samo rekli: ja. Rekli tisto, kar je šef povedal in izglasovali isto.

Dejstvo je tudi, da strokovnjaki, ki vodijo SDH, niso strokovnjaki. To je, kakor so včasih rekli, z brda z dola nabrani neki ljudje, ki pa so primerni zaradi tega, ker poslušajo tiste, ki so zadaj. Zaradi tega smo tako globoko zabredli. In kdo je bil tisti, ki je vodil to kohorto? Gospod Miro Cerar, ki danes sedi na stolčku zunanjega ministra in leta v Vatikan, kjer ga niti papež ne sprejme, ampak ga sprejmejo nižji uradniki in, kakor vidimo po časopisih, že kar gledajo na uro, no, daj, saj si dosti govoril, sedaj se pa spelji. Taki ljudje nam vodijo državo in taki ljudje so nam pripeljali to državo tja, kjer smo danes. In taki ljudje nam prodajajo banke in taki ljudje nam prodajajo vse, kar imamo. Tako kot so mariborsko banko prodali in so tujci ugotovili, da je bila tista kupnina plačana v malo več kot v enem letu. In tako se bo zgodilo pri Ljubljanski banki. Po drugi strani pa dovoljujemo, da Ljubljanska banka zapira svoje podružnice po Sloveniji, kajti kaj jih brigajo državljani. Državljeni so tudi tej vladi zadnje kolo na vozu, niti ne zadnje kolo, ampak rezervno kolo na vozu. To so grozljive zadeve.

Mislím, da je skrajni čas, da se odpre razprava. Ta razprava sicer ne bo šla dalje, kajti Odbor za finance je s preglasovanjem odločil, da se o tem ne bo smelo govoriti kaj bolj na široko in da se ne bo smelo raziskati svinjarije, ki so bile zadaj. Kako značilno za našo državo!? In do danes še nihče od teh, ki so delali svinjarije, ne sedi, ampak – ja sedijo, ampak verjetno kje pod kakšno palmo, pijejo rum s kokakolo in gledajo morje, pa kakšne lepe ženske, ki se mimo sprehajajo. To je to. Nekateri so pa seveda tudi že zapravili veliko z avtomobili, jahtami, z ne vem čem vse. Zagotovo pa si tega ne more privoščiti državljan, tisti, ki so mu pobrali denar, ki so mu pokradli denar in ki mu tega denarja nikoli več ne bodo vrnili.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec.

Za dopolnilno obrazložitev predloga priporočila dajem besedo še predstavniku predlagatelja dr. Anžetu Logarju.

Gospod poslanec, izvolite.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): NLB je prodana, NLB večinsko ni več slovenska, pa časopisi še vedno izhajajo, internet še vedno dela, življenje nemoteno teče naprej, kar je neverjetno, glede na to, kaj smo slišali večkrat v tej državi, ne nazadnje tudi v tem parlamentu. Po vsej kolobociji s prodajo državne lastnine in predvsem NLB bi človek mislil, da se bo po prodaji NLB v Sloveniji zgodil vesoljni potop. Pa

se ni. Nič protestov, nobenih izgredov, nič protestnih sestopov iz nadkoalicijske funkcije. Razumljivo, prodaja se je izvršila pod levo, skrajno levo vlado. Predstavljajte si reakcijo v primeru, da bi do te prodaje prišlo pod vlado Janeza Janše. Danes bi imeli tu Pariz. Pa bi bila NLB prodana za primerno ceno, ne pa pod ceno. V banko smo davkoplachevalci v zadnjih 25 letih zmetali 4 milijarde evrov. Prodali smo jo za 600 milijonov evrov. Kdo je kriv za to? V to banko smo pred petimi leti zmetali milijardo in pol. Prodali smo jo za dva in pol krat manj, kot smo dali samo za sanacijo slabih naložb na tej banki. Da malce ponazorim s primerom iz vsakdanjega življenja, ki bo davkoplachevalcem bolj razumljiv. Predstavljajte si, da imate avto, ki mu je zaribal motor. Peljete ga na servis, to vas stane tisoč 500 evrov, potem pa ga čez nekaj mesecev prodate za 600 evrov. Kdo izmed vas bi to naredil? Mislim, da nihče. Kdo je to naredil s sto tisoč krat višjimi zneski? Kdo? Miro Cerar, Karl Erjavec in Dejan Židan. Dvakrat. Prvič leta 2015, ko ste tukaj v Državnem zboru sprejeli strategijo upravljanja z naložbami in predvideli razpršeno lastništvo. Mi smo na to že takrat opozorili, naj vam samo citiram besede poslanca Marka Pogačnika ob predstavitvi, s katerim je pospremil sprejetje te strategije, ki je bila podlaga za prodajo NLB. Dejal je, citiram: »Največje razočaranje v samem dokumentu je vsekakor razpršeno lastništvo. Za razpršenim lastništvom je nedvomno vlada Mira Cerarja in koalicija SD in Desus dokazala, da želimo imeti moč in vpliv v podjetjih še naprej, ne nazadnje pa razpršeno lastništvo pomeni tudi bistveno manjše kupnine za slovenski državni proračun.« Opozarjali smo vas, pa niste prisluhnili. Zato ker ste na vsak način želeli v NLB razpršeno lastništvo, je bila cena, ki smo jo iztržili za NLB 25 % nižja. Zato da bi z banko lahko še potem upravljali, so vas torej Cerar, Erjavec in Židan prikrajšali za 250 milijon evrov ali 125 evrov na posameznika. Ker ti trije ta isti niso banke prodali v prvem poizkusu, ko so bile cene bank na trgu 20 % višje kot v času prodaje, ste izgubili še dodatnih 20 % vrednosti. Torej iz naslova teh dveh političnih odločitev so vam Cerar, Erjavec in Židan vzeli približno 400 milijonov evrov ali 200 evrov na vsakega izmed nas. Ali so odgovarjali? Eden je zunanji minister, eden obrambni minister, oba državotvorna resorja, tretji pa je predsednik hiše demokracije.

Drage davkoplachevalke in davkoplachevalci, ali boste dopustili, da se iz leta v leto, iz garniture v garnituro – no, saj je ves čas ena in ista garnitura – nekaznovano z lopato meče državni denar v ogenj? Predlagatelji te seje menimo, da tega ne smemo narediti, zato smo tudi predlagali, da bi morali pristojni organi v tem primeru raziskati politično in odškodninsko odgovornost omenjenih treh, ki so omogočili, da smo NLB za bistveno premajhno ceno prodali tujim lastnikom.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec, za vaše stališče.

Predlog priporočila je 26. novembra 2018 obravnaval Odbor za finance kot matično telo. Ker po končanju ob razpravi odbor ni sprejel predloga priporočila, je predsednik odbora ugotovil, da je obravnava predlog priporočila na seji delovnega telesa končana.

Dajem besedo predsedniku, gospodu Robertu Polnarju.

ROBERT POLNAR (PS DeSUS): Gospod predsednik, hvala za besedo. Spoštovane gospe poslance, gospodje poslanci!

Odbor za finance je na četrti nujni seji 26. novembra letos kot matično delovno telo obravnaval Predlog priporočila v zvezi z odgovornostjo vlade Mira Cerarja kot skupščine SDH, ki so jo sestavljale stranke SMC, SD in Desus za škodo, ki je slovenskim davkoplachevalcem nastala zaradi zamud od decembra 2016 do novembra 2018 pri prodaji večinskega deleža v Novi Ljubljanski banki. V Državnem zboru je ta predlog priporočila poslala v obravnavo skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim Zmagom Jelinčičem.

Odbor je kot gradivo za sejo prejel mnenje Zakonodajno-pravne službe z dne 23. novembra 2018. V poslovnem letu sta bila k predlogu priporočila vložena amandma poslanskih skupin SDS, NSi in SNS in amandma Poslanske skupine Levica. Na seji odbora so sodelovale predstavnice in predstavniki Ministrstva za finance, Zakonodajno-pravne službe in uprave ter nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga.

Predstavnik predlagatelja ni podal uvodne dopolnilne obrazložitve k predlogu priporočila.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je opozorila, da je odgovornost vlade skladno z ustavo Republike Slovenije mogoče uveljavljati v obliki nezaupnice, zaupnice ali pa interpelacije. Tako je možno uveljavljati le odgovornost aktualne vlade, ne pa tudi preteklih vlad. Poudarila je tudi, da naslovniki predloga priporočila niso pristojni za opravljanje navedenih nalog.

Predstavnik Ministrstva za finance je navedel, da Vlada uradno ni sprejela mnenja glede obravnavanega predloga priporočila. Podrobno je predstavil zgodovino prodaje kapitalne naložbe v NLB, predvsem odločitev Vlade, ki je kot skupščina SDH dne 8. junija 2017 sprejela sklep, s katerim je ustavila prodajni postopek glede NLB. Kot razloge za takšno odločitev je Vlada takrat navedla nekatera tveganja, predvsem pa problematiko prenesenih deviznih vlog hrvaških varčevalcev. V nadaljevanju je opisal pogoje na kapitalnih trgih v času omenjene odločitve prejšnje vlade in pojasnil, da se je ta odločala na podlagi takratnih razmer in okoliščin. Tako ni mogoče, po njegovih besedah, ugotoviti, kakšna cena bi bila

dosežena v prejšnjem prodajnem postopku. Prav iz tega razloga primerjave s ceno, doseženo ob aktualni prodaji, niso ustrezne.

Predsednica Uprave SDH je navedla, da je način prodaje deleža Republike Slovenije v NLB, d. d., zapisan v Odloku o strategiji upravljanja kapitalskih naložb države, ki ga je sprejel Državni zbor. SDH je skladno s tem vodil postopek ter ga tudi uspešno zaključil. Poudarila je, da je pri ocenah treba upoštevati spremembe razmer na trgih in izplačilo dividend, ki jih je prejela Republika Slovenija.

V obširni razpravi so članice in člani odbora postavili številna vprašanja predvsem glede izpeljane prodaje kapitalske naložbe države v NLB. Večji del razprave se je osredinil na odgovornost prejšnje vlade za prekinitev postopka prodaje. Bistven element razprave na odboru je predstavljala prodajna cena oziroma predvsem razmerje med doseženo ceno ob prodaji deleža ter potencialno prodajno ceno, ki bi jo bilo mogoče doseči s prodajo leta 2017, pri čemer je bil izpostavljen tudi primerjalni vidik glede cen, doseženih ob prodaji primerljivih bank v tem obdobju. Predstavniki Ministrstva za finance in predstavniki uprave ter nadzornega sveta SDH so podali dodatna pojasnila in odgovore na vprašanja, postavljena v razpravi.

V nadaljevanju odbor ni sprejel amandmaja poslanskih skupin SDS, NSi in SNS ter amandmaja Poslanske skupine Levica. Nato pa je v skladu s 126. in 171. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o predlogu priporočila in ga ni sprejel.

Na podlagi razlage Komisije za poslovniki v zvezi z drugim odstavkom 61. člena Poslovnika Državnega zbora z dne 9. decembra 2018 sem kot predsednik Odbora za finance ugotovil, da je obravnava predloga priporočila na matičnem delovnem telesu končana.

Po glasovanju o amandmajih in predlogu priporočila je odbor sprejel še naslednji sklep: Odbor za finance pričakuje od Vlade Republike Slovenije, da mu do 4. decembra 2018 posreduje dokument SDH, ki ga je le-ta naslovil na Ministrstvo za finance in v katerem naj bi SDH podal mnenje, da je strategija upravljanja državnih naložb nepopolna in bi jo bilo treba spremeniti. Sklep je bil realiziran. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec.

Prehajamo na uvodno obrazložitev Vlade.

Besedo dajem gospodu Metodu Dragonji, državnemu sekretarju Ministrstva za finance.

METOD DRAGONJA: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane gospe in gospodje!

Najprej bi želel pojasniti, da je bil voden postopek prodaje kapitalske naložbe v Novi Ljubljanski banki v skladu z določbami Zakona o slovenskem državnem holdingu. V imenu in za

račun Republike Slovenije je ta postopek vodil Slovenski državni holding. Strategija upravljanja kapitalskih naložb države, ki je bila potrjena v Državnem zboru, določa, da v primeru NLB, pri kateri se je Republika Slovenija v skladu z zavezami državnih pomoči za dokapitalizacijo zavezala k zmanjšanju kapitalske naložbe na 25 % plus eno delnico do 31. 12. 2017, SDH za realizacijo te zaveze v sodelovanju z vodstvom NLB pripravi program uvrstitve delnic banke na mednarodno borzo po programu prve javne ponudbe delnic. To je bil okvir, v katerem je delovala prejšnja in sedanja vlada in v okviru katere so bili vodeni postopki vezani na upravljanje kapitalske naložbe in pa na umestitev delnic na borzo. Prodajne zaveze so bile določene v procesu odobravanja državne pomoči s strani Evropske komisije. Treba je bilo zagotoviti načelo, da je državna pomoč skladna s pravili državne pomoči, vezano na pogodbo o delovanju Evropske unije. Prvotna prodajna zaveza je določala, da mora Republika Slovenija lastniški delež prodati do konca leta 2017 do 25 plus eno delnico. V skladu s to zavezo je Slovenski državni holding, ki je po zakonu pooblaščen, da vodi postopek, že v začetku leta 2016 začel izvajati aktivnosti, s katerimi je ocenjeval razmere na trgu. Imenoval je finančne svetovalce spomladi leta 2017 in na predlog teh svetovalcev predlagal, da se prodajni postopek namesto v prvotno predvideni eni fazi izvede v dveh fazah. Celotni lastniški delež, ki bi se po takrat veljavni zavezal moral prodati do konca leta 2017, bi bil namreč glede na standarde, ki veljajo za območje srednje in vzhodne Evrope po pričakovanih vrednosti kapitala, zainteresiranega za to predajo, izrazito velik in nadpovprečen. Povprečna vrednost transakcij pri tovrstnih umestitvah delnic na kapitalske trge je v letu 2014 dosegala med 350 in 380 milijonov evrov, kar bi takrat ustrezalo 28 % lastništva v lastništvu NLB. Morebitna prodaja celotnega razpoložljivega deleža bi tako pomenila največjo transakcijo, ki bi se takrat izvedla v tem delu Evrope, to pa je bilo povezano s tveganjem. Ker takratna vlada na podlagi priporočil finančnega svetovalca in SDH ni želela biti izpostavljena tveganju neuspešne izvedbe prodaje v enem koraku, je takrat bila sprejeta odločitev, da se ta umestitev delnice na borzo izvede v dveh korakih in s tem poveča verjetnost za njen uspeh. Takšne odločitve vlada ni mogoče šteti za škodljivo, ampak je v tedanjih okoliščinah vlada ravnala razumno in v smeri odgovornega ravnanja s premoženjem Republike Slovenije, predvsem s ciljem, da poveča vrednost kupnine in poveča tudi možnosti za uspeh navedene prodajne transakcije. Pred formalnim začetkom prve javne ponudbe delnic NLB je morala uprava SDH pridobiti soglasje nadzornega sveta k minimalnimi ponudbeni ceni za delnico in razponu ponudbene cene. Nadzorni svet SDH soglasja ni podal in je to obrazložil tudi na seji matičnega delovnega telesa, zato je upravi SDH

vlada v prejšnjem mandatu predlagala, naj skupščina SDH sprejme sklep, s katerim daje soglasje k minimalni ponudbeni ceni za delnico v razponu od 55 do 71 evrov. Vlada v prejšnjem mandatu je kot skupščina zavrnila predlagano minimalno ponudbeno ceno in razpon ponudbene cene za to delnico, ker je menila, da so s tem nivojem cene povezana dodatna tveganja. Vlada je zato takrat postopek ustavila. Kot je razvidno iz gradiv, ki so bila podlaga k tej odločitvi, je vlada odločitev sprejela, ker je menila, da je treba zasledovati cilj, da se v največji možni meri povrnejo davkoplačevalska sredstva, ki so bila vložena v sanacijo banke. Vlada je tako ocenila, da je tveganje z naslova prenesenih deviznih vlog na Hrvaškem veliko in da lahko vpliva na ceno ter hkrati ogrozi transakcijo, vezano na takratne razmerje na kapitalskem trgu. Vlada je takrat postopala na način, da je upoštevala vse dejavnike, ki so spremljali prodajo, zlasti tveganje iz naslova nerešenega vprašanja prenesenih deviznih vlog. Menimo, da ni mogoče utemeljeno pričakovati, da bi Vlada v prejšnjem mandatu lahko predvidela, kakšne bodo razmere na kapitalskem trgu več kot leto dni kasneje, in to upoštevala pri svoji odločitvi. Ocenjujemo, da je Vlada v prejšnjem mandatu ravnala smotno, ker je želela prodajni postopek izpeljati po tržnih načelih brez vpliva netržnih dejavnikov na prodajno ceno. Finančni trgi so nepredvidljivi, borznih gibanj in indeksov pa zaradi kompleksnosti finančnih trgov z gotovostjo ni mogoče napovedati, zaradi česa je težko določiti, kdaj je najbolj primeren čas za prodajo. Poleg tega se je treba zavedati, da je javna ponudba delnic proces, katerega priprava traja dlje časa, zato se razmere na kapitalskih trgih lahko spremenijo. Metoda prve javne ponudbe pa predstavlja način prodaje, ki se še posebej odziva na dogodke na kapitalskih trgih. Poleg tega je treba o presoji primerne trenutne prodaje z vidika povrnitve davkoplačevalskih sredstev, vloženi v sanacijo Nove Ljubljanske banke, upoštevati tudi to, da je Republika Slovenija letos oktobra prejela izplačan celotni dobiček za leto 2017 in zadržane dobičke iz preteklih let skupaj v višini 270,6 milijonov evrov oziroma 13,5 evrov na delnico. Razpon za ceno delnice je bil torej v letu 2017 določen z upoštevanjem višje vrednosti celotnega kapitala Nove Ljubljanske banke, dosežen nivo cene je bil dosežen ob dejanski izvedbi transakcije v letošnjem letu in v tem doseženem nivoju je treba upoštevati višino izplačanih zadržanih dobičkov. Predlagatelji navajajo, da v letu 2017 določen razpon za ceno delnice banke bi bil lahko višji kljub prisotnemu tveganju iz naslova prenesenih deviznih vlog na Hrvaškem, zaradi prevzema tega tveganja s strani Republike Slovenije pa bo lahko prišlo še do dodatnega oškodovanja davkoplačevalcev. Pri tem predlagatelj zanemarija, da je bilo zaradi tega tveganja za uspešno izvedbo prodajne transakcije v lanskem letu izvedenih več

ukrepov. Predlagatelji ne navajajo, da je Zakon za zaščito vrednosti kapitalske naložbe Republike Slovenije v Novi Ljubljanski banki določil, da Republika Slovenija posredno krije le finančne posledice, ki bodo tej banki nastale zaradi prisilne izterjave. Nova Ljubljanska banka bo zoper zanjo neugodne sodbe, sklepe in druge odločbe sodišč izkoristila vsa razpoložljiva pravna sredstva pred rednimi sodišči ter pravna sredstva, ki so namenjena zaščiti pravic po potrebi in na podlagi predhodno pridobljenega mnenja visokega predstavnika Republike Slovenije za nasledstvo, pa tudi pravna sredstva pred mednarodnimi sodišči ali institucijami ali pred mednarodno instanco z arbitražo ali spravnim postopkom. Nova Ljubljanska banka je zavezana izvesti tudi ustrezne ukrepe upravljanja s premoženjem z namenom, da se možnost prisilne izterjave prepreči oziroma omeji na minimum ter da bodo pri upravljanju upoštevani slovenski interesi.

Naj v zaključku posebej poudarim, da so bile vse potrebne odločitve vlade v prejšnjem mandatu, v mandatu v zvezi z Novo ljubljansko banko, kot tudi te vlade sprejete v skladu s temeljnimi usmeritvami glede privatizacije Nove Ljubljanske banke. Prvič, da se v državni proračun v čim večji meri povrnejo sredstva, ki so jih davkoplačevalci vložili v Novo Ljubljansko banko ob njeni dokapitalizaciji. Drugič, da se ohrani pomemben vpliv države na upravljanje Nove Ljubljanske banke, kar se uresničuje skozi izvedbo metode prodaje lastniških deležev v tej banki. Ohranja se 25-odstotni delež plus 1 glas v tej banki in omogoča se omejen vpliv na upravljanje te banke. Tretjič, s to metodo prodaje se je ohranila vloga Nove Ljubljanske banke kot regionalne pomembne bančne inštitucije, hkrati pa se je zagotovilo, da vse najpomembnejše poslovne funkcije, vezane na upravljanje te bančne skupine, ostanejo v Sloveniji. Glede na vse navedeno menimo, da ni argumentirana trditev, da je Republiki Sloveniji nastala materialna škoda zaradi manjše kupnine, kot pa bi bila dosežena, če bi bila NLB prodana do prvega določenega roka, to je do konca leta 2017. Ni mogoče z gotovostjo trditi, kakšno ceno bi bilo mogoče doseči v lanskoletnem prodajnem oknu, zato primerjave morebitnih lanskoletnih prodajnih možnosti in letošnje realizacije niso utemeljene. Hvala lepa.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod državni sekretar.

Sedaj prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Prvi ima besedo gospod Robert Polnar, Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev.

Izvolite.

ROBERT POLNAR (PS DeSUS): Hvala lepa. Gospe poslanke, gospodje poslanci!

Roparji računajo na našo politično zaslepljenost in se zanašajo na splošno

poneumljenost. Temeljna podmena predlagateljev sklica današnje seje Državnega zbora je predpostavka o poznavanju neznanega v ekonomskih odnosih. Temelji na splošno prezrtem dejstvu, da je nemogoče napovedati bodoče ekonomsko stanje v gospodarstvu. V gospodarskem in ne nazadnje še posebej v finančnem svetu je predvidevanje neznanega in tistega, kar se ne more spoznati, zelo cenjen in pogosto dobro nagradjen poklic. Iz tega izhaja domnevno pretehtana ocena tako splošnih gospodarskih pričakovanj kot tudi individualnih udeležencev in prizadetih podjetij. Moški in ženske, ki so v tem udeleženi, verjamejo in njim verjamejo drugi, da poznajo neznano. To znanje naj bi ustvarjale raziskave. Kar je prerokovano, je namreč natanko tisto, kar drugi želijo slišati, in na podlagi prerokovanega ustvariti dobiček ali vsaj kakšno povračilo. Upanje in potrebe zamegljivo stvarnost. Na ta način na finančnih trgih slavijo in celo pozdravljajo bistveno zmoto. Zaposleni ali samozaposleni, ki govorijo o prihodnjih finančnih gibanjih v dejavnosti ali v podjetju, ki nudijo nepredvidljiv toda viden vpliv na večje gospodarstvo, ne vedo, in kar je bistveno, tudi ne vedo, da ne vedo. Napovedi ekonomskih ali finančnih svetovalcev o gospodarski prihodnosti korporacij, recesiji, načrtovani oživitvi ali nadaljevanju gospodarske konjunktore se razume kot odsev ekonomske in finančne izvedenosti in nikakor ni enostavno zanikati predvidevanj strokovnjakov. Globino dojemaj potrjujejo nekdanji naključni uspehi in zadovoljiv prikaz diagramov enačb in samozavesti. Na ta način nastaja prevara. Popravki pa so kajpada kot vselej pričakovani. Finančno svetovanje, čeprav ničvredno, se lahko nekaj časa finančno obrestuje, toda vselej sledi soočenje z resnico. V zadnjih letih na Slovenskem je to bila splošna izkušnja.

Osrednja tema naše današnje razprave je učinek pri prodaji večinskega deleža Nove Ljubljanske banke. V resnici bi morala biti prava tema zadostujoči povod, njegovi učinku in vzroki, da je do prodaje sploh moralo priti. Ta zadostujoči povod pa so vse dokapitalizacije, ki jih je država morala opraviti, da je kompenzirala škodo, ki je bila narejena zavoljo ponesrečenega menedžmenta banke. Pri tem pa je treba poudariti tudi, da se je Slovenija z brezpogojno kategoričnostjo in fanatičnim prilagajanjem Evropski uniji v naprej odrekla svojim pogajalskim adutom in drugi strani prepustila obsežen prostor za razne oblike izsiljevanja.

Glavna tema bi torej morala biti ekonomska vloga velike banke in s tem njenega menedžmenta. Medtem ko si je menedžment v velikih sodobnih korporacijah in bankah prisvojil bistveno in dominantno vlogo, je postala vloga delničarjev bolj obredna, na nek način določena s koledarjem, s tistim dnem, ko se enkrat letno odvija redna letna skupščina delničarjev. Nedavno se je pri nas slavila, sicer z manjšo mero presenečenja in šoka, menedžerska težnja po moči in samobogatenju. Nismo se mogli

izogniti niti omembi mikavnih priložnosti za obogatitev, ki se jih pripisuje menedžerjem sodobnih bank in podjetij, in to v svetu, ki odobrava samobogatenje kot temeljno nagrado za ekonomske zasluge. V vseh primerih pa je bila situacija enaka, prav tako tudi rezultat. Menedžment je imel popoln nadzor, lastništvo je bilo nepomembno, nekateri nadzorniki ali pa večina od njih pa so bili do skrajnosti popustljivi. Nagrade za uspešnost poslovanja so povečevale blaginjo udeležencev in prikrivale stvarne prejemke.

Najmanj pričakovano pa je k škodljivi in celo kriminalni dejavnosti prispevalo skorumpirano računovodstvo. Omogočalo je krinko za nepoštena dejanja, ki so se razširila na odkrito krajo. Za učinkovit nadzor pa ni nobene alternative. Vedenje in ravnanje menedžerjev pa se lahko izboljša tudi s premišljenim načrtovanjem povsem realne možnosti nepriljubljene zaporne kazni. Tu je treba omeniti še drugo splošno sprejeto manifestacijo prevare. Pojavi se, ko se manj uspešna špekulacija sooči s stvarnostjo. Razlogi za slabšo gospodarsko sliko banke so na ta način uresničeni. Stalno so enaki. To so neosebne tržne sile, odsotnost nadzora ali pa preprosta kraja.

Univerzalna rešitev je znaten padec poslovanja in odpuščanje tistih, ki so najmanj odgovorni. Večje kot je število tako odpuščenih, boljša je finančna perspektiva. Nikogar od odgovornih ne vržejo na cesto, ne odpuščajo. Namesto tega prejmejo denarne dodatke za izobraževanje in razvoj kariere. Naj javnost na tak način izve za trpko rešitev za tiste, ki so najmanj odgovorni za slabo stanje in veljajo za dobre delavce. Zniževanja so močno pohvalili kot moder in učinkovit ukrep v recesiji in sprejeta so bila tako v javnosti kakor tudi med izobraženci, kako dober, da je ta preprost in neboleč ukrep, neodvisen od politike in v rokah odgovornih in spoštovanih strokovnjakov.

Gospo poslanke in gospodje poslanci, sanacija bank, predvsem Nove Ljubljanske banke je najbolj drastično pokazala obstoj vzporednega gospodarskega sistema, vzporedne administracije. Milijarda je število, ki ni po človeški meri, razen če ni milijarder. No, tudi milijarderji niso ravno po meri človeškosti. Vsa čast izjemam.

Milijarda je v življenju navadnega človeka – razen v času apokaliptičnih inflacij – število, nezdržljivo z denarjem. Zato navadnem človeku, ki mu nemalokrat pravijo tudi mali človek, v resnici ni lahko v zavesti spojiti valuto z desetmestnim ali pa še večjim številom. Eno od takih števil je, denimo, 2 tisoč 320 milijonov. Kadar označuje količino denarja, ki ga ni na računih, pa bi tam moral biti, kot je to v našem današnjem primeru, se število izgovarja takole dve milijardi tristo dvajset milijonov evrov. S tolikšno vsoto je država morala dokapitalizirati Novo Ljubljansko banko, da je ta obstala kot gospodarski subjekt in da je lahko nadaljevala s poslovanjem. Ko slišimo ali pa ko preberemo

številk 2,3 milijardi evrov to zveni abstraktno in nepreštevno, tako kot zvezde na nebu ali pa zrna peska v morju. Zato je to število treba primerjati z nekaterimi drugimi, prav tako velikimi in pomembnimi vrednostmi. V proračunu države za leto 2019 je denimo to seštevek odhodkov dveh ministrstev, Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in Ministrstva za infrastrukturo. Socialna in infrastruktura slovenske republike torej v enem letu. Ali pa če stvari postavimo nekoliko drugače, gre za 8 letnih proračunov Mestne občine Ljubljana. Gre torej za denar, s katerim slovenska prestolnica lahko funkcionira osem let. Vse skupaj je samo še ena potrditev tistega starega izreka, ki ga bomo v skladu s slovenskimi okoliščinami takole parafrazirali: Če državi dolgujete 2 tisoč 300 evrov, potem ima država v lasti vas in vaše imetje. Brez pomisleka bo vaše imetje postavila na boben, da bo izterjala dolg. Če pa državi dolgujete 2,3 milijardi evrov, potem ste vi lastnik države. In sedaj lahko vsi skupaj čakamo in gledamo, koliko je sploh še ostale od države po Novi Ljubljanski banki, ki nam je ves ta svoj dolg velikodušno prepustila v nasledstvo. Dobrodošli v svet velikih števil, velikega biznisa in velikega ropanja.

In nazadnje: ali lahko Državni zbor postane likvidator takšnih patološko družbenogospodarskih pojavov ali pa ostane smo njihov evidentičar, razlagalec in prečiščevalec? Tukaj ne moremo in tudi ne smemo spregledati pomembnega dela, ki ga je opravila preiskovalna komisija o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu ter ugotavljanju vzrokov in odgovornosti za že drugo sanacijo bančnega sistema v samostojni Sloveniji, predvsem v luči demistifikacij. Njeni dokumenti, posebej zapisniki zaslišanj bančnih menedžerjev nazorno izpričujejo nesposobnost, sebičnost in kradljivško pokvarjenost dela slovenske namišljene poslovne elite. Odločilno vlogo pri tem pa ima in bo imel represivni aparat slovenske države v funkciji procesiranja in sankcioniranja odgovornih. Bomo videli, kako bo reagiral ta del naše bolesto preveč potrpežljive države. Gre namreč za to, ali bo Slovenija kdaj v prihodnosti prostor, kjer se take sorte banditi ne bodo več počutili varno in brezskrbno. Hvala.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec.

Gospod Dušan Šiško, besedo imate v imenu Poslanske skupine Slovenska nacionalna stranka.

Gospod poslanec, izvolite.

DUŠAN ŠIŠKO (PS SNS): Predsednik, hvala za besedo. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, spoštovani gostje!

To, kar sem prejle poslušal od gospoda Metoda Dragonje, razumem, da je neko zagovarjanje prejšnje in sedanje vlade. NLB je bila dne 18. 12. 2013 deležna ukrepov za zagotavljanje dolgoročne kapitalске ustreznosti

in je na tej podlagi prešla v stoprocentno last Republike Slovenije. Republika Slovenija se je zavzela k zmanjšanju kapitalске naložbe za 25 % plus eno delnico do 31. 12. 2017. Meseca maja 2017 SDH začne postopke prodaje NLB. Razpon ponujene cene za delnico NLB je bil takrat od 55 do 71 evrov, pri čemer bi predlagatelji prevzeli tveganje obveznosti iz tožb iz naslova problematike prenesenih deviznih vlog. Za razlog ustavitve prodaje NLB Vlada navede neugodne tržne razmere in tveganja zaradi problematike prenesenih deviznih vlog. 18. 5. 2017 se je Komisija za nadzor javnih financ seznanila z informacijo o poteku prodaje NLB in ocenjuje, da obstaja veliko tveganje, da bo kupnina za NLB prenizka. Opozorjeno je bilo na to, da NLB ne bo mogla dobiti zasebnega strateškega lastnika. Če naveden primer pri avstrijski banki BAWAG, so vlagatelji plačali 1,43-kratnik njene knjigovodske vrednosti, če bi bila NLB prodana za 1,4-kratnik njene knjigovodske vrednosti, bi znašala cena za delnico 105 evrov. Graf indeks gibanja evropskih bančnih delnic se je konec leta 2017 gibal okoli 190 evrov, danes pri prodaji se je gibal okoli 140 evrov. Vlada v odhajanju je sprejela Zakon za zaščito vrednosti kapitalске naložbe Republike Slovenije v Novi Ljubljanski banki, d. d., ki je bil sprejet v Državnem zboru, s katerim je določila, da se iz Sklada za nasledstvo NLB povrne finančna vrednost, če se zgodijo prisilne izvršbe za premoženje NLB na Hrvaškem. V primeru, da premoženja v nasledstvenem skladu ne bi bilo dovolj, pa bi država namensko premoženje nasledstvenega sklada povečala iz državnega proračuna.

SDH je izpeljal postopek prodaje delnic NLB, ker je cena znašala med 51,5 evra in 66 evrov, torej je bil razpon precej nižji od razpona iz maja 2017, ko je znašal razpon med 55 in 71 evri. Tukaj sta dva problema. 9. 11. 2018 je država prodala 59,1 % delnic po ceni 51,5 evrov za delnico. Drugi problem, vlagatelji niso računali oziroma prevzeli tveganja obveznosti iz tožb iz naslova problematike prenesenih vlog. Iz teh dveh problemov znaša ocenjena izguba preko 460 milijonov evrov. Največji problem je v tem, da je bila prodajna cena iz leta 2017 večja, kot pa je bila cena, po kateri smo jo prodali v letu 2018. Še večji problem pa je, spoštovani kolegi, predvsem tisti iz vlade, da smo vsi državljani večkrat sanirali NLB. Sedaj pa ste jo prodali pod ceno. Res je žalostno.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec.

Mag. Marko Pogačnik, imate besedo v imenu Poslanske skupine Slovenska demokratska stranka.

Izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani, predsednik Državnega zbora, hvala za dano besedo! Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Vlada Republike Slovenije dr. Mira Cerarja, Ministrstvo za finance, dr. Mramor in sedanja finančna ministrica in pa koalicijske stranke, stranke modernega centra, Socialnih demokratov in pa Desus po mnenju Slovenske demokratske stranke nosijo največjo odgovornost pri prodaji Nove Ljubljanske banke. Ključno vprašanje, ki smo si ga zastavili v Slovenski demokratski stranki, je, zakaj se je s prodajo Nove Ljubljanske banke tako odlašalo. Dejstvo je, da je Evropska komisija sprejela odločitev, da se mora Nova Ljubljanska banka prodati leta 2013. To odločitev je podpisala vlada Alenke Bratušek. Dejstvo je, da vlada Mira Cerarja in pa stranke tedanje koalicije, Stranke modernega centra, Socialnih demokratov in Desusa so od dneva nastopa te vlade vedeli, kaj jih čaka, pomeni – prodaja Nove Ljubljanske banke. V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da se je Nova Ljubljanska banka prodala v najslabšem možnem času. Pri prodaji Nove Ljubljanske banke smo v Slovenski demokratski stranki prepričani, da je bil neustrezen tudi način prodaje. V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da bi se cena delnice lahko bistveno zvišala, če bi se Nova Ljubljanska banka prodajala v celoti, to pomeni, 100-odstotni delež. Vlada Mira Cerarja se je odločila, da bo prodala 75 % Nove Ljubljanske banke minus eno delnico. Vlada Mira Cerarja je sprejela še dodatno omejitev pri prodaji Nove Ljubljanske banke, in sicer da nihče od kupcev, ki bo kupil delnice Nove Ljubljanske banke, ne more imeti višjega deleža, kot ga ima država. To je vse skozi napotovalo to, da se je cena delnice Nove Ljubljanske banke zniževala, tudi način prodaje, IPO ali ustrezen ali ne, v Slovenski demokratski stranki ocenjujemo, da ne. Razpršeno lastništvo vsekakor pomeni nižjo ceno na delnico, po drugi strani pa omogoča še naprejšnje vladanje državnega premoženja Vlade v sami banki, kar po oceni Slovenske demokratske stranke je nekako tudi bil cilj. Tako Vlada kot Ministrstvo za finance sta izgovor, zakaj takšen način prodaje, vedno prelagala na strategijo upravljanja državnega premoženja, ob tem je pa treba povedati, da smo v Slovenski demokratski stranki vedno opozarjali, da strategija upravljanja državnega premoženja ni ustrezna in je napisana pomanjkljivo. Dejstvo pa je tudi, da je bila strategija o upravljanju državnega premoženja sprejeta leta 2015, to pomeni približno dve leti po tem, ko se je vedelo, da se Nova Ljubljanska banka mora prodati.

V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da se je vlada Mira Cerarja zavestno odločila za takšno prodajo in zavestno odločila, da bo cena na delnico nižja, kot bi jo lahko država dobila v primeru, da bi bila prodana banka v celoti. Ne nazadnje je treba povedati, da je bilo v obdobju od leta 2013, ko je bila sprejeta odločitev o prodaji Nove Ljubljanske banke, pa do prodaje Nove Ljubljanske banke na predsednika Vlade, na Ministrstvo za finance

in ne nazadnje tudi na Vlado Republike Slovenije zastavljenih več kot 20 ustnih in pisnih vprašanj in vsekakor je bil odgovor s strani ali predsednika Vlade ali Ministrstva za finance ali Vlade Republike Slovenije enak: prodaja Nove Ljubljanske banke je pod kontrolo, s prodajo Nove Ljubljanske banke se ne mudi. Zadolžen za prodajo Nove Ljubljanske banke je bil Slovenski državni holding kot upravljavec premoženja. Ob tem je treba povedati, da od odločitve Evropske komisije za prodajo Nove Ljubljanske banke do prodaje so se v Slovenskem državnem holdingu zamenjali trije predsedniki uprav. Vodstvo Slovenskega državnega holdinga od začetka postopkov prodaje Nove Ljubljanske banke nikoli ni bilo popolno. Ni bila popolna uprava, ni bilo popoln nadzorni svet. Še več, sodišče je imenovalo na podlagi sodnega sklepa tako člana uprave kot člana nadzornega sveta. In to vsekakor govori o tem, da je v času prodaje Nove Ljubljanske banke v Slovenskem državnem holdingu vladalo izredno stanje. Ne nazadnje tudi v času prodaje Nove Ljubljanske banke sama družba, vodstvo oziroma poslovodstvo ni bilo popolno. Spomnimo se samo blamaže, imenovanje članov nadzornega sveta Nove Ljubljanske banke. In ne nazadnje, vsaj neuradno, kot smo lahko prebrali iz medijev, svetovalec pri prodaji Nove Ljubljanske banke, ki bi bil izbran na Slovenskem državnem holdingu, Deutsche Bank, začetka prodaje Nove Ljubljanske banke ni hotel prej, dokler Nova Ljubljanska banka ne bo imela popolnega vodstva. Tu smo prišli ponovno do zaključka, da je za prodajo Nove Ljubljanske banke stodstotno odgovorna vlada Mira Cerarja in koalicija strank Stranke modernega centra, Socialnih demokratov in Desusa. Zakaj? Vlada Republike Slovenije je 100-odstotna lastnica tako Slovenskega državnega holdinga kot Nove Ljubljanske banke in Vlada Republike Slovenije je v času prodaje Nove Ljubljanske banke nastopala kot skupščina tako Slovenskega državnega holdinga kot Nove Ljubljanske banke.

Treba je tudi poudariti, da je zaradi odlašanja prodaje Nove Ljubljanske banke banka v tem vmesnem obdobju morala sprejeti vrsto izravnalnih ukrepov in Nova Ljubljanska banka je imela vrsto omejitev poslovanja. Naj jih naštejemo samo nekaj: Nova Ljubljanska banka je zaradi odlašanja prodaje oziroma zaradi neprodaje banke v časovnem okviru, ki je bil določen, morala zapreti kar nekaj poslovalnic; Nova Ljubljanska banka v tem času ni mogla opravljati prevzemov oziroma širitev; Nova Ljubljanska banka je morala zavestno manjšati bilančno vsoto; Nova Ljubljanska banka se je morala umakniti iz dejavnosti lizinga in faktoringa, in vse to v času konjunktura, ko so vse te dejavnosti prinašale ogromne dobičke. Še en podatek o tem, da je bila časovna komponenta pri prodaji Nove Ljubljanske banke pomembna. Vlada Mira Cerarja kot skupščina tako Slovenskega državnega holdinga kot Nove

Ljubljanske banke pri tem nosi stoodstotno odgovornost.

Žalostno, da tudi sedanja koalicija, sedanji poslanke in poslanci na čelu z Listo Marjana Šarca niste sprejeli priporočila, ki ga je predlagal predlagatelj, da se ugotavlja odgovornost pri prodaji Nove Ljubljanske banke in s tem tudi potencialno oškodovanje davkoplačevalcev oziroma proračuna Republike Slovenije.

V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da je Nova Ljubljanska banka šolski primer slabega upravljanja državnega premoženja. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, da je prodaja Nove Ljubljanske banke šolski primer, kako se državno premoženje ne prodaja. V Slovenski demokratični stranki smo prepričani, če bi vlada Mira Cerarja, koalicija Socialnih demokratov, Desusa in Stranke modernega centra imela drugačen pristop pri prodaji Nove Ljubljanske banke, da bi se odločila za drugačen način prodaje Nove Ljubljanske banke, bi bil izkupiček ob koncu prodaje bistveno večji. Prepričani smo, da bi, če bi se upoštevali vsi ti argumenti oziroma vse te zadeve, ki smo jih zdaj povedali v Slovenski demokratični stranki, bi bila cena delnice za Novo Ljubljansko banko bistveno višja. S tem bi bila višja tudi kupnina za državni proračun.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec.

Gospod Igor Peček, imate besedo v imenu Poslanske skupine Liste Marjana Šarca.

IGOR PEČEK (PS LMŠ): Spoštovani predsednik, spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani gostje!

Razprava o tem, ali prodati Novo Ljubljansko banko ali ne, je skoraj desetletje delila slovensko javnost. Na eni strani so bili zagovorniki tega, da banka mora ostati v slovenski lasti kot sistemska banka, na drugi strani pa tisti, ki so v banki videli črno luknjo, v kateri je poniknilo na stotine milijonov, in bi banko prodali takoj in v celoti. Strahovi prvih so bili predvsem v tem, da bi s prodajo izgubili suverenost, da banka v kriznih časih spodbuja najbolj ranljive segmente gospodarstva, do česar pa v času zadnje krize, če smo povsem iskreni, nekako ni prišlo. Če je politika pred leti ob sprejemanju Odloka o strategiji upravljanja z državnim premoženjem iskala način, kako zadovoljiti oba tabora, je potem z rešitvijo, da malo čez četrtino banke ostane v državni lasti, verjetno izbrala najbolj optimalno rešitev. Odlčitve, da se prodajna zaveza izpolni v dveh fazah, takratne vlade na noben način ni mogoče smatrati za škodljivo. Menimo, da je vlada v tedanjih okoliščinah ravnala razumno in v smeri odgovornega ravnanja s ciljem povečanja kupnine, kakor tudi s ciljem povečanja možnosti za uspeh samega prodajnega postopka. Mislim, da ni treba kronološko ponavljati, kako so bile

dane in neizpolnjene ali izpolnjene zaveze. Dejstvo je, da je prejšnja vlada tako kot skupščina SDH junija 2017 sprejela sklep, s katerim je ustavila prodajni postopek glede Nove Ljubljanske banke. Glavni razlog za ustavitev postopka je bila predvsem bojazen, da bi zaradi prenesenih deviznih vlog hrvaških varčevalcev dosežena prodajna cena delnice bila prenizka. Brez jamstva bi takrat investitorji nedvoumno zahtevali dodatni diskont na ponujeno ceno delnice. Možno bi bilo tudi, da bi bil izkazan interes celo prenizek in sploh ne bi prodali niti 50-procentnega deleža. Brez osrednjega kritja delnic ni možno prodati po zeleni ceni. Letos poleti smo s sprejetjem Zakona o zaščiti vrednosti kapitalne naložbe Republike Slovenije v Novi Ljubljanski banki to tveganje pokrili. Ob izračunu potencialne škode, ki jo navaja predlagatelj, je treba kot pozitivno vzeti dejstvo, da je Republika Slovenija iz Nove Ljubljanske banke letos prejela izplačan celotni bilančni dobiček za leto 2017 in zadržani dobiček iz prejšnjih let skupaj v višini 270,6 milijona evrov oziroma 13,5 evra na delnico, kar je tudi posledica prej omenjenega zakona. Torej bi lahko govorili tudi o vrednosti delnice 65 evrov. Radi bi poudarili, da je vlada za svoje delo kot kolegijsko telo lahko samo politično odgovorna, ne pa tudi pravno. Politično odgovornost zoper vlado je skladno z ustavo Republike Slovenije mogoče uveljavljati bodisi v obliki nezaupnice, zaupnice ali interpelacije. Tako je možno uveljavljati le politično odgovornost aktualne vlade, ne pa tudi preteklih vlad, kar je bilo danes tudi že povedano. Navedeno je bilo jasno izraženo tudi v mnenju Zakonodajno-pravne službe.

Spoštovani! Lahko se v nedogled prerekamo, koliko kdo misli, da bi v lanskem letu lahko iztržili za delnico, vendar mimo dejstva, da so finančni trgi nepredvidljivi in bančni indeksi zelo volatilni, brez tega dejstva ne moremo. Navsezadnje lahko vsakič pomislimo tudi na to, koliko manj bi s prodajo iztržili naslednje leto, če tega ne bi storili letos, ali pa koliko več bi zaslužili, če bi NLB prodali pred 10 leti. Slednje smo zamudili, prvega pa ne bo več. Hvala.

PRESEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec.

Gospod Matjaž Han, besedo imate v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

MATJAŽ HAN (PS SD): Predsednik, hvala lepa. Državni sekretar, dober dan. Kolegice in kolegi, dober dan.

Moram reči, da z zanimanjem poslušam stališča, z zanimanjem poslušam nekatere, ki se mi zdi, kot da zgubljajo tudi oni spomin. NLB, prodaja NLB, upravljanje NLB ima tako dolgo brado, ki seže ne samo v ta mandat, ampak seže nekaj mandatov nazaj. Tudi zaradi nekaj mandatov nazaj imamo danes to, kar imamo, da se prerekamo, ali je cena prodaje

previsoka, pre nizka, pravočasna, prepozna in lahko bi še našteval. Moram reči, da sem malo zmeden pri predlagateljih, ker imata dva predlagatelja malo različna stališča, podpisana sta pa pod isti dokument. Ampak na to smo tudi navajeni. Pred nami je razprava o predlogu priporočil, s katerimi bi zahtevali od sedanje vlade, da ugotavlja politično odgovornost prejšnje vlade. Zahtevali bi od organov pregona, da ugotovijo odškodninsko odgovornost pretekle vlade za stvari, ki se dogajajo v mandatu sedanje vlade. Naj takoj uvodoma povem in pojasnim, kaj je imela k temu predlogu povedati Zakonodajno-pravna služba, ki, kadar nam piše v prid, smo zagovorniki, kadar nam ne piše v prid, pa se ne strinjamo z Zakonodajno-pravno službo. Ampak to je del politične kulture. Da kaj takega ustavnopravno ni mogoče, tudi zato nas danes ne čaka glasovanje, samo zaradi tega le razprava, za katero ni jasno, ali bo prinesla kako novo dejstvo ali novo spoznanje. Bomo pa slišali veliko števil. Predlagatelji, ki se vsa ta leta, mislim zdaj na SDS, zavzemajo za manj državnega lastništva, menijo namreč, da je bila napačna odločitev prejšnje vlade, da doseže spremembo prodajnih pogojev za Novo Ljubljansko banko, ker je bil razpon ponujene cene v letošnjem prodajnem poskusu nižji od lanskoletnega. Iz tega potem izpolnjujejo škodo, ki naj bi nastala našemu skupnemu premoženju, in za to škodo terjajo odgovornost. K tej razliki pa prištevajo še napihnjene stroške in maksimalne obresti zaščite NLB v zadnjem letu. Potem pa zelo priročno preskočijo na primer dejstvo, da si je prejšnja vlada tudi z odlogom prodaje države in z novim dogovorom v Evropski komisiji lahko izplačala večmilijonski nakopičeni dobiček 200 milijonov. Če tega ne bi naredili, bi teh 200 milijonov ostalo v banki. In tako banko bi tudi prodali. To smo na koncu koncev naredili z NKBM. V računih pozabljajo tudi na pomembno dejstvo, da bo država v skladu s sprejeto strategijo upravljanja kapitalnih naložb ostala še vedno največji solastnik in delničar NLB. To predvsem za tiste, ki bi imeli banko v 100-odstotni lasti.

Zato ne čudi, da je bil ob koncu razprave na odboru sprejet le sklep, o katerem danes ne bomo glasovali, s katerim se Vladi nalaga, da obvesti Državni zbor o dokumentih, v katerih naj bi SDH predlagal prilagoditve strategije upravljanja kapitalnih naložb države. In tudi vemo, na kakšen način je bil ta sklep sprejet: opozicija plus nekateri poslanci tudi te koalicije.

Spoštovani, ne bi želel kratiti časa z dolgo razpravo, moram pa opozoriti na nekredibilnost predlagateljev o tej temi. Kot je bilo izpostavljeno tudi na odboru, so dobrih 10 let nazaj, predlagatelji namreč, kot veliki zagovorniki privatizacij stopili korak nazaj, ko bi bilo treba izpolniti takratno dano zavezo, da bo dovolila država zasebnemu tujemu solastniku, to je belgijski banki KBC, povečati nujni delež

oziroma odkupiti še ostalih dobrih 70 % banke. Če bi takrat to naredili, dragi moji, verjetno v takšni meri ne bi mi dokapitalizirali banke, bi jih pa seveda v vsakem primeru dokapitalizirali, če bi jih hoteli zaščititi, in to bomo tudi naredili, kadar bomo banko prodali, zaščititi, bom rekel, na nek način to, kar ljudje varčujejo v tej banki, ker za to garantira država. Če gre banka v stečaj, ljudje denarja ne zgubijo. Takrat so bile tržne razmere, kolikor se jaz spomnim, gledano nazaj tudi ugodne, pa tega niste storili. Ali jih je zato kdo klical na odgovornost? Še do danes nobenega. Dolge zgodbe in zapletov, ki so privedli do današnje situacije, verjetno ni treba ponavljati, morda le to, da je današnja situacija nastajala vrsto let pod vrsto vlad. Ves ta čas smo imeli banko, ki naj bi koristila vsem, nam prinašala dobičke in dajala možnost pomoči našim ljudem in gospodarstvu, ko bo to potrebno. V večini primerov, dragi moji, pa tega poslanstva NLB v državni lasti ni izpolnila, temveč je pridelala večino kriznih izgub, ki jih zdaj plačujemo mi vsi. Pa bi si želeli, tudi sam osebno, da bi bilo drugače, in še vedno verjamem, da država v prihodnosti mora biti solastnica bank, ki bodo lahko odigrale to vlogo. Seveda morajo za to biti usposobljene uprave in tudi nadzorniki imeti drugačno mišljenje. Tudi zato država ostaja več kot četrtinska in hkrati največja delničarka NLB. Tudi zato je NLB v strategiji upravljanja opredeljena kot pomembna naložba z zaščitenim prevladujočim deležem države, da bomo obdržali nadzor nad premoženjem, ki pa mora delati v korist vseh in ne samo nekaterih. Eden prvih korakov je, da se končno ta banka reši uteži, ki so ji bile obešene takrat, ko je bila država prisiljena poseči z državno pomočjo in v zameno obljubiti delno privatizacijo banke, da se reši izravnalnih ukrepov, zaradi katerih se pa danes, dragi moji, jezijo ljudje na Koroškem, ko zapiramo v Črni na Koroškem poslovalnico pa v Borovnici in še kje. Ampak to so naredile zdajšnje uprave bank, ki so v 100-odstotni lasti države. Mi potrebujemo delež v banki, s katerim bo končno mogoče upravljati v korist vseh. Vse ostalo, vse te razprave pa bolj prispevajo ne k temu cilju, ampak predvsem k nekemu zamegljevanju. Zato danes Socialni demokrati ne bomo tisti, ki bomo strastno branili dosedanja ravnanja ali pa skušali valiti krivdo z ene na drugo stran, temveč želimo biti v tej stvari tudi malo objektivni. Če bomo na NLB gledali tudi z objektivne in ne samo politične perspektive, potem ima ta NLB mogoče še perspektivo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec.

Gospod Jani Möderndorfer, v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra, izvolite.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS SMC): Hvala lepa, predsednik.

15. novembra smo v Državnem zboru na zahtevo Levice zavrnil predlog, da se ustavi prodaja. Takrat je potekala debata, diskusija, ki smo jo kot reprizo doživeli še enkrat 26. novembra na zahtevo drugih predlagateljev, takrat so bili to SDS, Nova Slovenija in SNS, ki pa so želeli predvsem govoriti o odgovornosti, kdo in na kakšen način ter predvsem zakaj se je za toliko in toliko banka prodala. Danes imamo pred sabo popolnoma enako temo, razlika je samo v tem, da je malce več ljudi, govorniki in razprave pa bodo popolnoma enake. nič drugačne od enega tedna nazaj, razlika bo samo ena – da bo ena ali srednja ali tretja stran popolnoma drugače gledala in imela svoj zorni kot na to debato. That's it. To je vse, kar bomo danes doživeli. Tisto, kar je bilo pravzaprav bistveno, je predvsem eno, to pa je, da se preprosto verjetno nikoli ne bomo mogli zmeniti, kaj je bilo res prav in kaj ne.

SMC je vodila v prejšnjem mandatu Vlado in zaradi svoje odgovornosti, ki jo je imela kot predsedujoča v tej vladi, ne beži od odgovornosti, prav od nobene. In to zelo jasno povem naglas, da ne bo kakršnihkoli sprenevedanj okoli tega, kdo je kriv in kdo ni kriv. Vendar način, kako bomo prišli do ugotavljanja te odgovornosti – mimogrede, o tem je razpravljala in govorila že tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora – se ne ugotavlja tako, kot bi radi to zapeljali predlagatelji. Za to obstajajo trije instrumenti: konstruktivna nezaupnica, zaupnica in interpelacija. Če pa govorimo o prejšnji vladi, kajti s temi argumenti lahko naredimo samo v aktualni vladi, ki vodi, če pa govorimo o prejšnjih vladah, pa imamo za to preiskovalne komisije, ki ugotavljajo politično odgovornost za nastalo materialno ali katerokoli drugo škodo.

V tej državi smo imeli na to temo, kar se tiče bančne luknje in kar se tiče nepravilnosti poslovanja bank, tri preiskovalne komisije. Od tega so eni od največjih predlagateljev v resnici vodili že dve preiskovalni komisiji. V Državnem zboru smo v prejšnjem mandatu potrdili poročilo preiskovalne komisije in nikjer ni zapisano to, o čemer bi želeli danes razpravljati. Zato se mi zdi skrajno neresno, da danes ugotavljamo in menjamo te debate, kajti gre za nič drugega kot samo zgolj za neke vrste politični obračun, kar je sicer v parlamentarni demokraciji običajno, ni pa to normalno, da se razumemo, da bomo vedeli o čem pravzaprav danes razpravljamo. Seveda je vedno vprašanje, ali bomo govorili samo o obdobju, ki ga imamo pred seboj in ki ga predlagajo predlagatelji. Poglejte, pogovarjamo se samo o času od leta 2014 pa do današnjega dne. Vsi pa v tem prostoru, vključno s predlagatelji, ki so vodili dve preiskovalni komisiji na to temo, vedo, da je problem bančnega sistema od samega začetka. Zato se sprenevedati in danes reči, »ne, ne, ne, ne, govorili bomo samo o prejšnji vladi, ki je pravzaprav to pripeljala do te točke, da je kriva, ker se je slabo banka prodala«. To seveda

preprosto ne bo zdržalo. Če smo poštenu do državljanov in če hočemo imeti širši okvir, je treba te stvari postaviti na svoje mesto in jasno povedati, kdaj in kje so se začeli problemi te banke in posledično celotnega bančnega sistema. Dejstvo je, da 1997 je v resnici propadel prvi načrt, takrat se je namreč odločilo, da se bo začel postopek privatizacije banke. Takrat se je končala prva dokapitalizacija Nove Ljubljanske banke, ki so jo plačali vsi davkoplačevalci. Razlog, da se je šlo v privatizacijo, je bil samo eden, to pa je povrniti stroške, ki smo jih imeli s prvo dokapitalizacijo. Ta dokapitalizacija je propadla že na podlagi predloga dr. Janeza Drnovška, ki je takrat sprejel naslednjo zavezo. To pa je, da se začne proces privatizacije s kontrolnim deležem oziroma po sami predpostavki 25 % plus ena delnica, kar se ohranja vse do danes. Praktično vse vlade so več ali manj, kadar so prišle do tovrstne odločitve, želele in začele peljati ta postopek. Seveda se je v sami prodaji sfižilo predvsem to, da do tega nikoli ni prišlo predvsem zaradi tega, ker ni bilo tudi političnega interesa. Razlog pa je bil tudi povečati samo učinkovitost delovanja banke. Ko je prišlo do spremembe vlade, to je bilo leta 2005, ko nastopi vlada Janeza Janše, takrat se v bistvu sprejme krovni načrt privatizacije po formuli 25 XY, kar ne pomeni nič drugega kot stari recept 25 % plus ena delnica. S tem seveda ohranimo kontrolni delež. Seveda se je zgodilo vse drugače. Ni se zgodila niti prodaja, ampak se je zgodil samo odstop takratnega ministra Jožeta P. Damijana, ki je s tem protestno zapustil vlado, ker se ni izpeljala sama privatizacija. To Jože P. Damijan prizna šele lansko leto v svojem blogu, kjer zapiše, citiram: »Glede privatizacije Nove Ljubljanske banke se po pričakovanju močno zapleta. Novo Ljubljansko banko bi bilo izjemno težko privatizirati že v normalnih razmerah, kar sem izkusil tudi sam in zaradi česar sem tudi odstopil.« Že to več kot jasno govori, da čas, ko bi se banka lahko zelo dobro prodala, se pod vlado Janeza Janše, kar seveda danes predlagatelji očitajo in govorijo o vseh možnih stvareh, se takrat ni zgodilo. Zakaj? Na koncu je bil vedno en in isti sklep: zaradi politične nesprejemljivosti prodaje Nove Ljubljanske banke, ker to je bil vroč kostanj zadnjih 20 let: prodati – ne prodati, prodati – ne prodati, prodati – ne prodati. Kar naprej smo se pogovarjali o eni in isti zgodbi.

Zadeva se seveda nadaljuje z vlado Boruta Pahorja, takrat se dogovorijo in dorečejo, da je treba zadevo dokapitalizirati bodisi s prodajo, bodisi s prodajo javnih delnic, bodisi celo z vstopom nekega zainteresiranega kupca. In takrat pade odločitev, da bi prodaja bila smiselna, da se gre v takšen dokup. Zgodila se je naslednja zgodba. Takratni finančni minister ni bil zainteresiran za takšen način privatizacije. Še več, zelo jasno je povedal, da mora to biti v državni lasti. Kasneje spremeni svojo strategijo, jo malce zmehča, dovoli možen odstop, vendar

vsi poznamo zelo znamenito in znano afero Kitzbühel, kjer je več ali manj zgodba propadla, ker takrat je bil zainteresiran za nakup Nove Ljubljanske banke Sachs, takratni finančni minister pa je nasprotoval, da bi do česarkoli takšnega tudi prišlo. Zakaj pravzaprav to govorim? Govorim iz preprostega razloga, kajti v bistvu imamo celo plejado in zgodovino te nesrečne zgodbe Nove Ljubljanske banke, kjer se je nonstop samo dogovarjalo, ali jo bomo imeli ali je ne bomo imeli, ali se je bomo znebili ali bomo še kar naprej dokapitalizirali. V bistvu v zraku pa je ves čas bila samo ena ideja, to pa je, da je to sistemska banka, močna regijska banka, in te banke ne smemo nikoli prodati, kajti ko bo kriza, bo v krizi ta banka vedno lahko skočila kot glavni in prvi sanator oziroma kot neke vrste pomoč slovenskemu gospodarstvu.

Dejstvo je, da skozi zgodovino gledano, NLB še zdaleč ni odigrala tiste vloge, ki bi jo morala odigrati takrat. In to smo tudi vsi občutili, ko je nastopila finančna in gospodarska kriza. Nesistemska banka, ki ni bila ustanovljena za to, je prej in več pomagala kot NLB, govorim o SID banki, kar je nelogično, na kar nas je celo Evropska komisija opozarjala, da takšno banko prestrukturirajmo, da bo imela nalogo in možnost, da to počne, ali pa naj takoj preneha s tem početjem. Epilog prodaje Nove Ljubljanske banke ni to, kako se je prodala, ampak predvsem da se je prodala pod nekimi določenimi zahtevami, ki so se zgodile nekje drugje.

Danes poslušam zanimivosti, od tega, kako smo se prodali Evropski komisiji, da Evropska komisija daje zahteve in da samo mi podlegamo vsem tem prodajam. Ni res. Tudi KBC, ki je bila nekoč solastnik Nove Ljubljanske banke, je morala odprodati delnice, in to en evro za eno delnico Nove Ljubljanske banke, kar pomeni, da je takrat KBC iztržila praktično 2,7 milijonov za delnice Nove Ljubljanske banke, mimogrede, vložili so pa po ocenah približno 500 milijonov v to isto banko, je morala zaradi zahtev in zavez, ker je dobila državno pomoč, prodati delež v Novi Ljubljanski banki. In ne samo pri nas, tudi v ostalih bankah, kje je imela svoje deleže. Torej še zdaleč ne drži teorija, da je edino Nova Ljubljanska banka in Slovenija tista, ki je morala pasti na kolena. Ne nazadnje ne pozabimo, zahteve, kaj bomo naredili in katero banko bomo prodali, smo odločili in sprejeli sami. Ni bilo rečeno, »to morate narediti«, ampak nas je na to Evropska komisija tudi nonstop opozarjala. Ko pa so bile zaveze dane, so pa prihajale samo še zahteve in cena je bila z vsakim odlogom vedno višja. In na koncu je epilog prodaje svoje naredil. Kaj smo naredili za samoprodajo banke, pa je več ali manj jasno.

Zato bi ponovil samo štiri ključna dejstva, ki so najbolj pomembna ta hip, ko se pogovarjamo o prodaji Nove Ljubljanske banke. Prva je, da izvedba prodaje pozitivno vpliva na ohranitev bonitetnega ugleda države na

mednarodnih kapitalskih trgih in da lahko pozitivno vpliva na gibanje stroškov financiranja proračuna.

Drugo dejstvo, da izvedba prodaje daje jasen signal Evropski komisiji in mednarodnim finančnim trgov, da Slovenija dane zaveze spoštuje.

Tretje dejstvo, Slovenija je v pogovorih z Evropsko komisijo leta nazaj dosegla, da bo država tudi po privatizaciji v banki lahko obdržala kontrolni delež v višini 25 procentov plus 1 delnico in da bo ostala regionalni igralec na Balkanu, kar se je tudi zgodilo.

In zadnje, Nova Ljubljanska banka se je tako kot edina slovenska družba uvrstila in kotira na eni od najprestižnejših borz na svetu.

To so pa fakti. Vse ostalo danes bomo gledali samo še ring in politično obračunavanje, zato spoštovani kolegi, kadar predlagate, izberite pravo pot. Naredite to tako, kot se to šika. Če pa hočete imeti šov za dnevni posladek, žal vam to ni uspelo. Delate zelo neprofesionalno kljub dolgoletnim izkušnjam in znanjem. Mene osebno ste zaradi tega razočarali, kajti iz dneva v dan se slabšate, ste manj profesionalni, kot ste bili nekoč. Hvala lepa.

PREDSEDNIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec.

Gospod Željko Cigler, v imenu Poslanske skupine Levica. Izvolite, gospod poslanec.

ŽELJKO CIGLER (PS Levica): Spoštovani predsednik, poslanke in poslanci, predstavniki Vlade!

Večinski delež Nove Ljubljanske banke je bil prodan novembra. Ta seja Državnega zbora danes je sklicana zaradi domnevno nižje cene od pričakovane, ki je bila dosežena ob prodaji 59-procentnega deleža. V Levici pravimo obratno. Morda se bom tukaj tudi malce razlikoval od gospoda Möderdorferja. Ta seja bi morala biti sklicana zato, ker se je banka sploh prodala.

V uvodu je poslanec Jelinčič nekaj pa povedal točno, in to je, da gre za sistemska banko, ki se na razvitem zahodu, ekonomsko tudi razvitem in pametnem po tej plati, ne prodaja. In da se s takimi potezami, ki so napačne, dela škoda tako gospodarski suverenosti kot tudi prebivalstvu.

In ne nazadnje je gospod Marko Pogačnik pravilno opozoril, da kljub različnim omejitvam, postavljenih glede poslovanja banke s strani Evropske skupnosti, gre za visoko dobičkonosno banko. To verjetno vsi ekonomisti lahko potrdijo. Takšne banke se ne prodajajo. In zanimivo je danes, če potrdimo, da je bil s prodajo dosežen en velik kapitalski minus, smo ga zelo lahko sprejeli. Državni zbor bo pa drugače diskutiral, ko bomo govorili o potrebnih sredstvih za dolgotrajno oskrbo za starejše v Sloveniji, za dvig pokojnin oziroma za dvig

kriminalno nizkih plač, ki ustvarjajo visoke dobičke delavcev v Republiki Sloveniji, ki zdaj protestirajo pred Gospodarsko zbornico in se zavzemajo za to, da delu v Sloveniji pripada večji delež ustvarjenega dohodka.

V zadnjih petih letih bi Vlada Republike Slovenije morala izpodbijati izsiljevanje Evropske komisije za prodajo banke, v katero smo z dokapitalizacijo vložili 2,3 milijarde evrov javnega denarja. Javna opozorila pravnice, strokovnjakinje za evropsko in mednarodno pravo, ki dela v Evropski skupnosti, gospe Ane Stanič, ki je opozorila, da se Slovenija ni borila ne s pravnimi in ne z ekonomskimi sredstvi in analizami in dokazovala Evropski skupnosti, da bi to svoje mnenje morala spremeniti, smo praktično vsi preslišali. Pravna podlaga za to obstaja, in sicer v Pogodbi o delovanju Evropske unije, na kar smo v Levici ves čas opozarjali. Na to opozarja vseskozi naš makroekonomist, uveljavljeni dr. Jože Mencinger, ki je bil podpredsednik Demosove vlade. Na to vseskozi opozarja kup ekonomistov in pravnikov, ne nazadnje tudi finančni minister za časa Pahorjeve vlade dr. France Križanič, ki gotovo, ko dela na Bajtovem inštitutu, v te stvari in te podatke ima vpogled in jasno oblikovano mnenje. Na to smo mi opozarjali lani, opozarjali smo poleti, da se naj banka ne proda, opozarjali smo tik pred začetkom prodaje NLB in med njo. Naši pozivi, pozivi Levice, ekonomske in velikega dela tudi pravne stroke pa so naleteli v Republiki Sloveniji na gluha ušesa. Tudi tisti, ki ne nasprotujejo privatizaciji finančnega sektorja, bi se najbrž strinjali, da v primeru sistemske banke, kar NLB je, poleg SID seveda, o čemer je gospod Möderndorfer prej tudi govoril, je bilo takšno početje nespametno z ozirom na razvoj slovenskega gospodarstva in še posebej v primeru novih finančnih kriz. Številne razvite države ne dopuščajo, da bi delež tujega lastništva v bančnem sektorju presegel 50 %, saj to izpostavlja državo večjim tveganjem. In zopet poudarjam, strinjam se s kolegom poslancem Jelinčičem, ki je to izpostavil. Da ne bo pomote, v sistemu, v katerem živimo, bodo nove krize prej ali slej prišle. Posebej v perifernih državah Evropske skupnosti, kot je Slovenija, ima sistemska banka toliko večjo težo pri usmerjanju razvoja gospodarstva in strateških vlaganj oziroma razporejanju kapitala. Novim večinskim lastnikom, ki so po večini finančni vlagatelji, Nove Ljubljanske banke, je razvoj našega gospodarstva postranska zadeva. Njihov interes in edini interes je cena delnic. Ko bo cena delnic padla, bodo prav finančni vlagatelji tisti, ki bodo prvi pobegnili. Če kdo misli, da je večinsko zasebno lastništvo varovalo pred državnim reševanjem pred naslednjo krizo, se žal moti. S trenutno lastniško strukturo bo kaj hitro spet vse padlo na državo, to je skrb za gospodarski razvoj Republike Slovenije in njeno gospodarstvo.

Da spomnimo, tik pred prejšnjo krizo Nove Ljubljanske banke ta ni bila državna

banka. Država je v njej imela le tretjinski delež, praktično enak delež je imela belgijska KBC. Ta je med drugim vse od vstopa v banko obvladovala tudi oddelek za nadzor tveganja. No, ko so tveganja eskalirala v milijardne izgube med krizo, se je KBC iz banke preprosto umaknila, reševanje pa prepustila Republiki Sloveniji oziroma dodatnim obdavčitvam, če v narekovajih takole rečem, njenih državljanov, za katere sem pa že prej povedal, s kakšnimi prihodki morajo shajati. Logično, NLB namreč ni sistemska banka za Belgijo, še manj za finančne vlagatelje, NLB je sistemska banka za Slovenijo, slovenska podjetja, slovenske varčevalce in davkopljučevalce, zato bodo stroški reševanja vedno padli nanje. Poleg tega lahko kupnina, ki jo je država prejela s prodajo te banke, kar hitro izgine. Letos poleti je bil namreč na predlog ministrice v odhajanju Mateje Vraničar Ermanove sprejet zakon, ki preusmerja tožbe hrvaških varčevalcev z banke na državo in na državni proračun. Zanj so glasovale vse stranke razen Levice in Slovenske nacionalne stranke. Posledica zakona pa je, da bomo lahko v primeru Nove Ljubljanske banke prebivalci Slovenije oškodovani še tretjič. Prvič smo bili, ko je bilo treba NLB dokapitalizirati. Drugič, ko se je prodala bistveno pod ceno, to govorimo zdajle in jokamo po pogrebu. In tretjič, ko bo treba iz državnega proračuna izplačati odškodnino za hrvaške varčevalce in razlastnjene imetnike podrejenih obveznic, kar se je že tudi prej govorilo, kakšen znesek bo to, 406 milijonov evrov se je omenjalo. V Levici vztrajamo, da je prodaja največje sistemske banke ne samo negospodarna, ampak je obče škodljiva. Slovenski prebivalci so razpeti med dvema poloma moči, in sicer evropskim in domačim, z lastno vlado na čelu. S prodajami bank jim je neprostovoljno odvzeta kolektivna finančna suverenost, država in njeno gospodarstvo pa še bolj drsita na periferijo Evrope.

Za konec naj dodam še tole. Vsi se zavedamo, da je ta seja brezpredmetna. Glasovanja ni, saj je odbor sklepe predlagatelja zavrnil. Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora pa je pravilno navedla, da se odgovornost vlade v skladu z ustavo Republike Slovenije uveljavlja s pomočjo zaupnice, nezaupnice ali pa interpelacije za aktualno vlado seveda. Mi pa se pogovarjamo o odgovornosti vlade, ki je že odšla, in o dejanjih, ki jih ta ni storila, očitamo ji namreč neprodajo banke.

Zato za konec v Levici pozivamo – prosim za posluš – da pogledamo prihodnost. Država ima v lasti še eno sistemske banke – Abanko. Postopki prodaje te banke so se začeli, a glede na fiasko s prodajno ceno NLB, mora biti že sedaj vsem jasno, da se bo v primeru privatizacije Abanke to ponovilo. Ni še prepozno, da ustavimo to prodajo. Hvala.

PRESEDENIK MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec.

Gospod Jernej Vrtovec, besedo imate v imenu Poslanske skupine Nova Slovenija – krščanski demokrati.

Izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Lep dober dan vsem skupaj!

Zagotovo je prav in dobro, da smo Novo Ljubljansko banko končno prodali. Učinki te prodaje Nove Ljubljanske banke sem prepričan, da bodo dolgoročno pozitivni. Ne nazadnje je bila ta banka v preteklosti izjemno slabo upravljana. In zlasti zaradi slabega upravljanja te banke, smo jo morali davkoplačevalci dvakrat sanirati. Kje imajo davkoplačevalci poroka za to, da bi bila ta banka v bodoče boljše upravljana, glede na to da je bila politika tista, ki je imela svoje dolge prste, težo svojih prstov vedno globoko v samem upravljanju? Tega poroka ga ni. Od te banke so imeli davkoplačevalci in davkoplačevalke izjemno malo, bore malo, skoraj nič. Konec koncev smo se rešili matere mnogih afer v zadnjih 30 letih, matere mnogih afer, ki je krnila ugled Slovenije tudi v mednarodni skupnosti. Ali smo iztržili dobro ali pričakovano ceno? Tudi sam trdim, da ne. Da je cena, ki smo jo dobili za Novo Ljubljansko banko, prenizka. Ampak, gospe in gospodje, trg je tisti, ki ceno vedno določa, zlasti pa imejmo danes v uvidu to, kako smo stali, kako smo delovali na tem trgu, ko smo Novo Ljubljansko banko v zadnjih 20 letih večkrat poskušali prodajati. Zagotovo pa bi bila najslabša cena za Novo Ljubljansko banko ta, če banke sploh ne bi prodali in bi se uresničile napovedi, da bi Evropska komisija bila tista, ki bi prodajala naše poslovalnice po Balkanu. Torej tisto, kar je še kaj vrednega, bi nam Evropska komisija prodala. V tem primeru bi imeli mi od Nove Ljubljanske banke najmanj, najnižjo možno ceno. Spomnite se, kako je nekdanja ministrica Vraničarjeva hodila v Bruselj moledovati, se po nareku Vlade pogajati, pa je vedno naletela na nema ušesa, zaprta vrata, kajti zaveze, gospe in gospodje, je treba spoštovati. V zameno za te zaveze smo pač imeli druge možnosti.

Ampak ali se kdo čudi, da cena za delnico ni dobra? Jaz se ne čudim temu. Jaz se ne čudim, da smo dobili najnižjo možno ceno, se pravi 51,5 evra na delnico. Pa poglejmo. Prvič. Napačna odločitev o načinu prodaje, to strategijo je sprejela prejšnja vlada, in sicer razpršeno lastništvo. Zagotovo ni dobro in je bila to napačna odločitev. Drugič. V preteklosti smo bili pri prodaji Nove Ljubljanske banke izjemno neresni in prodajali smo pod pritiskom. Strinjam se s tistimi, ki pravite, da je bil postopek negospodaren. Ja, negospodarno je ravnala prejšnja vlada, gospe in gospodje, pri postopku prodaje. Popolnoma negospodarno od leta 215 naprej, od sprejetja strategije naprej. Zakaj cena ni dobra? Pojdimo najprej k temu, da se je Vlada lansko leto odločila na tisti famozni seji, ko je ministrica Vraničar ponudila odstop, se je Vlada

odločila, da prekine prodajo. Spodnja meja za delnico je bila postavljena na 55 evra. Gospe in gospodje, če sedaj preračunamo 11 milijonov 818 tisoč delnic krat 55 evrov, bi dobili lansko leto za Novo Ljubljansko banko približno 42 milijonov evrov več. In tu je zapitek prejšnje vladajoče koalicije, strank SMC, SD in Desus – 42 milijonov evrov več! Ampak, pozor, ob tem je treba upoštevati še nekaj, in sicer da je lansko leto bilo že upoštevano tveganje hrvaških varčevalcev pri tej prodaji. Kdo zdaj sprejema tvegane hrvaške varčevalce pri ceni 51,5 evra? Republika Slovenija. V preteklosti, lansko leto to ni bilo tako. In to je ta zapitek vladajoče koalicije še danes, izpustimo lahko samo LMS. Nadalje je treba upoštevati, da so bili lansko leto bančni indeksi za 20 % boljši, kot so pa letos. Razmere na trgu so bile izjemne v primerjavi z novembrom leta 2018. In vi ste kljub temu rekli »ne«. Nekateri strokovnjaki pravijo, da bi lahko cena ob upoštevanju vseh teh treh segmentov, se pravi tveganje s hrvaškimi varčevalci, ki smo ga zdaj prevzeli nase, cena delnice za 42 milijonov evrov več, plus boljše razmere na trgu, lahko dobili za približno med 65 in 70 evri na delnico. To je zapitek SMC, SD in Desusa. Gospe in gospodje, lansko leto je predsednik vlade Miro Cerar ob tem, ko se je Vlada odločila, da banke ne bo prodala, dejal: »Ko spoštujemo zaveze do Bruslja, vedno znova izrazim zelo jasno pričakovanje: da ne moremo in ne smemo prodati Nove Ljubljanske banke na način, ki bi spet oškodoval naše davkoplačevalce, ki so v to banko vložili ogromno sredstev.« Torej »na način, ki bi spet oškodoval naše davkoplačevalce«. To, da smo lansko leto odložili prodajo, je oškodovalo davkoplačevalce. Tukaj prisotni takratni minister Dejan Židan je dejal: »Današnja odločitev je povsem v skladu z razmišljanjem Socialnih demokratov. Pričakujemo, da bo denar, ki so ga davkoplačevalci namenili, krepko vrnjen.« In stavi gospod Židan na samozavest v pogovoru z Brusljem. Na kaj stavite danes, gospod Židan? Na kaj stavimo danes? A, gospoda Židana ni več. Na minus. Lansko leto, če ponovim, bi iztržili več. In vsi tisti, ki govorite o dividendah, če gremo tako špekulirati glede dividend, da smo jih zaradi tega, ker smo banko prodali, letos dobili še 200 milijonov evrov več, gospe in gospodje, če gremo na tako špekulacijo, potem ocenjujem, da bi bili najboljši čas za prodajo Nove Ljubljanske banke januar, februar ali marec letos, pa bi lahko, gospod državni sekretar, če bi prodali, na primer marca, zadržali dividende za letošnje leto. Ampak šlo je za politikantske in izključno politične odločitve in v času nekaj mesecev pred volitvami, verjamem, ni bilo v interesu bivše vladajoče koalicije, glede na stanje duha in bitke za nacionalne interese te države, da bi banko prodali.

Če grem naprej, kaj je botrovalo temu, da smo iztržili takšno ceno, kot smo jo, v letošnjem letu. Glejte, investitorji oziroma vlagatelji so vedeli, da mi banko moramo

prodati, da banko prodajamo pod prisilo. Ali mislite, da potencialni vlagatelji niso vedeli, da nas Bruselj stiska, da hodi Vrničarjeva v Bruselj, trka na vrata in da se ji nič ne odpre? Seveda so vedeli. In, logično, so nas vlekli k dnu, ker mi enostavno izbire nismo imeli. Kakršenkoli razpon smo dali, spodnja meja bi zagotovo obveljala, ker: vzemi to ceno in prodaj ali pa bo Evropska komisija prodala sama dele te banke. In ponavljam, račun, da banke nismo prodali lani maja, je visok, če seštejemo vse tri segmente, okrog 150 milijonov evrov, tveganje 300 milijonov evrov s hrvaškimi varčevalci. In ta račun, gospe in gospodje, davkoplačevalci, izstavite SMC, SD in Desusu, torej strankam bivše koalicije, ki tvorijo ugledno večino te koalicije še danes. In ta račun imate, gospe in gospodje, na vesti.

Zakaj cena ni bila najboljša? Kot sem že uvodoma dejal, tudi zaradi tega ker odločitev o višini delnic prodaje ter o načinu prodaje. V strategiji, sprejeti leta 2015, se je Vlada odločila za tako rekoč razpršeno lastništvo. S tem pa smo se odrekli strateškemu vlagatelju. Če bi se odločili za strateškega vlagatelja, večjo banko, tujo banko, karkoli, bi zagotovo lahko dobili vsaj 20 % več za Novo Ljubljansko banko, kot pa način prodaje po IPO.

Nikakor se razpršeno lastništvo ne obrestuje in strateški vlagatelj pri tej odločitvi Vlade, da prodaja 75 % minus 1 delnico, ne bi kupoval banke. Izrazil bi enako željo, kot jo je izrazil KBC, se pravi, da hoče imeti 75, plus 1 delnico v svoji lasti. Žal država še vedno ohranja teh 25 % kot kontrolni delež. Čemu? Povejte, čemu. Ker ima rada vpliv in svoje roke v tej zgodbi na drugi strani Trga republike. Škoda. Pri tem smo izgubili še dodatnih 20 %, kot bi lahko dobili.

Če bi se Vlada odločila prodati 75 plus 1 delnico strateškemu vlagatelju, bi resnično dobili znatno več. Ocena, kot sem že dejal, je, da bi dobili 20 do 25 % lahko več, če bi iskali strateškega vlagatelja, ne pa razpršenega lastništva.

Gospe in gospodje, na prejšnji vladi je odgovornost, da smo Novo Ljubljansko banko prodali tako slabo, kot smo jo prodali. Izključno na prejšnji vladi. Verjamem, ja, seveda, lahko bi prodali Novo Ljubljansko banko že v preteklosti. Že tudi v obdobju naše vlade, kar očitajo Socialni demokrati, ampak veste, tudi v tisti vladi so sedeli isti gospodje, ena ista stranka, ki sedi tudi zdaj v vaši vladi. Še kakšna druga, ki pa je zunaj parlamenta. In to je tisto, kar je botrovalo temu, da nismo prodali Nove Ljubljanske banke v letu 2007. In imeli bi en konglomerat plačevanja bančne luknje manj.

Ampak, ali smo se mi kaj naučili: SMC, SD, Desus in tokrat še nova LMS? Ali smo se kaj naučili? Kajti te dni beremo lahko novice o tem, da se mi pogovarjamo z Brusljem, gospod državni sekretar, o prodaji Abanke – če bi mi malce odložili to prodajo, ali se da kaj pogajati, da bi imeli eno strateško banko v svojih rokah? Epilog te nove zgodbe je samo ta, da spet tujim vlagateljem dajemo napačne signale in zlasti to,

da se dane zaveze spoštujejo, pa ne zaradi nas samih, ampak zaradi tega ker država dokazano ni dober upravljavec z bankami. Enako se bo zgodilo z Abanko, da nas bodo tuji vlagatelji zaradi našega odloka, zaradi naših kvazi pogajanj pritiskali. Zakaj to počnete? Ali se nismo na primeru Nove Ljubljanske banke dovolj naučili in poskušamo spet iskati sistemsko banko v Abanki?

Za razvojne projekte države, za strateško pomembne projekte države imamo tukaj SID banko. A mislite, da druge, tuje banke ali pa banke, ki niso v državnem lastništvu, ne bi kreditirale, ne bi prišle na pomoč pomembnim investicijskim projektom? Pa saj jim gre za denar in gre za dobiček. Seveda bi prišle na pomoč. Koliko kreditov najema Nova Ljubljanska banka pri Intesi, pa koliko kreditov ima država pri Intesi, pri drugih bankah? Ali pa državna podjetja. Ali mislite, da vse najemajo tukaj na Trgu republike? Ne. Ali mislite, da bo konec sveta, če ne bomo imeli Abanke in Ljubljanske banke več v lasti? Ne, svet bo tekel naprej in mnogo bolj ugodno za davkoplačevalce.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa!

Zadnji bo stališče Poslanske skupine SAB predstavil gospod Andrej Šušmelj. Izvolite.

ANDREJ ŠUŠMELJ (PS SAB): Lepo pozdravljeni! Spoštovana predsedujoča, spoštovane kolegice in kolegi!

Prvotna odločitev o prodaji NLB ni bila sprejeta v času prejšnje vlade in ravno tako ne v času vlade Alenke Bratušek, kot se zelo pogosto zmotno navaja. Odločitev o prodaji NLB je leta 2012 z Odlokom o upravljanju s kapitalsko naložbo Republike Slovenije v NLB, d. d., sprejela vlada Janeza Janše, v Državnem zboru pa potrdila takratna koalicija, ki so jo sestavljale stranke SDS, Nova Slovenija, DeSUS in Državljska lista Gregorja Viranta. Citiram: »Republika Slovenija želi dolgoročno ohraniti v NLB le 25 % in 1 delnico in je pripravljena, da se, če za to obstaja interes za vstop potencialnih investitorjev na kapitalnih trgih, že z dokapitalizacijo v letu 2012 njen delež zmanjša na 25 % in 1 delnico.« Konec citata iz leta 2012. Tako je, spoštovani in spoštovane. Odločitev je bila sprejeta v letu 2012. Ampak kaj je sledilo? Sledilo je leto 2013, ko je vlado prevzela predsednica naše stranke Alenka Bratušek, leto, ko je za Slovenijo bilo najtežje in najhujše v celotnem obstoju naše države. Država je bila tik pred bankrotom, denarja v proračunu za pokojnine, za plače zdravnikov, učiteljev, medicinskih sester in ostalih javnih uslužbencev je bilo samo še za nekaj mesecev. Stanje v gospodarstvu je bilo kritično, beležili smo skoraj 5-odstotni padec gospodarske aktivnosti, obresti na državno zadolževanje so bile rekordno visoke, prav tako brezposelnost, obeti za prihodnost pa zelo, zelo črni. V letu 2013 ni bilo

analitika niti ne novinarja, ki ne bi vsak dan znova spraševal, kdaj bo Slovenija bankrotirala. Sanacija bank je bila zato eden ključnih ukrepov za finančno stabilizacijo države, ki je preprečila bankrot in s tem prihod trojke in ohranitev finančne suverenosti. Ukrepi vlade Alenke Bratušek so bili takrat nujni in od teh ukrepov dalje beležimo eno najvišjih gospodarskih rasti v Evropski uniji. NLB je bila do decembra 2013, ko je od države prejela državno pomoč v višini dobrih 2,5 milijarde evrov, že dvakrat dokapitalizirana. Dvakrat. Enkrat v višini 250 milijonov evrov v letu 2011 in enkrat v višini 383 milijonov evrov v letu 2012. Obakrat smo morali soglasje za pridobitev te dokapitalizacije dobiti s strani Evropske komisije. Evropska komisija je edina, ki lahko odobri takšno državno pomoč in v povračilo za odobritev pričakuje, da se bodo razmere na trgu, v katere državna pomoč poseže, ustrezno izravnale. Ko smo želeli banko tretjič dokapitalizirati, nam Evropska komisija ni več verjela. Pričakovano. Zahtevali so poglobljen pregled bančnega sistema, ki je v letu 2013 prvič razkril razsežnosti vseh težav, s katerimi se je morala spopadati takratna vlada. Drugo dejstvo je, da pogoji, ki izhajajo iz te odločbe o odobreni državni pomoči, poleg omejevanja dejavnosti na osnovne dejavnosti in izboljšanja vodenja in politike obvladovanja tveganj vključujejo še prodajo državnega deleža do 25 % in 1 delnice, in to do konca leta 2017. Leta 2013 se je zdel konec leta 2017 še zelo daleč. Takrat je Evropska komisija ocenila, da je NLB s prenosom skupine slabih posojil in seznama lastniških instrumentov na DUTB njeno bilanco stanja očistila in vzpostavila dobičkonosen poslovni model, ki bo spodbudil njeno vrnitev k uspešnemu poslovanju. V Odluku o strategiji upravljanja kapitalskih naložb, strategijo iz leta 2015 je sprejela vlada Mira Cerarja s podporo koalicijskih strank SMC, SD in Desus, je kapitalaska naložba države v NLB namenjena odprodaji v deležu, kot ga je določila Evropska komisija, torej 25 % plus ena delnica. Prodaja – vodil jo je SDH in ne Vlada, se je začela s pripravljalnimi dejanji za prodajo banke po metodi prve javne ponudbe delnic januarja 2016. V aprilu 2016 je bila kot finančni svetovalec za prodajo kapitalске naložbe izbrana Deutsche Bank.

Če strnem. Evropska komisija od nas sploh ni zahtevala nečesa, česar si že sami nismo zadali. To, da smo morali banko prodati, je na neki način tudi prav. Nobeno podjetje ali banka na trgu Evropske unije ne sme biti v privilegiranem položaju nelojalne konkurence, ker to škodi trgu in vsem drugim, ki v takem položaju niso. Tisto, na kar pa smo v letih 2016 in 2017 tudi sami opozarjali in kar bode v oči še danes, pa so bile nasprotujoče si izjave takratnih vladnih predstavnikov, ki so kazale na veliko neodločnost pri prodaji – ali s prodajo začeti, ali s prodajo nadaljevati, ali mogoče odlašati s prodajo? Prepričani smo, da je ta odločnost prišla na žalost prepozno.

V letih od 2014 do 2018 smo v Stranki Alenke Bratušek na to večkrat opozarjali. O bankah smo govorili na mnogih delovnih telesih Državnega zbora. Veliko teh sej smo zahtevali sami, o bankah smo na veliko glasno govorili tudi v okviru poslanskih vprašanj, veliko tudi pred novinarji, sklicali smo kar nekaj tiskovnih konferenc. Čas za dokončno prodajo je bil v letu 2014, mogoče tudi še v letu 2015 in takrat bi, v to trdno verjamemo, bil končni izplen drugačen, mogoče boljši, vsekakor pa drugačen. Ampak vsi vemo, da po bitki je zelo lahko biti general. Pa če govorimo o velikosti bančne luknje ali pa o primernosti cene za NLB. O vprašanju, ali NLB prodati ali ne, v naši družbi nikoli ni in ne bi prišlo do nekega splošnega konsenza. Gre za vprašanje, ki v ljudeh vzbuja čustvene reakcije, gre za vprašanje, ki močno razdvaja javnost, vendar sedaj je, kar je. Banka je prodana in lahko samo upamo, da je SDH našel banki dobre lastnike, ki bodo znali poskrbeti za rast in razvoj banke.

V Poslanski skupini Stranke Alenke Bratušek predloga priporočila ne bomo podprli. Hvala.

PODPREDSEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

S tem smo zaključili s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na splošno razpravo poslank in poslancev o predlogu priporočila.

Prva ima besed gospa Nataša Sukič, pripravi pa naj se Lidija Ivanuša.

Izvolite.

NATAŠA SUKIČ (PS Levica): Spoštovana predsedujoča, hvala za besedo! Spoštovane kolegice in kolegi!

Kot smo danes že poudarili, je ta seja sklicana, zaradi domnevno nižje cene od pričakovane, in to za kar 59-odstotni delež, kar je seveda problem, velik problem. Po našem mnenju je ključni problem sama odprodaja Nove Ljubljanske banke, zato bi ta seja morala biti sklicana s povsem drugim razlogom, katerega osnovno vprašanje bi se glasilo: zakaj je sistemska banka sploh prodana.

Da mi ne bi kdo očital kakšnih floskul ali pa praznih političnih parol, bom citirala ugotovitve nekaterih uglednih slovenskih ekonomistov, ki so se presenetljivo edini, in sicer, da je bila Nova Ljubljanska banka v primerjavi z evropskimi bankami nadpovprečno varna banka z izjemno ugodno strukturo naložb, z nadpovprečnim potencialom rasti v regiji, nadpovprečno profitabilnostjo in skritimi dobički v bilanci. Da razlogi, da je Republika Slovenija morala prodati banko, Novo Ljubljansko banko, ne držijo. V trenutku sanacije je bila banka v 100-procentni državni lasti in dokapitalizacija banke je povsem normalna operacija lastnika na zahtevo regulatorja, se pravi v tem primeru Banke Slovenije, in nima nobene zveze z državno pomočjo, kot se je napačno ali pa

zavestno interpretiralo in argumentiralo. Se pravi, zavajalo. Da tako imenovane zaveze, o katerih smo danes tukaj že večkrat slišali, predstavnikov Republike Slovenije oziroma zahteve Evropske unije po prodaji banke niso imele nikakršne pravne osnove in s tem tudi niso bile v resnici zavezujoče, čeprav se je v javnosti seveda na veliko s tem, točno s tem manipuliralo – da so bile zavezujoče. To, da so predstavniki Republike Slovenije take zahteve sprejeli, pomeni bodisi neodpustljivo malomarnost pri izvajanju svojih nalog bodisi izdajo vitalnih interesov države. In o tem bi bilo pravzaprav treba v tem državnem zboru enkrat zares spregovoriti in si dokončno natočiti čistega vina.

Enotni so si tudi v tem, da je bila ponujena cena za banko več kot pol manjša od evropskega povprečja cen bančnih delnic, in to kljub temu da je bila Nova Ljubljanska banka bolj varna in profitabilna od evropskega povprečja in ima večji potencial rasti. Enotni so si, da je prodaja banke v pogojih pospešenega padca cene bančnih delnic in v neugodnih makroekonomskih pogojih, k čemur prispeva recimo brexit, italijanska finančna kriza in tako naprej, popolnoma negospodarna poteza. Kar se strateškega vidika tiče, so si enotni, da je bila prodaja banke izrazito negativna z vidika dolgoročnega razvoja Republike Slovenije. Prodaja Nove Ljubljanske banke pomeni prodajo približno enočetrtinskega slovenskega bančnega trga. Skupaj z Abanko, če pride do njene prodaje – to je trenutno zelo aktualno vprašanje – pa približno tretjinskega slovenskega bančnega trga. In kar je najpomembneje, država s to prodajo izgublja ključne vzvode za intervencije v gospodarstvu v primeru nove finančne in gospodarske krize.

Ne slepimo se, v sistemu, v katerem živimo, bodo nove krize prišle prej ko slej, pa četudi umetno ustvarjene, kot se to v brutalnih pogojih neoliberalnih ekonomskih politik, ki jih brez pridržkov zagovarjajo sledilci Friedmanove fundamentalistične doktrine prostega trga za vsako ceno, rado dogaja. Na primeru nekdanje krize v Čilu in v Argentini je to lepo in nazorno analizirala in dokazala Naomi Klein, kultna avtorica in družbena aktivistka, poznana predvsem po svojih analizah in kritiki korporativne globalizacije in kapitalizma. In prav ironično je, da se o tem tudi vsi tukaj strinjamo. O tem namreč, da bo do nove globalne ekonomske krize prišlo slej ko prej. Zato je še tem bolj pomembno zavedanje, da ima sploh v perifernih državah Evropske unije, kot je Slovenija, sistemska banka toliko večjo težo pri usmerjanju razvoja gospodarstva in strateških vlaganj oziroma razporejanju kapitala.

Žal je za zaustavitev propada nekdanje sistemske banke, se pravi Nove Ljubljanske banke, prepozno. Odločno pa Vlado Republike Slovenije pozivamo k takojšnji zaustavitvi privatizacije Abanke, da ne bo nacionalna katastrofa v prihodnosti še večja. Če se ponovno navežem na ugotovitve Naomi Klein glede

umetno povzročenih kriz, ne gre samo za to, da so bile v trenutku odločitve o prodaji Nove Ljubljanske banke makroekonomske okoliščine bistveno slabše, kot so danes, pač pa tudi za to, da bi lahko z gotovostjo rekli, da se je Slovenija takrat znašla v umetno povzročeni makroekonomski šoku, kot meni tudi denimo nekdanji finančni minister Republike Slovenije Franc Križanič. Naj utemeljim, takrat se je izjemno podražilo servisiranje našega dolga, izdajanje obveznic in zakladnih menic. Ta podražitev ni bila v nobenem sorazmerju z realnim stanjem Slovenije. Naše gospodarstvo je v zadnjem četrtletju od leta 2013 že doseglo pozitivno rast, ki traja že 13 četrtletij. Slovenija ni niti za en dan zamudila izplačila posojil, bila je solventna in likvidna. Skratka, ta situacija je bila v določeni meri umetno ustvarjena. Zanj so odgovorni vsaj trije faktorji, in to so: bonitetne agencije, evropske institucije in slovenski politiki.

Bonitetne agencije in razni finančni mediji imajo finančni interes za podražitev zadolževanja neke države, večji ko so zahtevani donosi, višje obrestne mere dosežejo upniki. To je ta logika, ki je v ozadju. Za umetni makroekonomski šok pa so bili odgovorni tudi naši politiki. Recimo druga Janševa vlada, njeni predstavniki so javno izjavljali, da je Slovenija pred bankrotom in podobno, in so celo pozivali k prihodu trojke v Slovenijo. S tem so seveda delovali proti interesu slovenskih državljanov, ampak to so že vprašanja za kakšno preiskovalno komisijo. Mi jih tukaj danes prav zagotovo ne bomo razrešili.

Prvi argument proti privatizaciji, na katerega smo v Levici ves čas opozarjali in še naprej opozarjamo, ko je na udaru tudi Abanka, je ta, da je v takšnih okoliščinah nemogoče doseči vsaj približno realno vrednost. In to je tudi jasno danes tukaj, zato je pravzaprav danes tukaj ta seja, namreč zaradi odkupne cene Nove Ljubljanske banke. Videli smo, da se je Nova Kreditna banka Maribor recimo prodala za slabih 250 milijonov evrov, torej več kot pol manj od njene knjigovodske vrednosti. Videli smo recimo primer Heliosa, ki ga je avstrijski Ring skupaj z ameriški skladi po slabih treh letih prodal za 572 milijonov evrov, čeprav ga je kupil samo za borih 145 milijonov evrov. Drage kolegice in kolegi, to so stvari, ki se dogajajo ob tovrstnih privatizacijah tako naših finančnih sistemskih institucij kot naših paradnih gospodarskih družb.

Drugi argument proti tovrstnim privatizacijam pa je in ostaja dolgoročen. Levica ne nasprotuje privatizaciji strateških finančnih institucij zato, ker bi se strinjali z dosedanjim načinom upravljanja državnih bank, se pravi s slabim upravljanjem državnih bank, daleč od tega. Državno in javno lastništvo bank pa zahtevamo iz vsaj dveh razlogov, zato ker banke zajemajo akumulacijo cele države in s tem omogočajo investicije, in pa v zadnji krizi se je lepo pokazalo, da so vodilno vlogo pri napihovanju balona odigrale privatne banke, ki

jih je bilo potem pa treba reševati s socializacijo dolgov. Skratka, banke so preveč pomembne, da bi jih prepustili zasebnemu kapitalu. To je infrastrukturna dejavnost, ki ne more delovati po klasičnem profitnem motivu. Če banka deluje strogo po profitnem motivu, deluje tako, kot trenutno delujejo naše banke – slabo. Imajo rekordne mase depozitov, hkrati pa se jim ne izplača kreditirati gospodarstva.

Za konec pogledajmo še nekaj pomislekov, vprašanj, ki si jih upravičeno zastavljajo prenekateri naši ugledni ekonomisti. Denimo: Zakaj smo prodali banko za od 15 do 35 % pod povprečno evropsko ceno, če je njena trenutna profitabilnost nad povprečno profitabilnostjo evropskih bank? Zakaj smo prodali Novo Ljubljansko banko za od 15 do 35 % pod povprečno evropsko ceno, če njena dividendna donosnost oziroma je glede na kapital in evropsko povprečje vsaj trikrat večja oziroma glede na planiran minimalni dolgoročni dobiček in planirano dividendno donosnost vsaj dvakrat večja od evropskega povprečja? Zakaj? Zakaj smo prodali Novo Ljubljansko banko za od 15 do 35 % pod povprečno evropsko ceno, če je struktura njene bilance in varnost banke, likvidnostne rezerve, delež slabih terjatev, njihovo pokritje, razmerje krediti – depoziti bistveno boljše od evropskega povprečja? Zakaj, spoštovane kolegice in kolegi? Zakaj smo prodali Novo Ljubljansko banko za od 15 do 35 % pod povprečno evropsko ceno, če pa banka deluje na delu Evrope, se pravi v jugovzhodni Evropi, ki ima najmanjšo zasičenost z bančnimi storitvami in s tem bistveno večje potenciale rasti kot druge evropske banke? In ne nazadnje: Zakaj smo prodali Novo Ljubljansko banko za od 15 do 35 % pod povprečno evropsko ceno, če pa je kapitalna ustreznost banke daleč nad evropskim povprečjem in zahtevami regulatorja, kar pomeni, da ima Nova Ljubljanska banka možnost občutne rasti, ne da bi za to zahtevali dodatni kapital, oziroma da ima občutno varnostno kapitalsko blazino v primeru nove finančne krize? To so ta vprašanja, spoštovane kolegice in kolegi, ki bi jih bilo pa treba enkrat od blizu pogledati in se prenehati sprenevedati, kako je treba čisto vse sprivatizirati in se vsega znebiti. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednji bo dobil besedo predlagatelj gospod Jožef Horvat.
Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, spoštovana gospa podpredsednica. Drage kolegice in kolegi!

Danes govoriti, da ne bi smeli prodati Nove Ljubljanske banke ali pa da bi ta seja morala biti na temo, kako iti korak nazaj – ne bo šlo. Prodaja je ireverzibilni proces in na dan 29. november 2018 ima Republika Slovenija samo še 7 milijonov delnic oziroma 35 % v lastniški

strukturi. Če želimo priti nazaj na 100-procentno lastništvo Republike Slovenije, je postopek zelo enostaven, in sicer morda komu zelo blizu pri srcu, to je nacionalizacija. Mi seveda v to ne pristajamo. Se pa strinjam z mnogimi, ki ste korektno povedali, da smo imeli v zadnjih nekaj letih maratonske razprave o državnih podjetjih ali bolje o podjetjih v državni lasti, o bankah v državni lasti in tako naprej. In kar je še pomembno, karkoli smo v Državnem zboru nalagali Vladi, nič, nič od tega ni bilo za Vlado sprejemljivo, sploh če je prišla ideja – in so bile dobre ideje – s strani opozicije. Upam, da bomo enkrat tudi mi prava parlamentarna demokracija, kot smo se lahko naučili iz sinočnjega primera v britanskem parlamentu, ko je Vlada tik pred ključnim glasovanjem o brexitu dobila kar močno klofuto s strani parlamenta. Ne bom rekel opozicije, s strani parlamenta. Enkrat bo najbrž tudi ta Državni zbor avtonomna zakonodajna veja oblasti, ki bo nadzirala delovanje Vlade.

Saj je neverjetno, da se pogovarjamo, kot rečeno, o podjetjih v državni lasti. Mi se praktično sploh ne pogovarjamo o odličnih slovenskih gospodarskih družbah, okrog 200 tisoč jih imamo različnih oblik po Zakonu o gospodarskih družbah. Zakaj se ne pogovarjamo recimo ob Dewesoftu iz Trbovelj ali pa o korporaciji Roto iz Prekmurja? Ker ni problemov, ker normalno funkcionirajo, se razvijajo, imajo visoko dodano vrednost, plačujejo davke, zadovoljni zaposleni in tako dalje in tako dalje. Žal bodo te razprave o državnih podjetjih trajale še tako dolgo, dokler državna podjetja, podjetja v državni lasti ne bodo našla odgovornejših lastnikov. Odgovornejših lastnikov. Tako pač mi razumemo postopek privatizacije, to je iskanje odgovornejših lastnikov.

Želel bi si, da bi razpravljali, ja, o vseh teh gospodarskih družbah v Sloveniji, da bi razpravljali o boljšem poslovnem okolju, ne samo razpravljali, sprejeli ključne odločitve, kako izboljšati poslovno okolje. Pa čisto konkretno, kaj mora narediti država, da bo pomagala dvigniti produktivnost vseh slovenskih podjetij. Kot veste, je produktivnost slovenskega gospodarstva približno 19 % pod evropskim povprečjem. In tu so problemi, o katerih bi morali kompetentno govoriti. Če želimo produktivnost dvigniti, moramo več vlagati v razvoj podjetij, da bo dodana vrednost na zaposlenega večja. Ne pa da govorimo o tem, česa vsega ne smemo izpustiti iz rok in da na to stolpnico, NLB namreč, z velikimi črkami napišemo: to je naše. Fantastičen rezultat je dosegla NLB v prejšnjem poslovnem letu – čestitam poslovodstvu – ampak dosegli smo ga tudi mi, vsi mi, davkoplačevalci. Zakaj? Zato ker smo drastično pomagali k tem poslovnim rezultatom. Zakrpali smo bančno luknjo ali bolj točno, slabe terjatve smo odnesli iz Nove Ljubljanske banke nekam drugam, na slabo banko, kar pomeni, da ni bilo knjiženih slabitev kot v nekem preteklem obdobju. Zato je ta rezultat tako dober.

Nova Ljubljanska banka – naj tudi sam ponovim – je bila prvič dokapitalizirana z 250 milijoni evrov 7. marca 2011, potem drugič – kot poročča Evropska komisija, berem dokumente Evropske komisije – s 383 milijoni evrov 2. julija 2012 in tretja dokapitalizacija tisoč 558 milijonov evrov, to pa je bilo decembra 2013. Se pravi dobra milijarda in pol. In ko smo s strani Evropske komisije z dokumentom SA.33229 z datumom 18. december 2013 dobili dovoljenje za državno pomoč Novi Ljubljanski banki, je seveda takratna vlada – ker vse to se je dogajalo izključno v domeni vlade, vlade Alenke Bratušek – sprejela tudi cel katalog zavez. Katalog zavez. In če sprejmeš neke zaveze, če si v civilizirani družbi, v neki urejeni družbi, če si član Evropske unije, potem se moraš teh zavez tudi držati.

Potem je prišla že druga vlada, Mira Cerarja, in smo iskali rešitve, kako bi se pa zdaj tem zavezam vlada izognila. Neštetokrat smo s strani Nove Slovenije opozarjali s sklicevanjem nujnih sej Odbora za finance, Komisije za nadzor javnih financ, s poslanskimi vprašanji smo vlado spraševali: »Kaj delate na področju privatizacije Nove Ljubljanske banke, ker je to naša zaveza?« Potem je še dodatno prišel tisti 29. junij 2017, ko je arbitražno sodišče določilo mejo med Slovenijo in Hrvaško, seveda nima zveze z Novo Ljubljansko banko, ima pa zvezo z evropskim pravnim redom. Sam sem takrat povedal, da je treba evropski pravni red spoštovati. Evropska unija bo obstala ali padla na vladavini prava. Ampak istočasno, kot je Slovenija iskala zaveznike pri podpori uresničitve implementacije rzsodbe arbitražnega sodišča, se je ta ista slovenska vlada pogajala z Evropsko komisijo, kako pa ne bi izpolnili zavez iz dokumenta SA.33229, torej dovoljenja Evropske komisije o dokapitalizaciji oziroma državni pomoči Novi Ljubljanski banki. To je dejansko pripeljalo tudi do tega – nerad to govorim, ampak moram – da je naša, gospe in gospodje, naša specifična teža v institucijah Evropske unije, ne bom rekel nič, ampak skoraj blizu ničle, ker nismo kredibilni partner, ker bi mi malo tako, po naše. Radi bi bili Evropejci, pa ne moremo biti, zato ostajamo Balkanci oziroma bomo ostali, če bo šlo tako naprej. Zelo žal mi je, da vlada Mira Cerarja preprosto ni hotela prisluhni prav nobeni sugestiji, priporočilom takratne opozicije.

In potem je prišel lanski junij, mislim, da je bil 8. junij, ko je Vlada kot skupščina SDH odločila, verjetno zaradi tega, ker je ugotovila, da so blizu volitve, da Nove Ljubljanske banke ne bo prodala. Torej je raztrgala zavezo, ki jo je dala vlada Alenke Bratušek decembra 2013 Evropski komisiji. Prvaki strank so takrat po seji stopili pred kamere in sporočili: NLB ne damo. Kot skupščina SDH so sprejeli sklep, da prospekta ne podprejo. In citiram, Miro Cerar: »Preučili smo natančno vse razloge, tako za in proti.« To je bil stavek gospoda Mira Cerarja, takratnega predsednika vlade. Pomagalo ni niti

to, da je na sejo Vlade prišel predsednik uprave Nove Ljubljanske banke gospod Blaž Brodnjak, ki je po naših informacijah ministrom razložil, kakšne bodo posledice neprodaje banke. Predsednik uprave Nove Ljubljanske banke je torej junija 2017 ministrskemu zboru razložil, da bodo posledice neprodaje Nove Ljubljanske banke. Zdaj toliko bolj razumem njegovo veselje, spremljali smo ga na TV-zaslonih, kako je bil vesel, da se je banka prodala, in dvigoval šampanjec. Na seji sta bili tudi šefinja SDH gospa Lidia Glavina in članica uprave Nada Drobne Popovič. Tudi to ni nič zaleglo.

Danes smo že slišali, kakšne so pa bile potem izjave še drugih dveh predsednikov koalicijskih strank. Citiram: »Kot veste, smo že včeraj sprejeli odločitev, da nasprotujemo prodaji. Lahko rečem, da smo zelo zadovoljni z odločitvijo Vlade,« pravi prvak Desusa Karel Viktor Erjavec. In še, kar smo danes že slišali, ampak dobro, da se ponavlja kakšna zadeva, da si jo ljudje bolj zapomnijo, zapomnimo: »Današnja odločitev je povsem v skladu z razmišljanjem Socialnih demokratov,« pravi Dejan Židan. »Pričakujemo, da bo denar, ki so ga dali davkoplačevalci, krepko vrnjen,« dodaja in stavi na samozavest in pogovor z Brusljem. Roko na srce, če je kdo mislil, da bomo mi, davkoplačevalci, nekdanji lastniki Nove Ljubljanske banke dobili takšno kupnino, ki bo enaka, morda višja, kot smo zmetali denarja v dokapitalizacijo Nove Ljubljanske banke, ta je pa res naiven. Moja izkušnja, ko prodajam ali pa kupujem rabljen avto, je ta, da prodajno ceno določita vedno prodajalec in kupec in nihče drug. In če prodajate delnice, je pravzaprav enako.

Ampak kje je pa zdaj dejansko vzrok, zakaj smo zahtevo za to sejo tudi mi v Novi Sloveniji podpisali? V tem, da naj bi bila lansko leto, torej junija 2017, cena delnice, če bi šla NLB v prodajo, v intervalu od 55 do 71 evrov. Od 55 do 71. Sedaj ko smo Novo Ljubljansko banko prodali, prodajali – hvala bogu, da je bila skupščina SDH tukaj tiho, torej Vlada Marjana Šarca je bila tiho, hvala bogu – pa je bila cena delnice znotraj intervala 51,5 in 66. Prodali smo po najnižji ceni. To so nam razložili: takšen je trg, ne bi takšnega deleža delnic prodali, če ne bi prodali po tej najnižji ceni, se pravi 51,5. Torej, to je 3 evre in pol manj, kot bi lahko dobili za delnico junija lani, če bi jo tudi junija lani prodali po najnižji takrat definirani ceni. In preprost račun je, prodali smo 11 milijonov 818 tisoč 181 delnic ali 59,1 %, in če teh 11 milijonov 800 tisoč delnic pomnožimo z razliko v ceni delnice 3 evre in pol, dobite dobrih 41 milijonov evrov.

In to je račun, ki ga danes na tej seji izstavljamo trem prvakom prejšnje vlade, dr. Cerar, mag. Židan in Karel Viktor Erjavec. Dokler ne bomo izstavili računov za politično odgovornost, do takrat se bodo te zgodbe, ki so se dogajale v Novi Ljubljanski banki, ki smo jih gledali in doživljali infarkte, nadaljevale v

državnih podjetjih. Nadaljevale se bodo zgodbe, ko bo Slovenija plačevala milijonske kazni, ker nismo sposobni recimo nekih evropskih direktiv implementirati v slovensko zakonodajo. In nikomur se nič ne zgodi. 8 milijonov tam, 1 milijon tam, 7 milijonov tam – ja, potem pa normalno, da ne morejo biti plače višje! Mi si prizadevamo za višje plače, da bi država razbremenila plače, ki jih vsak prejema, od delavcev na tekočem traku do tistega vrhunskega kirurga. Ja, ne more, država mora vsakega obremeniti, da bo vse te barabije, vse te kazni plačevala! Ne bo šlo drugače. Ne bo šlo. Od kod? Na kakšen način naj dvignemo produktivnost v slovenskih podjetjih, ko toliko zaostajamo za evropskim povprečjem? Je kakšna perspektiva naših državljanek in državljanov, sploh pa mladih, izobraženih, če bomo izvajali v glavnem tako imenovane lon posle oziroma dodelavne posle? Mladi imajo odprte oči, so izjemno pametni. Ne samo tistih 9 tisoč, ki so lansko leto spakirali kovčke in šli ven iskat boljšo perspektivo, v tista okolja, ki so bolj sproščena, kjer lahko lažje udejanjijo, če hočete, unovčijo svoje intelektualne, podjetniške in druge sposobnosti. Ali se bomo kaj zganili ta tem področju ali ne? Kaže, da ne.

In še, seveda je bila narejena napaka takrat, ko je vlada Mira Cerarja leta 2015 sprejela strategijo o upravljanju kapitalskih naložb Republike Slovenije – v pogledu Nove Ljubljanske banke zdaj govorim – zahtevalo se je razpršeno lastništvo. V tistem trenutku, ko se je to zapisalo oziroma v Državnem zboru sprejelo – mi smo bili proti – je bila cena delnice Nove Ljubljanske banke avtomatično takoj znižana. In še, neštetokrat sem polemiziral s predstavniki Ministrstva za finance, zakaj vendarle ne spremenijo strategije upravljanja kapitalskih naložb v poglavju NLB, ker ta ni v skladu z evropskim pravnim redom. Celo kimali so mi, da imam prav. Zato ker prihaja do kršitve svoboščine Evropske unije, ki se ji reče prost pretok kapitala. Do danes je še vedno ta kršitev zapisana v tej strategiji upravljanja kapitalskih naložb. Imam kar nekaj primerov sodbišča Evropske unije, kjer je v podobnih primerih, kjer je država prepovedala prost pretok kapitala, Evropska komisija tožila državo članico in gladko na sodišču EU tudi dobila, Evropska komisija namreč.

Še kako pomembna je ta razprava, vsaj zaradi tega, da vendarle poslanci jasno pokažemo, da je treba, če si pač prizadevamo za politične funkcije, biti tudi odgovoren, odgovoren do svojih državljanek in državljanov. Pa najprej do tistih – zdaj boste rekli, da sem demagog, ampak najprej do tistih – ko se nam srce trga, ko jih štejemo in pridemo do številke 280 tisoč, ki živijo pod pragom revščine pri tej fantastični gospodarski rasti. Ampak kot rečeno, pri prodaji NLB 41 milijonov, pri neimplementiranju evropskih direktiv v naš pravni red tu 8 milijonov, tam 2 milijona, tam 4 milijone, pa kar pridemo do milijarde, kako

potrebne za razvoj slovenske družbe in gospodarstva. Hvala.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Najprej še predlagatelj gospod Logar. Izvolite.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsedujoča.

V Sloveniji imamo nek pregovor ali pa neko zlato pravilo, ki pravi, da je tisti, ki sodeluje pri ropu, oziroma tisti, ki drži vrečo pri ropu, približno enako kriv kot tisti, ki s polic jemlje in meče v to vrečo. Današnji dan je pomemben z enega vidika. Namreč, tudi kolegica Sukičeva je javno spraševala, zakaj je cena prodaje Nove Ljubljanske banke med 15 % in 30 % nižja, kot bi morala biti primerljiva prodaja v Evropski uniji, pa se je zmotila, je 40 % nižja, kot bi morala biti, in kdo je za to kriv. Mislim, da je bilo bolj ali manj tu danes jasno predstavljeno, kateri akterji so sprejeli politične odločitve, ki so pripeljale do tega. To so trije akterji: Miro Cerar, Karl Erjavec in Dejan Židan. Ti trije politiki so odgovorni za to, da je cena prodaje Nove Ljubljanske banke nižja, kot bi lahko bila, in da bomo davkoplačevalci zaradi tega dobili nazaj vrnjenega manj, kot bi lahko. Zaradi njihove politične odločitve, zaradi njihovega političnega prestiža, ki ga je gospod Dragonja zelo jasno obrazložil z naslednjimi besedami tu pred govornico, ko je dejal, drugič, zakaj so se odločili za takšno prodajo, ki je dala nižji izplen, nižjo ceno in nam davkoplačevalcem vrnila manj denarja: da se ohrani pomemben vpliv države na upravljanje Nove Ljubljanske banke. To je tisti stavek, ki vam pove, zakaj smo dobili manj – ker je Vlada želela ohraniti vpliv na upravljanje Nove Ljubljanske banke. To je nas davkoplačevalce stalo zdaj v tem trenutku 400 milijonov potencialnega denarja, ki bi ga lahko dobili nazaj. Torej, zato da politika še vedno lahko vpliva, ker ima največji delež preko SDH v Novi Ljubljanski banki, na odločitve v Novi Ljubljanski banki, smo morali mi davkoplačevalci na vso tisto milijardo in pol, ki smo jo že dali v Novo Ljubljansko banko leta 2013, prispevati na oltar tega še 400 milijonov evrov.

In zdaj pridem do tistega, s čimer sem začel. Do ponedeljka do seje Odbora za finance, kjer je bil predlog, da se razišče politična odgovornost in odškodninska odgovornost teh treh mož, je bila krivda za to politično odločitev na teh treh možeh. S trenutkom, ko niste podprli, iz meni neznanega razloga, tako LMS tako SAB kot Levica, da se o tem pristojne institucije opredelijo, ste s tem začeli držati vrečo. S tem ste v bistvu postavili krinko ali ste podprli politične odločitve, ki so nas stale 400 milijonov evrov, in prevzeli tudi politično in odškodninsko odgovornost. Od ponedeljka naprej, ko ta sklep ni bil sprejet, in zato danes o njem ne moremo odločati, od ponedeljka naprej je v bistvu celotna koalicija šestih strank, nadkoalicijske Levice in

petih strank, odgovorna za to. Ne govorimo več o krivdi Mira Cerarja, Karla Erjavca in Dejana Židana, ampak zraven še Luke Mesca, Alenke Bratušek in Marjana Šarca. Zdaj jih imamo 6 tistih, ki so odgovorni za to, da smo bili davkoplačevalci oškodovani še za dodatnih 400 milijonov zaradi nespametne politične odločitve.

Zdaj pa samo tega ne razumem, zakaj nadkoalicijska stranka Levica ni še malo pritislila na svoje koalicijske partnerje, da bi še ta prodaja padla v vodo, pod ceno, ker verjemite, v tretje, če bi bil še tretji poskus, Nove Ljubljanske banke ne bi prodali, ker ne bi bilo niti enega interesenta in bi jo – dosegli bi svoj nacionalni interes – ohranili v slovenski lasti. In kot je rekel gospod državni sekretar, bi ohranili ne samo pomemben vpliv države na upravljanje, ampak popoln vpliv države na upravljanje Nove Ljubljanske banke. Zakaj pa niste šli do konca potem? A zato, ker ste se ustrašili konsekvenc? In še nekaj bom povedal, ta nespametna odločitev, ki je spet verjetno neka predstava za javnost, ki se jo gre očitno finančni minister Bertonec, da se poskuša odložiti prodaja ali pa preprečiti prodaja Abanke, Banke Celje ... Zgodba bo enaka kot v primeru Nove Ljubljanske banke. Če mislite, da ker niso popustili na NLB, bodo pa popustili na Abanki, se pošteno motite. Še bolj vas bodo stisnili in še z večjim veseljem, ker vedo, da je to zimzelen način za to, da v Sloveniji prisiliš skrajno levo vlado, da pod ceno proda banko. Samo za še večji strošek davkoplačevalcev bo to narejeno. In kar je pa še bolj pomembno, zaveze o prodaji Abanke in Banke Celje pa ni več podpisala samo Alenka Bratušek, ampak jo je podpisal Miro Cerar v času naslednje vlade, torej nosi še bistveno večjo odgovornost.

Skratka, z današnjim dnevom oziroma s ponedeljkom, ko ste onemogočili odločanje o sklepu, vsi na tej strani, pa če še tako jadikujete nad prodajo Nove Ljubljanske banke, niste poskrbeli, da bi se zaščitil interes davkoplačevalcev. Niste poskrbeli za to, da bi se ugotavljala odškodninska in politična odgovornost tistih, ki so sprejeli to odločitev, in nimate nobene pravice, res, moralizirati o prodaji državnega premoženja. Nobene pravice. Kajti če bi vam bil res interes davkoplačevalci in tisti, ki so vas izvolili prvi, potem bi brez težav podprli ta sklep. Ker ne bi mi ugotavljali, kdo je odgovoren, ugotavljale bi odgovorne institucije, to pa vemo, kdo so, KPK, sodstvo oziroma tožilstvo in tako naprej. Tako da ne razumem, zakaj ste tisti, ki v bistvu neposredno pri tem niste sodelovali, postali sostorilci v tem dejanju oškodovanja davkoplačevalskega denarja. Ne razumem, verjetno je pa razlaga v vaši koalicijski pogodbi, ki ste jo skupaj s šesto stranko, ki vam zagotavlja večino, podpisali zato, da ste prevzeli vajeti te države. Hvala.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala.

Sedaj pa ima besedo gospa Lidija Ivanuša, pripravi pa naj se mag. Andrej Šircelj.

Izvolite.

LIDIJA IVANUŠA (PS SNS): Spoštovani, lepo pozdravljeni vsi skupaj!

Danes imamo na mizi NLB, ki jo je okupirala politično-gospodarska elita, ki je s svojim vplivom na najvišjih funkcijah NLB širila svojo moč in bogastvo. Na tak način so ti kadri poskrbeli za svoje potomce in sebe. V tujini je praksa takšna, da pripada pošteno plačilo za pošteno opravljeno delo, pri nas – pri nas pa je praksa takšna, da tisto plačilo ob pogodbi o zaposlitvi služi podkupnina, provizija, pranje denarja in kolegialne usluge. Politično vodstvo banke je podeljevalo visoke kredite, ki niso bili ustrezno zavarovani, ker kreditorejmalci kreditov niso mogli vrniti. Se pravi, banka je osebi omogočila kredit na nepremičnino, ki ja bila vredna recimo 100 tisoč evrov, osebi pa so odobrili kredita recimo v višini 150 evrov, pa ni mogla vrniti razlike pri teh špekulacijah glede vrednosti nepremičnine, zato so si bankirji običajno denar pospravili v žep. So se pa tukaj dogajale tudi takšne stvari, da je bila poštenemu človeku pa nepremičnina odvzeta zaradi recimo neplačanih položnic.

Lahko rečem, da človek, ki prispeva v davčno blagajno, nima varstva pred pohlepom, ko nastopi čas krize posameznika. Banka je ustvarila izgubo, ker posojenih sredstev ni dobila nazaj, kar pomeni, da so morali v preteklosti državljani Slovenije poskrbeti z vplačilom sredstev v NLB, da so banko na tak način sanirali in pokrivali napačne odločitve političnih kadrov. Po podatkih, ki se pojavljajo v javnosti, smo davkoplačevalci v zadnjih 20 letih namenili nekaj milijard evrov zaradi izkoriščanja te panoge. Znano je tudi, da je bila v prejšnjem mandatu ustanovljena Preiskovalna komisija o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu ter ugotavljanju vzrokov in odgovornosti za že drugo sanacijo bančnega sistema v samostojni Sloveniji, zaradi tega ker je naša največja banka, NLB, oprala milijardo evrov iranskega denarja. Od tega so imeli korist tisti, ki so to omogočili in nadzorovali, nobeden izmed njih pa ni bil do danes kaznovan. Na tem mestu me zanima, kdo je polnil svoje kovčke. Pa verjetno zanima to tudi vse državljane, ki prispevajo svoj delež državi – kam je šel ta denar? So mogoče s tem denarjem pomagali revežem, kupili kak otok na Maldivih? Ne vem. Ne vem, kam se je vse to skrilo. Na tej točki lahko rečem tudi, da so odgovadali vsi državni organi, predvsem organi pregona kaznivih dejanj ter drugi organi, katerih poslanstvo je odkrivanje koruptivne prakse.

Ob današnji razpravi bi še dodala, da je znano, kateri Slovenec se je odločil za večji nakup paketa delnic NLB. Prav ta oseba pa je bila letos obsojena zaradi kaznivega dejanja povzročitve stečaja, goljufije in nevestnega poslovanja. S tem, ko je ta oseba kupila delnice NLB za znesek 51,5 evra, in če bi jih prodala po današnji ceni, ki znaša približno, do včeraj, 59

evrov, si sami izračunajte, kakšen dobiček je ta oseba ustvarila. Ta dobiček je bil ustvarjen na račun davkopačevalcev, kajti NLB je bila prodana pod pravo vrednostjo, kar je omogočilo ponovno ustvarjanje dobičkov politično-gospodarske elite. Ni dovolj, da so najprej denar pokradli s podeljevanjem kreditov, sedaj s pomočjo špekulacij na borzi še dodatno služijo. Delnice so med drugimi kupili tudi tuji investitorji, ne pozabimo pa omeniti, da sta bila med kupci tudi hrvaška pokojninska sklada. Ta dva sklada nista kupila majhnega procenta delnic. S svojim vložkom bodo Hrvati v NLB imeli pomemben vpliv na razvoj slovenskega bančnega sistema.

Če je bil sklenjen dogovor z Evropsko komisijo in če so bodoči kupci vedeli za prodajo in če so poznali končni datum te prodaje, je logično, da je moralo biti v ozadju nekaj hudo narobe, da se NLB ni prodal prej, takrat ko so bile delnice ovrednotene od 55 do 71 evrov. Tukaj gre po mojem mnenju za podkupovanje tistih, ki so zadrževali prodajo vse do letošnjega leta, da so lahko bodoči vlagatelji kupili delnice po nizki ceni. V Sloveniji imamo strokovnjake, ki so opozarjali, da je izklicna cena delnice 51,5 preizkusa in se banka prodaja pod realno ceno. Določeni vlagatelji so svoj nakup že finančno oplemenitili s tem, ko so delnice po nizki ceni kupili in še isti teden po višji ceni prodali. Spet drugi pa zaradi ugodnega nakupa delnic čakajo na še večji dobiček in čakajo s prodajo. Hvala.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednji ima besedo mag. Andrej Šircelj, pripravi pa naj se mag. Marko Koprivc.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, podpredsednica, za besedo. Kolegi in kolegice, državni sekretar!

Vsem tistim, ki jim je žal za Novo Ljubljansko banko, da je bila deloma prodana, naj povem, da je v zadnjih petindvajsetih letih vsak Slovenec dal Novi Ljubljanski banki donacijo 2 tisoč evrov. Če vzamemo, koliko je dal vsak, ki prejema pokojnino, upokojenec, je to približno 8 tisoč evrov. Vsak delavec in delavka tudi približno 8 tisoč evrov. Odvisno zdaj, koga dejansko vzamemo, katero populacijo, med 7 in 8 tisoč evrov sta ti dve skupini dejansko plačali donacije v zadnjih 25 letih Novi Ljubljanski banki. To dobite enostavno, če delite dokapitalizacije 4 milijarde evrov s številom upokojencev, številom delavcev ali številom prebivalcev Slovenije. Vsem tistim, ki jim je žal. Ampak Nova Ljubljanska banka je gospodarska družba, vedno bila gospodarska družba. Z drugimi besedami to pomeni, da je bila v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah dolžna ali pa njen namen ustanovitve je bil, da dosega dobiček. To je po zakonu. Dobiček je dosegla tako, poenostavljeno povedano – bi morala doseči tako, ga ni dosegala vedno – da je zaslužila na tako imenovani obrestni marži, kar z

drugimi besedami poenostavljeno pomeni, da je na depozite tega prebivalstva, teh upokojencev in upokojenk, teh delavcev in delavk, zaračunala nižje obresti kot na kredit, ki jim ga je dajala na podlagi teh njihovih depozitov, in je dala večje obresti. Poenostavljeno povedano, v določenem obdobju so bile obresti na depozite 1 %, obresti za kredit so bile 3 % in razlika je 2 odstotni točki, in to je obrestna marža.

Ampak ni dobila dovolj dobička, da bi ta denar lahko uporabila za ustrezno kapitalizacijo oziroma da bi imela ustrezno kapitalizacijo. Ne! Še 2 tisoč vsak prebivalec Slovenije v 25 letih, od dojenčka do najstarejšega občana, vsi so morali plačati preko dokapitalizacije in tako naprej. Plačala je seveda v njihovem imenu država prek dokapitalizacije. Toliko o uspešnosti te banke v zadnjih 25 letih. Res pa je, da je imela v zadnjem letu oziroma letu 2017 dobiček in tako naprej. In če pogledate, koliko dividend je dobila država od te banke, boste videli, da je ta znesek znatno manjši, lahko da je za desetkrat manjši. Kar pomeni, da so bili davkopačevalci neto plačniki dvakrat. Enkrat preko tega, da so dajali tja depozite in jih še dajejo in banka potem zasluži, ko jim da kredite, njim ali drugim, komurkoli že, in drugič, ko jo dokapitalizirajo prek slovenskega proračuna. In ja, seveda, velikokrat, tudi leta 2012, kot je bilo omenjeno, je bil sprejet sklep, da se proda 75-odstotni delež in da država obdrži 25 % plus 1 delnico. Verjetno z današnjega zornega kota, ko bi vse te vlade, ki so prišle po letu 2012, lahko spremenile ta sklep, napačno, zaradi tega ker je zaradi tega, ker se je prodal samo 74-odstotni delež oziroma 75 % minus 1 delnica, nižja cena.

To je tako, kot da imate štirisobno stanovanje in to štirisobno stanovanje prodate, ampak ne v celoti, samo tri sobe. Koliko bo zaradi tega cena nižja? Približno tako je to dejansko na trgu. In zraven še poveste, da nihče od kupcev tega stanovanja ne bo smel imeti več kot eno četrtino stanovanja. Kajti tudi nihče od vlagateljev oziroma kupcev delnic ne sme imeti več kot država, se pravi več kot 25 % in ena delnica. Vzemite štirisobno stanovanje, razdelite ga na sobe pa boste dejansko to ugotovili. Koliko kupcev bo imelo eno stanovanje potem? Osem in dejansko nihče ne bo mogel niti bivati niti stanovati v tem stanovanju. Približno tako, ne bom rekel točno, ampak lahko si to karikiramo tudi na ta način. Zaradi tega bo cena vsega tega nižja. In cena je nižja zaradi napačnih odločitev ali zaradi takšne odločitve Vlade, ki je potrdila, zaradi mene lahko, že prejšnjo odločitev, ampak ni sprejela boljše rešitve. Zelo enostavno.

Čas. Glejte, če vi dokapitalizirate neko podjetje ali pa neko banko, kot je to naredila država, dejansko posežete v Evropski uniji, država poseže na konkurenčno delovanje trga. To ni dovoljeno. Zaradi tega Evropska komisija da dovoljenje, da to lahko naredi. To je podobno, kot da bi na primer francoska država danes izjavila, da je parfumska industrija,

kozmetična industrija izredno pomembna za njih, in zaradi tega, ker bi ena parfumerija šla v stečaj, bi rekla, ne, to bo kupila pa država. Posegla bi na trg. Podobno je na finančnem trgu; mogoče nekoliko bolj zapleteno, ker so finančni trgi morda nekoliko bolj zapleteni in morda imajo tudi večji vpliv kot parfumerije. Ampak s tem – in taka pravila veljajo v Evropski uniji vnaprej – Evropska komisija zaveže državo, da mora zaradi tega nekaj narediti v določenem času. To je bilo jasno, takrat ko smo šli v Evropsko unijo, in to je bilo jasno tudi, ko smo dokapitalizirali banko s strani države, in to je bila zaveza. To je bila zaveza države takrat, katerakoli vlada bi bila, bi morala to narediti. Ampak Evropska komisija je rekla do leta 2017, se pravi, država je imela, v bistvu vse vlade so imele tri, štiri leta, da to naredijo v najugodnejšem trenutku.

To bi lahko naredila tudi leta 2017, ker je bil dokazano boljši trenutek kot kasneje, ko je to naredila zdaj, v letu 2018. Zakaj? Zaradi tega, ker je bilo pravno določeno, da to mora narediti najkasneje do konca leta 2017, da kasneje se bodo plačevali kazni, in zaradi tega, ker če to narediš kasneje, bodo kupci enostavno ugotovili, da bo zaradi tega cena lahko nižja. Zelo enostavno. In seveda izračunajo potem, kolikšna je cena banke, kolikšna je cena delnic finančne institucije, finančni svetovalci na podlagi določenih metod. Ena je metoda bodočih prihodnjih donosov, druga je primerjalna metoda. In kot je bilo že ugotovljeno na Odboru za finance in kot je tudi v gradivu, in če upoštevamo to primerjalno metodo in knjigovodsko vrednost, potem lahko ugotovimo, da so v tistem obdobju določene banke dobile veliko večjo ceno kot danes, na primer Bawag banka, če govorimo o knjigovodski vrednosti, med drugimi, primerjalno gledano 1,4 knjigovodske vrednosti. Naštete so bile še druge banke in tudi deleži, po koliko se prodajajo. In cena Nove Ljubljanske banke je po tej primerjalni metodi najnižja, če ne med najnižjimi. Državni sekretar je navedel te cene. Med najnižjimi.

Finančni svetovalci so določili razpon cene, zaradi vsega tega, kar je vlada Mira Cerarja dejansko naredila – se pravi, da je zamudila rok, se pravi, da se je odločila za razpršeno lastništvo in tako naprej – je ta cena najnižja, kolikor je bila dejansko določena. In čez dva dni, čez en dan so seveda finančni investitorji zaslužili v momentu 10 % te cene. 10-odstotni dobiček v momentu. Zaradi tega, ker so vlado kot skupščino, če želite, ne glede na to, ali je bil to seveda SDH ali je bil to nekdo s finančnega ministrstva in tako naprej, finančni investitorji stisnili, ker so vedeli, da to morajo narediti, da če to ne bo naredila, bodo drugi ukrepi! Odvzem lastništva v drugih državah Novi Ljubljanski banki, prepoved poslovanja, neizplačilo dobička. Enostavno so jih držali. Enostavno so jih pritisnili v kot, ker je vlada, s tem ko je zakasnila s prodajo, enostavno

izgubila vse možnosti, vse argumente, da bi se še o čemerkoli pogajali. Enega za drugim. Enega za drugim. Zaradi tega imamo danes tako ceno in manko. Manko od tistih 4 milijard, ki so jih dali davkoplačevalci v zadnjih 25 letih, ali če želite, vsak Slovenec 2 tisoč evrov. To je bilo to »umno gospodarjenje« samo v zadnjih 25 letih. Ne grem nazaj do leta, če želite, 1952, ko je bila Gospodarska banka ustanovljena, in tako naprej in koliko je bilo takrat tega denarja, samo od leta 1993 naprej.

Popolnoma drugo vprašanje bi bilo, če bi danes bila prodana 100-procentna banka oziroma delež banke v 100 %. Potem bi bila to cena za celotno 4-sobno stanovanje, ki sem ga prej omenjal, ne pa po delčkih. In zaradi tega smo predlagali v Slovenski demokratični stranki, da se ugotovi odgovornost za nižjo ceno, ki je, že danes lahko postavimo tezo, manjša zaradi delne prodaje, zaradi načina prodaje, zaradi zakasnitve, zaradi odločitve, da se v letu 2017 banka ne bo prodala – odločitev vlade, ki jo je vodil dr. Miro Cerar, kjer je imel finančne ministrice, finančne ministre. Te odgovornosti v skladu s tem sklepom, ki ga niste sprejeli na odboru, ne bi ugotavljala Slovenska demokratična stranka, ampak za to pooblaščen strokovne institucije. Gospe in gospodje, kolegi in kolegice, vam ni do tega, da se ugotovi manko davkoplačevalskega denarja? Vam ni do tega, da bi davkoplačevalci lahko dobili več iz tega naslova, iz te kupnine? Ko bo pa na dnevnem redu nek nov zakon, ki ga bo pripravilo Ministrstvo za finance, recimo zakon o davku na nepremičnine, takrat pa bo spet stopnja morda za desetinko, dvajsetinko ali eno odstotno točko višja, da bodo davkoplačevalci spet plačali tisto, česar Vlada oziroma država oziroma proračun ni dobil s prodajo Nove Ljubljanske banke. Takrat boste pa verjetno glasovali za. In proti temu, davčnim zavezancem, da bodo davčni zavezanci plačali več v tistem primeru. Ker nekje bo država morala to pokriti. Imamo fiskalno pravilo. In država bo rekla, glejte, manko mora biti stopnja davka na nepremičnine – tega zdaj omenjam, ker naj bi začel veljati 2020 – toliko in toliko, in bo višja, zaradi tega ker je kupnina nižja. In davkoplačevalci bodo plačali več. Ali je to pošteno?

Hkrati se pa ne bo niti ugotavljala niti ne želite, da se ugotavlja odgovornost, zakaj je ta kupnina toliko nižja. Pa dajmo reči – ali sploh je nižja? Bom tako rekel. Ampak glejte, obstajajo določeni indici za to. Jaz sem jih nekaj povedal tukaj, moji kolegi so jih ravno tako povedali. Vam ni za to, da se to razišče. Tako da seveda odgovornost gre zdaj tudi na vas in jo nosite, tudi tisti, ki ste glasovali proti sklepu, da se ta zadeva razišče, sklepu, ki smo ga pripravili predlagatelji, da se ta zadeva razišče, in ki ste glasovali proti na odboru za finance in monetarno politiko. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednji razpravljavec je mag. Marko Koprivc, pripravi pa naj se Gregor Perič. Izvolite.

MAG. MARKO KOPRIVC (PS SD): Podpredsednica, hvala lepa za besedo. Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Moram priznati, da imam danes ob tej razpravi mešane občutke. Vsekakor se strinjam z glavno poanto, da je bila NLB prodana bistveno bistveno pre poceni. A to ni edina problematična okoliščina. Dodal bi, da ima banka odprti 2 večji nerešeni zadevi, ki imata lahko hude finančne posledice, namreč eventualno poplačilo domnevno oškodovanih hrvaških varčevalcev – kot se boste spomnili, smo na eni izmed sej ta strošek prenesli na državo – in pa izbris imetnikov podrejenih vlog. Spomnil bi na svoje vprašanje, ki sem ga postavil na eni prejšnjih sej, in sicer ali je mogoče, da v lastništvo NLB vstopijo hrvaški finančni skladi. Kot verjetno veste, se je ravno to zgodilo. Naj nadaljujem, še vedno je neodgovorjeno vprašanje utemeljenosti zahtev in zavez za prodajo NLB v odnosu do Evropske komisije. Mimogrede, še enkrat postavljam javno vprašanje: Ali je bila narejena pravna presoja upravičenosti danih zavez in zahtev za prodajo? Ne nazadnje, spoštovane in spoštovani, ta banka je bila polna davkoplačevalskega denarja, ki smo ga vanjo vložili ob sanaciji. Vsaj dokler vseh odprtih vprašanj ne razrešimo, se banke definitivno ne bi smelo prodajati. Naj ob tem dodam, da je ravno v teh dneh pred odločitvijo prodaja Abanke. Razveseljujoča je novica oziroma objava v enem izmed današnjih medijev, da naj bi finančno ministrstvo vendarle razmišljalo o tem, da bi Evropsko komisijo vendarle pozvalo oziroma prosilo za spremembo zaveze glede prodaje in da naj bi večinski delež vendarle ostal v državnih slovenski lasti. Upam, da smo se pri prodaji NLB kaj naučili.

Ampak, spoštovane in spoštovani, izpostavil bi še drugo dimenzijo te debate. Na drugi strani predvsem desne stranke z neoliberalno ideološko podlago kar naprej javno razlagajo, kako moramo vse prodati, saj je vse zanič. Poslušali smo, da bi morali kar šenkati banko ali pa jo prodati za 1 evro, da ne bi prišlo do kakšne nove luknje. Kako takšno nastopaštvo vpliva na vrednost državnega premoženja? Veste, kako preprečimo bančno luknjo? Tako, da smo dobri gospodarji, da smo skrbni in da ravnamo v interesu te države, njenih ljudi in gospodarstva. Kako pa tisti, ki kričite, da je država slab gospodar, da je treba vse razprodati, vse privatizirati, kako prispevate k vrednosti državnega premoženja? Kako vaše nastopaštvo vpliva na ceno bank oziroma ostalih podjetij, ki smo jih prodajali? Vas sprašujem, ali dober gospodar kriči, kako je njegovo premoženje ničvredno. Veste, za državo, ki gospodarno ravna s svojim premoženjem, je cena za sistemsko banko vedno prenizka. Če pa kupnine državnih naložb namenimo za tekočo

potrošnjo, je stvar res skregana z vsako logiko. Kam to pelje? Kje so strateški interesi države? Z uveljavljanjem neoliberalne ideologije se vedno bolj utrjujemo na evropski periferiji. Naša največja podjetja kupujejo hrvaški skladi, ukrajinski, poštni nabiralniki iz davčnih oaz. To je ta opevana privatizacija, spoštovani kolegice in kolegi.

Spoštovane, spoštovani, imamo svojo državo, dajmo se začeti temu primerno obnašati. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednji ima besedo gospod Gregor Perič, pripravi naj se gospod Boštjan Korajžija. Izvolite.

GREGOR PERIČ (PS SMC): Hvala lepa. Spoštovane in spoštovani!

Ni naključje, da nam gospodje iz opozicije skušajo to razpravo omejiti na obdobje med decembrom 2016 in novembrom 2018, saj gre v tem primeru za nekakšen zamegljevalni manevar, s pomočjo katerega želijo zakriti pomembne mejnike v zgodovini banke NLB, ki so vplivali na dogajanje v obravnavanem obdobju. Podoben poizkus omejevanja razprave se je zgodil tudi na matičnem delovnem telesu, torej na Odboru za finance, kjer so s pritiski na predsednika in na razpravljavce poskušali parlamentarno razpravo karseda zadušiti. Zgodilo se je celo nekaj drugega. Predlagatelja samega izrednega odbora sploh ni bilo na seji, tako da smo se vsi pisano gledali, kaj se dogaja, ker če želiš izpeljati neko izredno sejo o neki pereči problematiki, potem je najmanj, kar se pričakuje, da si kot predlagatelj na sami seji prisoten. S tem, ko te ni, tudi pošlješ nek tak zelo resen signal, da tvoji nameni niso resni, in se v bistvu na nek način skoraj šalimo, šalimo iz tematike, šalimo iz odbora, šalimo tudi iz institucije Državnega zbora.

Pa gremo po vrsti. Že leta 2006, ko dobro – oziroma nekateri bolje, nekateri so verjetno marsikaj pozabili okoli dogajanja v NLB, no, takrat se je zgodila prodaja NLB belgijski banki KBC in v tedanji vladi gospoda Janeza Janše je padla tudi odločitev, da belgijska banka KBC v NLB ne sme pridobiti kontrolnega deleža. Tedaj je KBC v odzivu na to politično odločitev vlade gospoda Janeza Janše napovedala odhod iz lastništva v NLB. Toliko zelo na kratko o ceni razpršenega lastništva oziroma o štirisobnem stanovanju, o katerem smo pred kratkim poslušali. Pojdimo dalje. Dr. Jože P. Damijan, nekdanji minister v vladi gospoda Janeza Janše, je na svojem blogu 2. junija 2012 zapisal, bom citiral: »V obdobju 1990–2007 je država v imenu nas davkoplačevalcev za stroške sanacije in dokapitalizacij v NLB vložila tisoč 560 milijonov evrov,« torej 1,5 milijarde. Potem bom nekoliko preskočil in Jože P. Damijan nadaljuje: »Leto 2007 je bilo leto najvišje rasti v zgodovini samostojne Slovenije, gospodarstvo je bilo na

vrhuncu in NLB je kreditirala kot še nikoli. Toda prav zaradi prehitre rasti kreditov v letih 2005–2007 je NLB začelo primanjkovati kapitalskih rezerv. Zato je potrebovala dokapitalizacijo. Leta 2008 jo je država res dokapitalizirala s 300 milijoni evrov, in to po ceni 334 evrov za delnico. Toda dokapitalizirala jo je sama oziroma skupaj z ostalimi paradržavnimi lastniki.«

Realizirana prodajna vrednost delnice NLB ob prodaji letos je bila – danes smo že večkrat slišali – 51,5 evra, vrednost delnice ob dokapitalizaciji leta 2008 pa kar 334 evrov. Če primerjamo, pomeni ta primerjava kar 6,5-krat višji znesek. Če bi prva Janševa vlada NLB prodala leta 2008, bi tako lahko iztržili 6,5-krat višjo kupnino. Če bi to odločitev sprejeli pred letom 2008, preden je banka zašla v tisti vsem nam znani vrtnec kreditne ekspanzije, bi najbrž ta cena bila še mnogo višja. Ko govorimo o tej razliki – tako za predstavo ljudem – današnji zunanji dolg Slovenije znaša slabih 32 milijard, ta znesek, govorimo samo o razliki, bi pa znesel 5 milijard. To bi v zmanjšanju našega zunanjega dolga pomenilo 16,6 %. Če bi to prodajo izvršili tedaj, pa, smo slišali danes večkrat s strani različnih predstavnikov predlagateljev, ni bilo bodisi prave politične volje bodisi v končni fazi tudi poguma, ne samo nekega političnega soglasja, bi se danes oziroma v nadaljevanju v vseh tistih letih, ki so sledila, izognili številnim agonijam, ki so bile pogojene tudi s prihodom gospodarske krize, in pa tudi trem dodatnim dokapitalizacijam do leta 2013.

Spomnimo, 2011 smo NLB zalili z 250 milijoni, leto kasneje s 338 milijoni, leta 2013 smo ji pa namenili 1 milijardo 510 milijonov, skupno dobrih 2,3 milijarde evrov. Prav to dejstvo je prižgalo rdeči alarm v Bruslju. Ne le dogajanje v poslovalnicah NLB po Balkanu, o čemer je bila javnost podrobno seznanjena predvsem v okviru preiskovalne komisije dr. Logarja, ampak zlasti porazne prakse korporativnega upravljanja banke, oziroma če povemo zelo preprosto in ljudsko, stegovanje dolgih prstov politike po banki in vpliv na odločanje o kreditih. Banka je zato, ker je bila kronični bolnik, potrebovala konstantne dokapitalizacije. Pred to kreditno mrzlico se ni mogel ubraniti praktično nihče, celoten politični prostor je zapadel pod vpliv, tako na levi kot na desni. Spomnimo, Zvon 1 Holding, Zvon 2 Holding, Aktiva, SCT, Primorje, Vegrad, Pivovarna Laško, Mercator, Merkur in še številni drugi. Ker so med to kreditno mrzlico vsem odpovedala protitelesa razuma, je cena, ki smo jo v končni fazi plačali davkoplačevalke in davkoplačevalci v Sloveniji, vrtoglava.

Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora je v svojem mnenju – ker danes obravnavamo neko priporočilo – poenostavljeno povedano zmlela vsebino priporočila kolegov iz SNS, NSi in SDS tako z vsebinskega kot s postopkovnopravnega vidika. Seveda tega ne gre razumeti na način, da kolegi iz opozicije ne razumejo ali ne poznajo slovenskega pravnega

reda in ne znajo sestaviti nekega razumnega priporočila, ker kadar ga sestavijo, ga tudi v koaliciji podpremo kot v primeru črpanja sredstev Evropske unije. Ne, vse skupaj moramo razumeti, interpretirati nekoliko drugače – da je namen te že ne vem katere izredne seje zgolj izredna politizacija in izredno enostransko slikanje dejstev. Danes je ključno, ko govorimo o NLB, predvsem nekaj – da se proces privatizacije zaključi v dogovorjenih rokih, da se država umakne do višine kontrolnega deleža, da NLB posluje dobro, zgledno in odgovorno, da lastniki dobijo čim višje dividende, da je vrednost delnice na ljubljanski in londonski borzi čim višja, da vlagatelji prepoznajo interes vlaganja v NLB in da NLB ostane mednarodna regionalna bančna skupina. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednji razpravljavec je gospod Boštjan Koražija, pripravi pa naj se Franc Breznik.

BOŠTJAN KORAŽIJA (PS Levica): Najlepša hvala, predsedujoča, za besedo. Lep pozdrav vsem!

Če je zgodovina učiteljica življenja, potem smo Slovenci, sploh odločevalci, naši odločevalci, slovenski, zadnjih let zelo slabi učenci. V teh nekaj letih imamo dve zelo podobni zgodbi, prodajo Nove Kreditne banke Maribor in prodajo Nove Ljubljanske banke, a se iz prodaje prve, mariborske banke, NKBM, nismo ničesar naučili, še manj pa uporabili pri postopku prodaje oziroma neprodaje NLB. Če si izposodim besede iz Svetega pisma, bom citiral: »Pod ceno si prodal svoje ljudstvo in pri tem nisi kaj prida zaslužil.« Država je v NKBM leta 2013 vložila 850 milijonov evrov, leta 2013 pa za slabih 300 milijonov evrov odkupila še bankine slabe terjatve v višini 972 milijonov evrov. Novi lastniki so za NKBM plačali 250 milijonov in so samo tri mesece po prevzemu leta 2016 izplačali 16,7 milijona evrov dividend. V letu 2017 so si lastniki izplačali 30,2 milijona evrov dividend, letos pa kar 45,8 milijona evrov dividend. Skupno samo od dividend v treh letih torej 92,7 milijona evrov, kar predstavlja dobrih 37 % odkupnine. Podatke o NLB ste izpostavili že drugi.

Glede na to, da sta bili obe banki zgrajeni in ustanovljeni z žulji slovenskega naroda, je nedopustno in sramotno, da sedaj to trdo prigarano premoženje razprodajamo pod vsako ceno in na račun naroda. Sramota je za narod, ki mu vzameš oziroma prodaš to, za kar se je leta in leta boril, leta in leta gradil in leta in leta garal. Seveda ni nič manj sramotno, da smo imeli upravljavce, ki jih je skrbela samo njihova osebna korist, ne pa naloge, za katere so bili imenovani oziroma postavljeni, torej striktno preverjanje vseh kreditojemalcev. Da so bili pravilno poučeni, vemo iz tega, da so pri kreditih fizičnih oseb striktno uporabljali določila

zavarovanja in preverjanja, pri velikih in zvenečih imenih pa dolžno prakso opustili. Dobički naših prodanih bank se bodo sedaj stekali v globoke žepe tujcev. Žal se je ponovno izkazalo, da morajo tisti, ki imajo najmanj, nositi breme in plačevati za napake, namerne ali nenamerne, tistih, ki imajo veliko. Če lahko isti ljudje v banki samo ob zamenjavi lastnika iz izgube pridelajo soliden dobiček, kaj to pove o naši državi kot lastnici? Stanje je sedaj takšno, kakršno je.

Pa si bom tudi zdaj izposodil zaključek, in sicer iz govora gospoda poslanca Vrtočca: Sprašujem vas, ali smo se sedaj kaj naučili in ali bomo v prihodnje ravnali drugače. Na koncu pa bom izkoristil še priložnost, ki jo imam danes tukaj, da tudi pozitivno zaključim ta govor, da ne bo samo negativne konotacije. Ponosno vam sporočam, da je Mestna občina Ptuj prvič v zgodovini dobila županjo, Nuško Gajšek, ki je bila tudi sodelavka v parlamentu oziroma Državnem zboru. Pa bom samo rekel, mati županja Nuška Gajšek, iskrene čestitke! To je to. Pa pozdrav naprej. Hvala.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala, poslanec.

Nadaljuje gospod Franc Breznik, pripravi naj se Janja Sluga.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala, gospa podpredsednica.

Če upoštevam prakso kolega Koražije, bi jaz zdaj kakšne pol ure čestital vsem županom pa županjam SDS, pa potem pripeljemo to zgodbo nekam povsem drugam od bistva. Vseeno mislim, da je tema tako žalostna, tako skrb vzbujajoča, da bi vseeno bilo dobro, da se vrnemo iz lokalnih volitev nazaj v zgodbo tega nesrečnega, jaz bi temu rekel, državnega starega železja, ne pa državne srebrnine, kar naj bi predstavljala osnovna sistemska banka v Republiki Sloveniji. Ne bi rad ponavljal, ker sem človek, ki nerad ponavlja tisto, kar so kolegi že načeli, kronologijo dogodkov NLB, dokapitalizacije, ko je Ljubljanska banka šla v Novo Ljubljansko banko leta 1994, ko smo jo množično morali dokapitalizirati, in potem tisto žalostno obdobje.

Seveda pa moram reagirati na nekaj razprav kolegov iz koalicije – prodaja tistih 22 % NLB KBC-ju v letu 2006/2007 in zakaj prva Janševa vlada ni prodala Nove Ljubljanske banke. Zelo enostavno, glejte, v samostojni državi Sloveniji še nikoli ni bilo desne vlade, bodimo realni. Tudi mi smo imeli vlado 2006/2007 skupaj z Desusom in Slovensko ljudsko stranko. Na žalost je Ljudska stranka takrat imela, spoštovanje do kolegov, večinoma še čudno strukturo ljudi, ki so bili proti prodaji, zaradi tega pa je padla vlada Janeza Janše. Če bi bilo na nas, bi mi to Ljubljansko banko takrat z veseljem prodali, tako kot smo imeli namen. Na žalost volilni sistem v Sloveniji ne omogoča, lahko rečemo, nekkih resnih vlad, ki so

sestavljene s čim manj koalicijskimi partnerji in ki so po mojem mnenju operativno sposobne, dajejo izvajati tiste politike, ki si jih neka največja stranka, lahko rečemo, najavi ali pa predstavi v času predvolilnih obljub.

Kaj se je zgodilo? Veste, da KBC, na koncu je država dala en evro za KBC, to je bilo 2 milijona 700, približno, KBC je kot nestratesko naložbo zapustila Slovenijo z grenkim priokusom. Lahko bi vam marsikaj – jaz sem se z nekaj predstavniki pogovarjal pred nekaj leti, mislim, da leta 2013, 2014, ko se je Alenka Bratušek s tako imenovano domačo trojko vrgla v reševanje Slovenije. Tisto, kar bi zdaj povedal, je pa tisti moj prispevek pri celi zgodbi NLB. Dodal bi k svojim kolegom, ki so to pripravljali, pa moram priznati, še na tej seji moramo še nekaj povedati o Alenki Bratušek, nekomu, ki pravi, da je finančnik, tekstilni inženir, in ki je reševal slovensko bančno luknjo s tako imenovano domačo trojko. Samo pogledajte si, prva nadkapitalizacija, podrejence, ki so bili dobesedno uničeni v tako imenovani njeni fazi reševanja NLB. Predvsem pa bi rad opozoril še enkrat: če bi v Sloveniji vladala po letu 2013 še naprej tako imenovana druga Janševa vlada, bi stopili mi v evropski stabilnostni mehanizem, denar, ki bi si ga takrat sposojali, bi bil po vsej verjetnosti vsaj za 4 odstotne točke nižji, lahko si predstavljate pri 2 milijardah, koliko je približno to samo za NLB. Torej namesto da smo si ga izposojali po 5, 5,5 %, bi si ga izposojali po 1,5 %. Na tak način je recimo tudi Irska šla v ta program in ostale države članice, ki so imele same nekaj teh problemov.

Če si vi izposodite denar recimo za eno hišo, 100 tisoč evrov, vas prekleto zanima, če je obrestna mera samo za 0,1 % nižja ali pa za odstotek. Že to je velika razlika, če jemljete nek kredit ali pa dolgoročni kredit z ročnostjo več kot 10 let ali pa 20 let. Prva dodatna škoda poleg vseh zneskov, ki ste jih danes našteali, kakšno škodo je povzročila velika trojka teh tako imenovanih levih politikov, je torej tudi Alenka Bratušek s svojim reševanjem bank, kjer smo preplačali preko obresti tudi dokapitalizacijo. Mi torej nismo dobili od Evrope ničesar. To je treba povedati. Nismo šli v evropski stabilnostni mehanizem, ker pa smo dokapitalizirali NLB, pa smo seveda bili, lahko rečem, pod budnim očesom Evropske komisije, predvsem v zadnjem obdobju komisarke Margarete Vestager, ki je dejansko sporočala in dajala sporočila, kaj se bo zgodilo. Od leta 2013 ali pa še najbolj po zadnjem letu, 2017/2018, je Evropska komisija jasno dajala naloge. Predvsem pod komisarko za konkurenčnost Margarete Vestager, ki je dejansko povedala, da odpustkov pri tem ni, da je banko treba prodati. Banko je treba prodati tudi takrat, kot ko se je vlada v lanskem letu, kot so danes kolegi že povedali, na skupščini odločila, da banke še ne bo prodala, da so veliki problemi s hrvaškimi varčevalci, da je to veliko tveganje in da so zaradi tega cene delnic v

razponu od 55 do 71 evrov in da je to premajhna kupnina.

Trije, štiri slovenski politiki so, lahko rečemo, pokazali svoje veliko, umno znanje. Šli so se neke delniške guruje, ki so ugotavljali, kaj je primerna cena delnic. Mislim, da je bil v letu 2017 NLB pripravljen za prodajo, in tudi tisti, ki so ponudili take cene, so bili pripravljeni prevzeti tveganje. Danes niti tega prevzema tveganja, ki ga lahko ocenjujemo tudi na nekaj 100 milijonov, ga lahko ovrednotimo – takrat bi bilo to šteto v ceno delnice na trgu. In tudi če pogledate v programu, ki smo ga pripravili, torej v gradivu, imate na 3. strani gibanje indeksa evropskih bančnih delnic in lahko vidite nek vrh, ki se je dogajal konec lanskega leta, neko špico. V decembru 2017 je bila ta špica in potem, pogledajte, zadeve začnejo močno padati in že tudi tu vidite to oportunitetno izgubo, ki so jo te politične odločitve udejanjile. Zato je to moj dodatek k temu. Vse izgube, ki so se še naredile, torej draga dokapitalizacija, v tej dragi dokapitalizaciji nam Evropska unija ni dala ničesar, denar smo si sposojali na čudnih trgih, lahko bi rekel, včasih skriti za nekimi vlagatelji, ki jih dejansko ne poznamo. Tudi tukaj je šlo do suma, da je marsikdaj tudi ta denar, ki so ga nekoč že ukradli iz Slovenije, nekako bil vrnjen, in so nam ga še enkrat posodili, ukradeni denar, preko večjih bančnih obresti in tako naprej.

Izgube v NLB so še nekajkrat večje kot tiste, ki smo jih mi v tem gradivu danes predstavili. Zadnji del moje razprave pa mora iti v eno čisto logično odločitev. Zakaj je bila odločitev tako slaba v tistem sklepnem dejanju? Zato ker nas je Evropska komisija / nerazumljivo/ svarila. Povedala je, da mora po pomladi 2017 država pripraviti tako imenovane kompenzacijske ukrepe in da bodo tudi zahtevali, zato da so odložili to prodajo. In kaj se je zgodilo? Vsak, ki je vlagatelj – recimo, vi prodajate svojo hišo, ker ste nekaj dolžni, ker vam bodo rubili, in vi rečete, saj imam še čas, dve leti je časa, oddaljujem, jaz kot vlagatelj bom čakal na teh vaših napakah. In ko je prišlo obdobje, je cel svet vedel, da Slovenija mora prodati NLB, da bo zadaj lahko sledila kazen Evropske komisije. Po mnenju številnih strokovnjakov je ta kazen glede na dokapitalizacijo več kot 2 milijardi. V letu 2013 bi znašala lahko do 400 milijonov evrov, morda celo do pol milijarde bi bila kazen Evropske komisije. Kot vlagatelj samo čakaš. Nadkapitalizirano banko zaradi veleuma Alenke Bratušek in njene ekipe, ki tudi nikoli ni prevzela tako imenovane politične odgovornosti, in potem treh, jaz bi temu rekel treh kolegov, ki pojma nimajo o finančah, o mednarodnih trgih, ki nikoli niso v tem sistemu delovali ... In potem, glejte, vlagatelji, ki so tako prekrizali roke / pokaže z gesto/, vklopili štoparice že lani pomladi in čakali: »Aha, kar odlagajo, odlagajo ...«

To odločitev bi lahko jaz – če bi bil kontraargument, bi rekel, ja, zdaj je druga vlada. Ampak pogledajte, imamo reciklirano vlado, iste

politike ponovno v naslednji vladi. Tako da so se ti nekako vlekli kot rdeča nit, zelo hitro jih lahko identificiramo, skupaj z državnim sekretarjem, ki danes to predstavlja. In potem so se ujeli približno tako kot Ivan Kunovič, pilot nesrečnega letala DC-9 na Korziki, dobesedno v klin. Dobesedno v klin. Kjer je bil rok že, lahko rečemo, pretečen, kjer so zvonili vsi alarmi, vsi sistemi so zvonili, in potem vlagatelji samo čakajo. Vedo, da je sila, zaradi takih veleumov, kot smo jih danes našli, gospoda Cerarja, gospoda Židana in gospoda Erjavca, totalno nesposobnih, so samo nekako tako s prekrizanimi rokami / pokaže z gesto/, čeprav nekulturno, čakali na ta trenutek. In trenutek se je zgodil. Cena delnic je zgrmela. Naredili so skupaj z Alenko Bratušek škodo, ki je po mojem prepričanju še nekajkrat večja, kot je ta, ki smo jo zapisali.

Zgodba je zelo kratka, zelo enostavna, zelo jasna. Danes smo tukaj, zato da ti ljudje prevzamejo politično odgovornost, o kateri tolikokrat govorijo. Nemudoma naj tako odstopijo skupaj z državnim sekretarjem in naj se jim sodi, zato ker ta denar – naj se jim sodi, še enkrat ponavljam – bomo morali spet jemati iz proračuna, morali bomo jemati upokojencem, moramo jemati mladim, jemali ga bomo preko trošarin vsem tistim, ki se v tem trenutku peljejo na kakšen dopust, jemljejo vsem ostalim ljudem, ki bodo živeli slabše na ta račun. Jemljemo podjetnikom, ki si zaradi večjih davkov ne bodo mogli kupiti boljših strojev, večjih robotov, iti v digitalizacijo, o čem vsem govorimo, in tako naprej. Tu je ta skritost vsega ostalega. In kar nadaljujejo. Približno enako škodo so povzročili slovenskemu Telekomu. Tudi tam nam sledijo številne tožbe, če bi ga prodali pred nekaj leti, se to ne bi zgodilo. Spomnimo se Vebra, kaj je naredil pri Telekomu. Danes je Telekom ničvredna firma. S številnimi novimi aferami, če se spomnite – kar sledijo. NLB, glejte, nova afera. Spomnite se NLB Črna gora. Kaj se je dogajalo z NLB Črna gora? Gospoda Mesariča si pogledajte. Črnogorci niso mogli verjeti, da obstajajo take lopovščine in da je v NLB Črna gora ena sama korupcija. Poznam tudi številne primere NLB Črna gora, tudi te filiale.

Da zaključim, gre za staro udbovsko banko, ki je tako bila tudi nastavljena, in s približno istim kadrom, nekoliko pomlajenimi zadevami peljejo svojo zgodbo naprej. In preko, kot je rekel kolega Pogačnik, razpršenega lastništva – to je zelo dobra zgodba, to je moj zaključek – do teh ljudi, ki so bili krivi za to, se ne bo moglo priti, zato ker so novi lastniki tako razpršeni, da se ne bodo mogli konsolidirati, preko nadzornega sveta ne bodo mogli vplivati na samo vodstvo in zadeve bodo leta in leta tekle, preden bodo lahko počistili in pregledali kompletan sistem NLB. Ne samo v Ljubljani, ampak preko vseh poslovalnic na Balkanu. In za takrat bodo zadeve končane, po desetih letih bo vse zastaralo in krivci, ki so naredili milijardne škode slovenskim davkoplačevalcem, nikoli ne

bodo prišli pred roko pravice. To pa je epilog NLB proti koncu, spoštovani kolegice in kolegi.

Zdaj se pa obrnite sami k sebi, dajte mi kontraargument, recite, Franc Breznik se izredno moti. Ker ga nimate. Stal bom tukaj, repliciral bom vam vsem nazaj in vam dokazal, da nimate prav. Lahko si pa pogledate na koncu moj nastop na RTV Slovenija, mislim, da je to bilo 2. novembra 2017, kaj sem takrat povedal glede tako imenovanih odpustkov evropske komisarke za konkurenčnost, ki jih nikoli ni dala ravno v podobnih dokapitalizacijah drugih bank v drugih državah, ki so imele približno enako usodo. Tako da glejte, tukaj mislimo, da je pomembna ta seja. Pomembna je zaradi tega, ker tukaj karavana več ne more iti dalje, vsi bomo lajali, lajali bomo še bolj močno in karavana se bo enkrat morala ustaviti in prevzeti odgovornost in ta odgovornost mora biti na gospodu Dejanu Židanu, gospodu Karlu Erjavcu in gospodu Miru Cerarju. Upam, da bodo prevzeli politično odgovornost in nekako odstopili in vsaj tukaj pokazali, lahko rečemo, del svoje človeškosti do usode tega naroda. Najlepša hvala.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Naslednja ima besedo Janja Sluga, pripravi pa naj se Jani Ivanuša.
Izvolite.

JANJA SLUGA (PS SMC): Hvala lepa.

Če bi bil namen današnje seje v resnici ta, da se karavana ustavi, te seje ne bi bilo, ker bi se, tako kot je že rekla Zakonodajno-pravna služba, predlagatelj v bistvu poslužil čisto drugih vzvodov in bi dosegel čisto druge cilje, kot pa jih v resnici želi doseči danes s tem šovom pred kamerami in s tem teatrom. Tisto, kar je bilo tudi izpostavljeno s strani Zakonodajno-pravne službe, opozicija lahko kadarkoli brez koalicije predlaga Računskemu sodišču revizijo. To celo pravi zakon o Računskem sodišču v svojem 25. členu v drugem odstavku, kjer pravi, da mora Računsko sodišče upoštevati najmanj pet predlogov iz Državnega zbora vsako leto in od tega najmanj dva predloga opozicijskih poslancev. Tako da v resnici te seje danes ne rabite. Ne rabite niti soglasja koalicije, da reagirate na stvari, ki jih zatrjujete. Ampak saj če poslušamo tiste razprave z Odbora za finance pa te razprave danes, po bitki smo seveda vsi generali, s tem da tukaj v resnici ne gre za bitko, ampak gre za eno vojno, ki je trajala dlje časa, ne glede na to, da vi v svojem predlogu omejujete razpravo ali pa jo želite omejiti zgolj na zadnjo bitko.

Politika seveda ocenjuje, da je cena, ki smo jo iztržili za našo največjo banko, prenizka, o tem se lahko strinjamo vsi. Vsi. Mislim, da ni niti enega danes tukaj, ki bi rekel, da je ta cena dovolj visoka, da je bilo doseženo dovolj in tako naprej. Ampak zakaj je cena taka? Cena ni taka zaradi dogajanja v zadnjem letu. Cena niti ni taka zaradi dogajanja v zadnjem mandatu. Cena

je taka zaradi dogajanja že od – vemo, kdaj. Če se politika strinja, da je cena prenizka, pa ko poslušamo in beremo tisto, kar pravijo strokovnjaki, ni čisto tako. Dr. Sašo Polanec je v enem intervjuju za en desni medij, da ga ne bom imenovala, rekel naslednje: »Ni tako očitno, da gre za prenizko ceno. NLB se verjetno na nekih makro stresnih testih ni odrezala najbolje, in to so seveda vlagatelji vedeli. Pred dobrimi 10 leti še ni bilo tako očitno, da bodo internetne banke prevzemale vlogo klasičnih, in takrat bi bila cena za NLB gotovo vsaj dvakrat višja, kot je bila sedaj.« In ko ga vprašajo, ali bi morali NLB prodati že v času prve Janševe vlade, dr. Polanec reče: »Seveda. Absolutno.« Celo ta izraz uporabi. Danes je bilo že nekajkrat omenjeno, kakšne težave ste imeli v času prve Janševe vlade z nesoglasji znotraj vlade med dvema ministroma in kako ste takrat zanikali, da naj bi minister za razvoj odstopil ravno zaradi tega, ker so se kopja lomila na prodaji NLB. To je zdaj v svojem blogu zapisal sam, zato da je jasno, zaradi česa je odstopil in kaj je takrat zagovarjal. In ja, napaka je bila narejena že takrat. Dajmo se pogovarjati o vsem tem času! Zakaj se zdaj omejujemo samo na zadnjo bitko? Dajmo se pogovarjati, dajmo si povedati, kaj vse se je takrat dogajalo, dajmo si tudi povedati, kakšna bi bila pa cena, če bi se banka prodala takrat, preden so se zgodile vse te stvari znotraj banke in preden smo vložili te silne milijarde v to banko. Povejmo si še to.

Taka razprava z dejanskim šovom samo za kamere je v bistvu poved o vas samih. O vas samih. Mislim, da ste s preteklimi dejanji zelo dobro pokazali, kakšne standarde postavljate pri prodaji državnega premoženja. Ste jih postavili transparentno? Ste jih postavili zakonito, pošteno, pravično, v korist države in korist državljanov? Mislim, da ne. Vrnimo se na leto 2005, ko že ravno razpravljate o neki politični odgovornosti in o tem, kako se prodaja državno premoženje. In sicer, takrat je bil en sestanek, ki je spremenil Slovenijo, kot je pisalo takrat v medijih. Bil je vroč poletni petek leta 2005. Nekaj po 3. uri popoldne so v vladne prostore na sestanek k takratnemu predsedniku vlade Janezu Janši vstopili prvi mož Istrabenza Igor Bavčar, generalni direktor Pivovarne Laško Boško Šrot in Andrijana Starina Kosem, državna sekretarka na ministrstvu za gospodarstvo, ki je veljala za ključno operativko kadrovskega pohoda vlade Janeza Janše po državnih podjetjih. Dobro uro kasneje je skozi ista vrata vstopil še predsednik uprave KD Group Matjaž Gantar. Tema sestanka: prodaja Mercatorja. Za zaprtimi vrati, transparentno. Dogovor, sklenjen tistega dne, je imel usodne posledice na poznejšem dogajanju v Sloveniji. Kakšne? Vpliv na delo, državni odkup manjšinskih deležev KD Group v energetiki, zamenjava dolgoletnega predsednika uprave Mercatorja in tako naprej. Kaj je še pomenil? Pomenil je dokončno rojstvo tajkunizacije, procesa, ki ga je Janša, potem ko so bili nastavki zanj pripravljeni že v času LDS,

pomagal pospešiti, ampak nato nad njim izgubil nadzor, čas neuspešno skušal zavrteti nazaj. Bavčar in Šrot sta namreč skupaj z Mercatorjem dobila tudi vzvod za svoje nadaljnje privatizacijske pohode.

Po tem sestanku so se začele mešati karte na političnem prizorišču. Janša je leta 2005 prevzel vse vzvode oblasti v državi, razpad LDS je dal slutiti, da se mu na čelu vlade obetata najmanj 2 mandata. Ampak s prodajo Mercatorja se je, seveda, tukaj piše, ustrelil v koleno – zaradi Jankoviča, se ve. In takrat se je ta zadeva zgodila, prodaja se je izvršila, narejena je bila pa tudi revizija, ja, na zahtevo opozicije. Kot vam danes jaz predlagam, da mirno daste to zahtevo in da naredite revizijo oziroma jo naredi Računsko sodišče. Takrat jo je naredilo in je pregledalo prodajo državnih deležev Mercatorja. In kaj je ugotovilo? Vrsto nepravilnosti. Med drugim so navedli, da se ni izvedla analiza učinkov posameznih pogodbenih določil, zunanja cenitev vrednosti Mercatorjevih delnic je bila stara, ker je bila pripravljena konec leta 2003, prodaja po borzni ceni je bila neustrezna in tako naprej, da ne berem vsega. Nadzorni odbor Soda, v katerem je sedel nekdo, ki sedi danes tudi z nami, je ocenil skladnost poteka prodaje z internimi akti Soda, ne da bi imel ustrezne in zadostne podlage za presojo. Upravni odbor Soda je izdal soglasje k prodaji delnic na podlagi nepopolnih informacij. Tudi to je bilo ugotovljeno. Takratna opozicija, ki je to zahtevala, je takrat verjetno po neki znani metodi, o kateri je govoril kolega Šircelj, ki ste jo tudi zdaj uporabili vi, izračunala, da gre za oškodovanje v višini 121 milijonov evrov. Temu se je takrat reklo 29 milijard slovenskih tolarjev. 121 milijonov evrov. Mislim, da je precej podobna metoda, kot jo danes za te izračune uporabljate tukaj.

Vesela sem, da se pri NLB nismo držali teh standardov, ki ste jih postavili, da se je prodaja izvršila transparentno, da so bili dokumenti na mizi, da se je vedelo, o čem se pogovarjamo. In to, ja, kolegi, je šolski primer v letu 2005, kako se prodaja državnega premoženja ne izvaja. Bi pa rekla, da si želim, da bi kolega Vrtovec, ki je bil danes precej glasen, takrat v tisti vladi, katere del je bil, protestiral in da bi takrat protestiral tudi po tisti izvedeni reviziji. Namreč, nikjer nisem slišala, da bi.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala lepa.

Besedo ima predlagatelj gospod Logar. Izvolite.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala.

Ne vem, verjetno je bil to članek iz Mladine ali pa iz kakšnega podobnega medijskega vira, ki smo ga zdajle poslušali. Če sem jaz prav razumel gospo Sluga, je rekla, da je v primeru Mercatorja prišlo do oškodovanja v višini 21 milijonov evrov in da je ona vesela, da

je tokrat drugače, da so pri NLB ravnali drugače, da je bila škoda torej samo – ne vem, če je to samo – 400 milijonov evrov. Ali sem prav razumel? Namreč ker pri prodaji Nove Ljubljanske banke je dokazano, dokazano z izjavami oseb, ki so izvajale prodajo NLB, torej tujimi sodelujoči, bilo oškodovane zaradi nepravega tajminga 20 % vrednosti in zaradi načina, zaradi katerega prodajate NLB, 25-odstotni diskont zaradi IPO oziroma razpršene prodaje. In to sta dve politični odločitvi vlade Mira Cerarja, kakorkoli vzamete, pa če še tako krčevito berete. In ne vem sicer, kaj ima Mercator neposredne zveze s prodajo Nove Ljubljanske banke, vam pa samo povem, spoštovana gospa Sluga, da imate stare podatke in da v bistvu vi zavajate javnost. O zadevi prodaje Mercatorja je bila tu v Državnem zboru preiskovalna komisija, ki ni ugotovila kršitev, če se ne motim, v zaključkih, ki so bili potem predlagani Državnemu zboru, in ne boste verjeli, ne boste verjeli, Zoran Jankovič, ki vedno zmaga na sodišču, je tožil v zadevi Mercator dvakrat, da je šlo za oškodovanje – to, kar vi zdaj ne navajate – in ne boste verjeli, obakrat je izgubil. Na sodišču je obakrat izgubil. Obakrat je bil zavržen, saj zato ker je bil zavržen, se o tem nič ne govori. Ampak če že razpredate o tem, kakšno oškodovanje je bilo, vam lahko s sodno odločbo, sodno odločitvijo povem, da po mnenju sodišča tega oškodovanja ni bilo. Dvakrat je sodišče tako razsodilo, zadnjič, mislim, v letu 2017, ker se je gospod Jankovič krčevito upiral in vsakič podaljševal in tožil, mislim, da tudi kot zasebno, pa je vsakič pogorel pred sodiščem. Tako da vaša beseda oziroma vaš vir iz tistega časopisa napram odločitvi sodišča – dopustite mi, da bom sodišču v tem primeru verjel, no. Glede na vaše izvajanje tudi v predhodnem ...

Strinjam se, da škoda v NLB ni nastala samo zaradi odločitev v času prejšnje vlade, torej v času vlade Mira Cerarja. Strinjam se. To smo ugotovili na koncu koncev na preiskovalni komisiji za ugotavljanje zlorab v bančnem sistemu. Če vi to tu postavljate kot argument, samo ne vem, kako ste glasovali potem za to poročilo, če ga – ali ga niste prebrali ali kako? Saj o tem smo si že nalili čistega vina, tega ni treba še enkrat poudarjati. Tukaj nič ne zavaja tisti, ki to predlagala. Dokazano pa je način prodaje in tajming prodaje nam davkopljučevalcem naredil še dodatnih 400 milijonov evrov. Preko te odgovornosti ne morete iti! Zanimivo pa je, da vam pri tem branjenju teh dveh nespametnih političnih odločitev stojijo ob strani tudi tiste stranke, ki v bistvu s tem nimajo nič, to pa je nenavadno. To pa moram reči, da ste sposobni zelo, da ste jih prepričali, da so tudi oni poprijeli vrečo in držijo z vami in so v bistvu sedaj soodgovorni v tej škodi za davkopljučevalce. Ampak mimo te krivde, ki je na plečih Mira Cerarja, Dejana Židana in Karla Erjavca, pač ne moremo iti. Ne gre, če še tako obračate. S svojo politično odločitvijo ste to naredili, prej ali slej se bo to na koncu koncev

tudi dokazalo, kakorkoli. Važno pa je, da javnost ve tri imena, ki so ključna in glavna odgovorna za do sedaj nastalo škodo, poleg tistega, kar smo že zmetali v to banko zaradi dokapitalizacije.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala.

Repliko ima gospa Janja Sluga.
Izvolite.

JANJA SLUGA (PS SMC): Hvala.

Mogoče se pa koalicijske stranke strinjajo z nami v tem, da glavno krivdo nosi vlada Janeza Janše, mogoče pa zato stojijo za tem. In ne obračajte mojih besed, ker jaz nisem govorila o škodi, jaz sem govorila o ugotovitvah Računskega sodišča in o vseh napakah, ki jih je Računsko sodišče pri opravljeni reviziji ugotovilo o prodaji Mercatorja. In ko govorite o zavrnili odločbi sodišča, to je bila tožba zasebnika, ki je bila zavrnjena, se pravi, o tem sodišče sploh odločalo ni. Ko bo revizija za ta postopek, ko jo boste zahtevali – in upam, da jo boste – in ko bodo znana dejstva, potem se pa lahko pogovarjamo o neki škodi, ki ste jo zdaj tako na pamet izračunali. Razlika je tudi pri tem, da je bila pri Mercatorju prodaja pod mizo, pri NLB pač ne, ampak je ustrezala zakonitostim trga v tistem trenutku. Zakaj je pa prišlo do tistega trenutka, pa veste vi veliko bolje od mene.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala.

Gospod Logar, želite besedo?

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Predsedujoča, saj mislim, da bi ji vi lahko razložili razliko med zavrnjen pa zavrženo, tako da kolegica ne bo neumnosti govorila. Verjamem, to pa verjamem, da se vsi strinjate, da je kriva vlada Janeza Janše. Pa jaz verjamem, da se strinjate, da je kriva ne samo za prodajo Nove Ljubljanske banke, da je verjetno kriva tudi za toplo jesensko vreme, da je za globalno ogrevanje. Verjamem, saj to vas združuje. To vas združuje, da kljub 400 milijonom škode stopite skupaj. Ampak stvar je v tem, da to ni prav. To je problem. Da na podlagi evidentnih dokazov, da na podlagi mnenja, ne vem, mednarodnih revizorskih hiš, na podlagi mnenja tistih, ki so izvajali prodajo, še kljub temu vi vidite krivdo v Janezu Janši. To je ta problem. Minister za gospodarstvo in minister za finance sta sedela na tisti seji SDH, kjer sem sedel tudi sam, kjer se je potem govorilo o prodaji, o tej, ki je naredila 400 milijonov luknje nam davkoplačevalcem. In oni to vse vedo, kar jaz razlagam. Vam verjetno niso povedali, zato tako krčevito branite in vidite krivca drugje. Ampak krivda je jasna, kot sem rekel, v tajmingu in v načinu prodaje. Zato ker gospod Dragonja hoče ohraniti vzvode odločanja v Novi Ljubljanski banki, to je za vas vseeno, ali davkoplačevalce stane 400 milijonov ali ne. Za vas vseeno.

Krivdo preteklih vlad za nižanje cene NLB smo zelo lepo razdelali in brez glasu proti

sprejeli v preiskovalni komisiji za ugotavljanje zlorab v bančnem sistemu. Tam smo ta del obdelali in smo tudi taksativno našteji osebno in neosebno odgovornost posameznih vlad, zdaj v tem delu pa ugotavljamo na podlagi te odločitve odgovornost tistih treh mož, ki so odločili za prodajo NLB tujim lastnikom. Tukaj je krivda neobhodno dokazana, samo problem je, ker si v tem državnem zboru očitno ne znamo naliti čistega vina, pa vi še vedno odločate na podlagi teh političnih preferenc in sploh ne vidite argumentov. Prej ali slej bodo ti argumenti že ven prišli, pa tudi če bo treba še kakšno preiskovalno komisijo za to narediti.

PODPRESEDNICA TINA HEFERLE: Hvala.

Besedo ima zdaj pa res gospod Jani Ivanuša, pripravi pa naj se gospa Violeta Tomić.

JANI IVANUŠA (PS SNS): Lep pozdrav, spoštovana predsedujoča! Gospod državni sekretar, vsi prisotni!

Moram se tudi jaz odzvati zdaj na te zadnje replike, kajti v tem gradivu, kar je gospa Janja razpravljala, ni nobene zveze z Mercatorjem pa tako dalje, tako da bi bilo dobro, da bi se držali tistega, zaradi česar smo tu danes, če ne bomo tako do polnoči samo pri tem, če si bomo vse delili, to, kar je bilo pred petnajstimi leti. V glavnem, danes imamo sejo in razpravo, da bi skušali vsaj delno priti do ocene, kdo je pač kriv, da se ta banka ni prodala decembra 2016, leta 2017, in seveda prodala se je pred mesecem dni oziroma novembra 2018. Knjigovodska ocena je pravila, da je banka vredna nekje milijardo 400, knjigovodska ocena. Tudi na izredni seji, ki smo jo imeli v jeseni, je bilo rečeno, če bomo dobili knjigovodsko vrednost z dobičkom, ki bo vštet v to ceno, bomo na tej ceni. Vendar smo zdaj ugotovili, da smo prišli do 670 milijonov kupnine. Leta 2015, to smo že danes slišali, je bila ta strategija sprejeta s tem upravljanjem z državno lastnino in potem tudi razpršeno lastništvo, ki pušča toliko dilem pri oceni, koliko bi sploh potem bila cena, ali če ne bi bilo razpršenega lastništva ali pa če bi bila kakšna druga oblika lastništva.

O številkah smo danes veliko slišali. Zanimivo je bila na Odboru za finance, gospod Horvat, on je imel ogromno položnico, ne vem, mislim, da je bila res velika, ker je pač – to se mi je zdelo zanimivo, on sicer danes govori o 41 milijonih evrov, po nekih ocenah pa pridemo tudi do 400 ali do 460 milijonov. Te razlike. In na položnici je bilo dobro opisano, kdo je plačnik, to so slovenski davkoplačevalci. Mi bi radi danes prišli do ocene, ali namesto teh imen oziroma slovenski plačnik, davkoplačevalci mogoče koga drugega damo gor. To je poanta te položnice, ali bo mogoče kdo drug napisan namesto teh.

V Slovenski nacionalni stranki smo vedno bili proti prodaji te naše ljube sistemske Nove Ljubljanske banke. Privatizacija je škodljiva in izsiljena. Tu se moram strinjati z Levico – neverjetno, da se mi strinjamo, da smo

na isti točki razmišljanja, in to je zelo zelo pohvalno – da je tu ta točka, kjer smo bili za to, da ta sistemska banka ostane v državni lasti. Banka, kolikokrat je bila že sanirana, nazadnje z milijardo pa pol evrov, bila je očiščena, slabe terjatve so šle na DUTB – in kaj se je zdaj ugotovilo? Zdaj se je pa ta banka začela dobro obnašati. Varovalke delujejo, se pravi Banka Slovenije, in vsako leto so zneski dobičkov ali kakorkoli preko 200 milijonov. Če bi to zdaj na desetletni rok dali, bi to bilo okrog 2 milijardi pa nekaj dobička, s katerim bi lahko potem pokrivali za nazaj, kar se je saniralo. Čez deset let bi rekli, banka je s sanacijo na nuli in še vedno je državna, slovenska. To bi lahko ostala, ampak žal ni tako, mi smo neke zaveze sprejeli oziroma smo slišali, kdo. Žal se je ta zaveza vlekla in tu je ravno razlika in tu iščemo odgovornost. Samo o tem govorimo danes. 2016, 2017, 2018, vse, kar je bilo prej povedano, je že, bi lahko rekel temu, balast.

Edino se strinjam z gospodom Möderdorferjem, ko omenja, da ta slovenska banka, NLB, ni bila usmerjena v gospodarstvo, to je pa bila banka SID. To pa je res. Spomnimo se še te Logarjeve preiskovalne komisije. Odlična zadeva. Prišli smo do imen, kdo so dajali, kdo so jemali, žal epiloga še ni. Je pa zanimivo, da ta naša bolezen, ki se pojavlja, ta sodobna bolezen ali novodobna bolezen, demenca, je pa ravno na tej preiskovalni komisiji najbolj prišla do izraza. Vsi so pozabili, ki so prišli tja na obisk kot vabljeni, nič se ne spomnijo. Ne vem, to so očitno veliki znaki te bolezni, demence. Gospod Marko Kranjec, tako imenovani takratni guverner Banke Slovenije, glavna varovalka pri kreditnem balonu, je očitno najbolj bolan. Žal. Omenim lahko tudi pranje denarja, milijarda se je oprala preko Nove Ljubljanske banke, danes pa sprašujejo človeka, ki pride s 500 evri, od kod mu 500 evrov. Pa še provizijo moraš danes plačati. To te danes na banki vprašajo. Ko se je pa milijarda evrov oprala, pa očitno ni bilo nobenega vprašanja. Pa tudi vprašanje, če bo kakšna odgovornost sprejeta.

Ostala nam je še Abanka, ki je tudi v državni lasti. Upam, da se ta zgodba ne bo ponovila z njo. V preteklosti smo imeli pri Kreditni banki Maribor, 800 milijonov smo jo sanirali, prodali pa smo jo za 250 milijonov. Tu se moraš vprašati, kdo je tu nor. Drugega vprašanja tu ni mogoče niti izpostaviti. Vse prodamo z dvorišča Slovenije, iz države Slovenije. Banke, firme, podjetja, ne vem, kaj je še ostalo. Kam to vodi? Bomo hlapci na svoji zemlji? Za škodo, ki je narejena v tem primeru, bi si želel, da nekdo odgovarja. Sicer je danes to samo razprava, ne more biti sklepov, ne vem, ali bo to kaka ovadba, da bo sploh prišlo do takega epiloga, ker tu pri tej razpravi se bo tudi zgodba zaključila.

Tu bi moral gospodu Hanu replicirati. On je govoril, da zamegljujemo zgodbo za nazaj, govori o neki megli, ne vem, on pa govori o

desetletju nazaj. To je vprašanje odgovornosti, on pa hoče speljati zadevo za časovnico preko 10 let nazaj, in tu mu jaz ne morem pritrditi, da je to sploh normalno, da se tako oglašča. Gospod Möderdorfer je govoril, da gre tu za politični obračun. Ne vem. Da se neprofesionalno obnašamo. Kolikor vem, neprofesionalen je bil on pred cirka 14 dnevi, ko smo tu za dve uri prekinili sejo, nismo vedeli niti zakaj. Mislim, vemo zakaj, ampak če bi bil profesionalen, bi se vsaj nekdo od teh opravičil ali pa on, pa bi rekel, se opravičujem, sem pač imel svoj slab dan in tako dalje. Tu se mi zdi, da se ni v tem primeru nobeden opravičil. Dve uri. Vemo, koliko staneta dve uri državnega zbora, pa mu od osebnega dohodka odbijte pa bomo videli, če si bo še kdaj privoščil to, kar si je. Gospod Koprivc pravi, da naj se gremo državo, očitno ne ve, da je njegova stranka že toliko vladajoča že toliko let, toliko mandatov, tako da ... Gospod Perič nam očita politizacijo. Če je za njega nekaj 100 milijonov minusa politizacija, potem je žalostno, da vodi Odbor za gospodarstvo. Samo toliko. Mislim, da se mi zdaj čas izteka, tako da hvala lepa za pozornost.

PODPREDSIEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Violeta Tomič, pripravi naj se mag. Branislav Rajič.

Izvolite.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Najlepša hvala za besedo.

Pa se bom kar se navezala na svojega predhodnika, gospoda Ivanušo. Počakajte malo, ne takoj odhajati. Ste rekli: »Neverjetno, tukaj se celo strinjamo z Levico.« Ja, vaš vodja poslanec Zmago Plemeniti je tukaj za govorniškimi odrom pravzaprav citiral besede, ki jih Levica ves čas ponavlja, citiral celo naš program, ampak zanimivo, vi skličete sejo s SDS, ki govori diametralno nasprotno kot vi. Namreč, vi govorite, mi sploh nismo za razprodajo slovenskih bank in podjetij, medtem ko oni so za privatizacijo. Tukaj morate vedeti, da ni vedno nasprotnik vašega nasprotnika že vaš prijatelj. Morate tudi malo distinkcije narediti. Ampak žal Plemenitega ni tukaj, pa bi ga še na kaj spomnila. Zdaj ko poslušam kolego Logarja, je tako kot – mi malo starejši smo gledali včasih risanko – Kalimero, boste pokimali, starejše glave, modrejše, mladi se ne spomnite. Veste, to je bil en tak majhen piščanček z belo kapo na glavi, ki je hodil okrog, ves čas se mu je krivica dogajala in je govoril: »To je krivica, to je krivica, ampak čakajte, ko jaz zrastem, boste že videli, boste dobili nazaj.« In v tem stilu kar naprej poslušamo.

Zdajle imamo sejo a la ujemimo tatu in SDS hoče na vsak način kazati na druge s prstom. Banko NLB prodajamo že 20 let in ves čas je treba poslušati, kako smo mi nesposobni, ker se dogajajo odlivi in kraje in kraje, in kako je država slab gospodar. Kdo pa je država?

Država smo mi. In namesto da bi ustavili tiste, ki so plenili, bomo raje vse prodali in ostali brez vsega. Aja, torej če smo hlapci na svoji zemlji, potem smo varni, kajti če kaj imamo, bomo že slabo gospodarili. Veste, to je pa hlapčevska mentaliteta. Ampak zanimivo je, da že 20 let javno mnenje rahljajo ravno tiste politične elite, katerih pajdaši so naredili največjo bančno luknjo. Naj vas samo spomnim, da so eno največjih bančnih lukenj skopali ravno razni cerkveni holdingi. Oni so ustvarili kar 560 milijonov evrov bančne luknje. In ko kolega iz Nove Slovenije, gospod Horvat, tukaj, oh, tako sočustvuje s temi 270 tisoč reveži, ki živijo pod pragom revščine, za katere se mimogrede Levica, ki je edina stranka krščanskih vrednot v tem parlamentu, ves čas zavzema, kajti vedno, kadar predlagamo karkoli – kje ste? Na strani kapitala in izkoriščevalcev. Vedno! Kadar rečemo, dvignimo plače, ste na strani kapitala in izkoriščevalcev. Kadar rečemo, nahranimo lačne otroke, ste na strani kapitala in izkoriščevalcev. Zdaj pa ne s prstom kazati na Levico, prosim. Kajti zdaj pa kar mi vrečo držimo kar naenkrat. Naj vas spomnim, kako ne držimo vreče 8. novembra 2018. To je, preden smo prodali banko, smo sklicali sejo Odbora za finance in Levica je takrat pod prvo točko zahtevala ustavitev izsiljene privatizacije NLB in Abanke. Ne bom ponavljala, koliko smo vložili, kako bi ta banka dobila v 10 letih, kot je že SNS ugotavljal nekajkrat, ta vložek davkoplačevalskega denarja nazaj. Ne, mi smo to raje prodali. In tu se soočamo z velikim razvojnim hendikepom države. Če se zgledujemo recimo po Nemcih, oni imajo tri četrtine bank deželnih ali združenih. In to ni nekaj, kar bi bil relikv socializma, kot bi nam radi naprej vrgli, ampak to je enostavno modro gospodarjenje.

Prodaja NLB, kar smo izpostavili na tisti seji, je bila izsiljena na podlagi napačne uporabe prava Evropske unije. Jaz sem zelo žalostna, da nimamo v Sloveniji strokovnjakov, ki bi se odgovorno šli pogajati z Evropsko komisijo, ampak samo kimamo in na podlagi nekkih ocen, ki so bile iz drugega časa, to zavezo izpolnjujemo. Ja, prodaja je negospodarna, sanirali smo jo z javnim denarjem in morali bi vedeti, da v NLB ni šlo za državno pomoč, kajti bila je banka leta 2013 v stoprocentni državni lasti in je bila dokapitalizirana kot lastnik, ni jo dokapitalizirala država. Tukaj smo vam izpostavili tudi problem Portugalske, kajti pogajanja z Evropsko komisijo so imeli kar nekaj mesecev in so uspeli zadržati v državni lasti svojo CGD banko. Na podlagi te izkušnje bi ravno tako lahko tudi mi pozvali Evropsko komisijo k novemu revidiranju tega in k takojšnji ustavitvi te škodljive prodaje, ampak ne.

Seveda odgovornost bi lahko sprejeli tudi tisti, ki so 2013 namerno napihili našo finančno stisko in klicali trojko, tudi tukaj bi lahko ocenili .../ izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Hvala lepa.

Nekaj naslednjih razpravljavcev ...
Predlagatelj, gospod Logar, izvolite

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala.

Leta 2013, ko so napihili tiste bilance, samo toliko, je bila vlada Alenke Bratušek. Verjamem, da bi se dalo iskati odgovornost tudi v tisti vladi.

Sedaj imam samo eno samo dilemo. Namreč, so različna izhodišča, ampak na koncu tako v Levici kot v nekaterih drugih strankah ugotavljamo, da je bila banka prodana prepoceni. Sedaj pa vi meni razložite, ker tega pa res ne morem razumeti. Zakaj pa potem Levica ne podpira tega, da se ugotovi odgovornost, zakaj je bilo prodano prepoceni? Zakaj pa tega ne? Saj ne glede na to, s kakšnim izhodiščem greš naprej, bodisi da se banka mora prodati bodisi da se banka ne sme prodati. Če je bila prodana prepoceni zaradi političnih odločitev neke vlade, zakaj pa potem ne želiš ugotoviti te politične odgovornosti? Samo to mi razložite. Ali zato, ker si nadkoalicijska partnerica, ali zato, ker ne želiš obremeniti svojih koalicijskih partnerjev? Ali pa samo zato, ker se za nekatere pravice, ne vem, boriš s figo v žepu, ali pa si močan v besedah, pa šibak v dejanjih? Samo to je. Ker če ugotavljamo, da je bila banka prodana prepoceni, če tu, v Državnem zboru lahko na tem primeru kaj storimo, pa ne storimo, ja, smo enako odgovorni kot tisti, ki so nekaj storili. To je v Kazenskem zakoniku, da če izveš za malomarnost oziroma kaznivo dejanje, pa ga ne prijaviš, si sosterilec v tem dejanju. Samo to. To je bil edini razlog za sklic te seje in to je edina podlaga za ta predlog sklepa. V bistvu je edina moja bolečina, da ta sklep ne gre naprej, da bi potem odgovorne pristojne institucije to ugotovljale, ne mi v Državnem zboru, ampak odgovorne institucije. To je čisto normalna logika parlamentarizma in mislim, da je odgovornost vseh, ki so bili izvoljeni s strani volivk in volivcev, ki jih davkoplačevalci na koncu koncem financirajo, da naredijo vse, kar je v njihovi moči, da se davkoplačevalski denar gospodarno troši. Na primeru NLB se ni in ne razumem, zakaj si nismo enotni v tem, da ugotovimo, kdo in zakaj je negospodarno trošil ta denar. Samo to. / oglašanje iz dvorane/

PODPREDSIEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Želel bi replicirati spoštovani kolegici Violeti, ki zastruplja slovensko javnost in Novi Sloveniji - krščanskim demokratom daje etiketo, da smo cerkvena stranka in da imamo mi nekaj z Zvonovi. Poglejte, to je zastrupljanje, ki iz Levice prihaja zelo pogosto. Ampak še bolj pogosto se moramo mi odzivati, ker smo pristaši resnice. Tisti, ki je vsaj majčkeno funkcionalno

pismen, tisti ve, kaj so cerkvene institucije, kaj so ne nazadnje gospodarske družbe, ki jih je ustanovila ta ali ona škofija in tako naprej. Novo Slovenijo so ustanovili njeni člani, je politična stranka, registrirana po Zakonu o političnih strankah in nima nič z Zvonovi. Če se je pa karkoli dogajalo nepravilnosti v teh gospodarskih družbah in tudi stotinah drugih, pa smo prvi za to, da jih doseže roka pravice. Kakšen gospod že sedi, kolikor vem, s tega področja, ki je vam tako blizu in pri srcu, gospa Violeta. Upam enkrat, da se bodo uresničili tudi sklepi, ki jih je pa Državni zbor sprejel, ko je obravnaval poročilo Logarjeve preiskovalne komisije. Ampak, draga kolegica, iz tega ne bo nič. Zakaj ne? Zakaj že ne? Odgovor najdete, če si odgovorite na vprašanje, kdo danes vodi resor za pravosodje. Ne bo. Veliko je delala parlamentarna preiskovalna komisija, tudi vašega kolega Hanžka, imena so znana, parlamentarci smo ugotovili, kdo so odgovorni, ampak ti bodo še naprej lahko banksterji ali pa bodo še naprej na področju energetike morda ponili svoje žepe.

Tako lepo prosim, da kar se tiče krščanskih vrednot, ki jih mi zagovarjamo, jih imamo zapisane v temeljnem programu, vabim, da tudi vi zapišete te krščanske vrednote, občečloveške vrednote, v svoj program. Tukaj nas pustite, lepo prosim, lepo pri miru in ne spodbujajte nekih napetosti po nepotrebnem. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa. / oglašanje iz dvorane/
Postopkovno. / oglašanje iz dvorane/

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Prvič, jaz ne zastrupljam prostora, niste slišali moje razprave in ste pridivjali noter, govorite na pamet. Imate zapisane krščanske vrednote v programu, mi jih ne rabimo imeti zapisane, ker jim sledimo. In nismo nikoli ... / oglašanje iz dvorane/

Oprostite, nikoli nisem rekla, da so cerkvena stranka!

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Lepo prosim!

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Nikoli nisem rekla, da ste cerkvena stranka. To je laž.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Lepo prosim!

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Rekla sem pa ...

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Lepo prosim, lepo prosim...

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Ne. Oprostite!

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Boste imeli v nadaljevanju možnost ponovno se prijaviti k razpravi.

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Uporabil je netočne podatke in to je moj postopkovni predlog.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Lepo prosim ...

VIOLETA TOMIČ (PS Levica): Oprostite, ustavljate me. / oglašanje iz dvorane/ Ne, popolnoma narobe ste me razumeli, kolega Horvat. Poglejte si magnetogram, potem pa šele lahko odgovarjate.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Gospa Violeta, to ni replika in je nimate. Hvala lepa.

Gremo naprej po vrsti. Veliko razpravljavcev, ki so bili prijavljeni, ne vidim v dvorani, tako da ima zdaj besedo Alenka Jeraj, pripravi naj se Zvonko Černač.

Izvolite gospa Alenka.

MAG. BRANISLAV RAJIČ (PS SMC):
Postopkovno. Predsedujoči, mene ste napovedali po gospe Violeti ...

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Kako?

MAG. BRANISLAV RAJIČ (PS SMC): Mene ste napovedali, da se pripravim po razpravi gospe Violete Tomič.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Se opravičujem. Res se opravičujem.
Izvolite, gospod Rajič. Hvala lepa.

MAG. BRANISLAV RAJIČ (PS SMC): Hvala. Dober dan vsem!

Ta razprava se ne bo nanašala, kdo pripada kateri cerkvi ali sekti, prej pa bi izpostavil, da Ustava Republike Slovenije ne prepoznava odgovornosti bivše vlade. Torej gre za inštrumente ugotavljanja odgovornosti sedanje vlade in ti se izvajajo preko zaupnice ali nezaupnice ali interpelacije. In razumem to pobudo oziroma ta predlog kot eno bolečino, da je uspeh vlade, ki je ravno končala svoj mandat, na nek način še vedno opazen, da se ga ne da pozabiti in zaradi tega je treba na tak način ukreniti. Seveda na tak način tudi skušati vplivati na ljudi, da črno mislijo po njenem odhodu. Ampak verjetno se vsi strinjate, da je ključna napaka narejena in se je zgodila takrat, ko je sprejeta in podana zaveza, da se bo večji delež Nove ljubljanske banke, ki je v državni lasti, moral prodati in to se je zgodilo leta 2013, ko je, če že hočete, gospod Cerar poučeval na Pravni fakulteti in se mu verjetno ni sanjalo, da bo v naslednjem letu začel voditi vlado. Tako ne razumem teh poizkusov ugotavljanja odgovornosti ravno te vlade – in te vlade ni več, ker je končala svoj mandat –, so pa njeni rezultati ostali, so opazni. Razumem tudi, da je treba spuščati meglo in udrihati z vsemi topovi,

ampak ne vem, kakšen bo izkupiček in rezultat vsega tega. Vlada Mira Cerarja je tudi, če se spomnite, zavrnila predlagano minimalno ceno za delnico Nove Ljubljanske banke junija 2017 in je ustavila prodajo in je ustavila to prodajo z namenom, da bi v nekem drugem obdobju skušala doseči boljši izkupiček za to banko, da bi davkoplačevalci dobili več denarja nazaj.

Torej, nihče, tako tudi vlada Mira Cerarja, ni mogla predvideti, kakšne bodo razmere na kapitalskem trgu več mesecev, skoraj leto zatem, zato mislim, da se moramo, če se že zamislimo, strinjati, da je ravnala skrbno, da je ravnala do Slovenije zaščitniško in da je ravnala predvsem tržno logično.

Ta škoda, ki se opredeljuje, škoda zaradi manjše kupnine, ni dovolj dobro argumentirana, ker ni mogoče z gotovostjo trditi, kakšno ceno bi sploh dosegli v tem postopku prodaje. Kot je znano, lani je obstajalo zelo veliko tveganje iz naslova prenesenih deviznih vlog na Hrvaškem in če si zamislite sploh primer obupanega prodajalca, dobro veste, da nekdo, ki mora nekaj prodati, da je skrajno stisnjen in da ga kupec skorajda izsiljuje. Zaradi tega ta špekulacija s prodajo leta 2017 in s 160 milijoni, nikakor ne more biti prikazana kot nek kronski greh, ker to enostavno ne more biti, to je hipotetičnih 160 milijonov, mi ne vemo, na koliko bi to prišlo – ne manj, ne več.

Kolega Logar je imel zelo dobro, populistično do neke mere, prisodobno z avtomobilom, ki je pač pokvarjen, ga je treba popraviti in šele nato prodati. V celoti bi se s tem strinjal, če bi to zgodbo dokončal do konca. Ta avto, ne da moraš oziroma se odločaš, ali bi ga prodal ali ne, ta avto moraš prodati, ker je dana zaveza, da bo ta avto prodan, sicer boš izključen iz skupnosti, sicer boš utrpel nenormalne kazenske ukrepe in v tem smislu je treba to zgodbo, če hočemo pošteno, dokončati. Ne gre samo za zariban motor.

To je resnica in to so pogoji, to so okoliščine, v katerih se je znašla Nova Ljubljanska banka. 760 milijonov dokapitalizacije, milijarda 510 milijonov pomoči in če se to ne bi zgodilo, ta prodaja, potem bi sledila vrnitev teh milijarde 510 milijonov, kazen, izločitev, izolacija, ne nazadnje kritika, česar si Slovenija v sedanjem momentu nikakor ne more privoščiti.

Da samo obrnem to ploščo, da imamo opravka z enim političnim manevrom, če hočete, z dvoličnostjo skrbne opozicije. Skrb za te milijone, ki so tako izpuhteli, je strašansko velika, ob tem – če vas spomnim na dvanajst politično vsiljenih referendumov, če so odnesli 38 milijonov, tu pa ni neke volje, da bi verjetno o njih spregovorili, zato vas bom spomnil samo na šest zadnjih: referendum o RTV, o arhivih, o Družinskem zakoniku, o Zakonu o varovanju arhivskega gradiva, o zakonski zvezi in družinskih razmerij in, nazadnje, o drugem tiru Divača–Koper, vsi referendumi. Torej, in SDS in sorodne stranke tudi sami navajajo, iz principa ne podpirajo nič, kar vlada predlaga. Tudi

imamo čisto svež primer, da iz principa ne podpirajo vladnega predloga, da se omejijo obresti na dolg izbrisanim, za katere seveda vemo, da nimajo simpatij, ne razumevanja in nikoli jih niso imeli. Ko je Vlada predlagala, da bi se omejile obresti in da bi se pač pristopilo k izplačilu odškodnin, nekih 26 milijonov – ne! Oni vztrajajo na tem, da bi bile še obresti, zato da je škoda, ki jo vlada naredi – pač, tako gledajo –, bila še večja.

Torej predlagam in sprašujem, kdaj boste začeli seštevati škodo zaradi lastnega početja, zaradi zavajanja, zaradi nagovarjanja obupanih, ko za to nimate osnove. In kako dolgo bo Cerar zaradi uspeha svoje vlade tarča vaših najedanj, ker od tega ni koristi. Hvala.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima predstavnik predlagatelja, dr. Anže Logar. Izvolite.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Ta razprava je bila pa rahlo pod pasom, pa nevredna te razprave v Državnem zboru. To pa je treba priznati. Zaradi lastnega početja delamo politični manever in smo dvolični, ker zaradi uspehov vlade Mira Cerarja ne vem kaj. Uspeh vlade Mira Cerarja se je pokazal na volitvah, s 36 poslancev na – koliko? – 9 poslancev. To je uspeh vlade Mira Cerarja, to je določen uspeh vlade Mira Cerarja. Mešati referendume s škodo, ki je nastala zaradi politične odločitve, je nekorektno in podlo. Kot veste, po ustavi se referendum razpiše na podlagi pobude volivcev, ne v Državnem zboru. 40 tisoč ljudi, vi ste našli 6 referendumov zdajle, 6 krat 40 tisoč je 240 tisoč ljudi. Vi ste zdajle 240 tisoč ljudi dali v nič, gospod spoštovani poslanec, ki ste bili izbrani z voljo volivk in volivcev – ki ste plačani od davkoplačevalcev! Njihovo neposredno demokracijo, ki se izraža preko referendumov, ne torej posredno preko vas, ampak neposredno demokracijo, ki je določena v ustavi, ste dali v nič. A vi sploh veste, kaj ste rekli? Vi ste zoper temeljni postulat te države, zoper njega ste poskušali ubraniti nespametno poslovno odločitev oziroma politično odločitev predsednika vaše stranke. Tudi tako daleč greste, tudi tako daleč greste, da daste 240 tisoč ljudi v nič, da branite Mira Cerarja zaradi nespametne politične odločitve, ki je pripeljala do 400 milijonov evrov škode!

Rekli ste nek nesmisel, da ustava ne pozna instituta odgovornosti bivše vlade. Ja, kako pa!? Vse, kar ni neposredno prepovedano, je dovoljeno; torej je dovoljeno ugotavljati odgovornost bivše vlade zaradi nespametne politične odločitve. Težava je, ker z vašimi koalicijskimi partnerji zdaj vsi sprejemate to politično odgovornost. To je težava in pač imate večino v tem državnem zboru in tako gre.

Ni mogoče ugotoviti, kakšno ceno bi dosegli, če bi bila drugačna, ne vem, klasifikacija, če bi bil drugačen način. Tu ste pa

zelo mimo brcnili! Zelo mimo. Prodaja Nove Ljubljanske banke, državni sekretar bo vedel, se je vodila pod tako imenovanim kodnim imenom Projekt zlatnik. Dve družbi sta delali cenitev in v cenitvi PVC, ki jo ima vaš minister za finance, ki jo ima vaš minister za gospodarstvo, ki izhaja iz vaše stranke, je jasno napisano, »zaradi politične odločitve o razpršeni prodaji je cena 25 odstotkov nižja«. Jasno. Črno na belem! S tem zavedanjem ste šli prodajat to banko, torej je vaša politična odločitev; tudi vas, ko ste glasovali tu, na tej napravi v prejšnjem mandatu 13. julija 2015, da se takšna klasifikacija oziroma strategija sprejme, in ste s tem prevzeli to odgovornost. Edina stvar, ki pa mi tu želimo, pa je, da se ugotovita odgovornost s strani ustreznih institucij, da ne bo šlo za nek politični dialog, da bomo imeli črno na belem in da bomo potem lahko razpravljali tudi o naslednjih političnih odgovornostih, kar pa verjamem, da ne bo odstop predsednika Vlade, ker ga pač glede na volilni rezultat več nimate, lahko pa to pomeni razrešitev ali pa odstop ministra za, ne vem, zunanje zadeve kot predsednika in najbolj odgovornega tistega, ki je sprejel tako politično odločitev. To pa lahko sprejme to telo – politično odgovornost. In ne mešati stvari, ki ne spadajo zraven, in zamegljevati resnice. Še enkrat vam povem, 400 milijonov evrov škode je nastalo nam, davkoplačevalcem zaradi dveh političnih odločitev: zamude in odločitve, na kakšen način boste prodajali Novo Ljubljansko banko. Zapisano, dokazano v dokumentih. Jaz jih imam, jaz jih imam, vam lahko potem ... Ne, ne smem vam, ker moram varovati poslovno skrivnost, ampak vam pa povem, zagotavljam vam, da so tam notri.

PODPREDSIEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Vidim, danes je v dvorani prisotna tudi naslednja prijavljena, gospa Mateja Udovč. Za njo je pa gospa Alenka Jeraj.

Izvolite.

MATEJA UDOVČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo. Spoštovani!

Verjetno vsi poznamo latinski izrek in pravno načelo, prevzeto v naš pravni sistem: Pacta sunt servanda – pogodbe je treba spoštovati. Prav je tudi, da jih je treba tudi v dobri veri izvajati.

Vlada Alenke Bratušek je v letu 2013 sklenila zavezujoč dogovor s predstavniki Evropske komisije o prodaji kapitalskega deleža Nove Ljubljanske banke v zameno za odobritev državne pomoči za sanacijo te banke. Konkretno zaveze dogovora niso bile nikoli povsem znane. Ključne podatke o tem, za koliko se mora banka skrčiti, v katerih panogah in pod kakšnimi pogoji lahko odobrava nova posojila, sta Evropska komisija in Ministrstvo za finance označila za zaupne in niso bili javno dostopni. To stanje ja z naslednjo vlado dr. Mira Cerarja pomenilo samo nadaljevanje postopka prodaje oziroma

spoštovanje in izvajanje dogovorjenega. Seveda je ob temu procesu vlada zasledovala tudi interese države Slovenije in davkoplačevalcev, ki so banko dokapitalizirali. Ostaja pa dejstvo, da je bila ta odločitev v takratnih razmerah nuja, na kar kažejo tudi kazalniki na finančnem in makroekonomskem področju.

Prav učinkovit ukrep na področju gospodarstva, zmanjševanja javnofinančnega dolga, so vlado dr. Mira Cerarja spodbudili k novimi pogajanjem z Evropsko komisijo. Vlada se je pogajala s ciljem, da NLB ostane močna nacionalna regionalna banka in da bo prodaja kar najbolj ugodna za davkoplačevalce. Vlada dr. Mira Cerarja se je zavzela, da bo država ohranila lastniški delež v višini 25 odstotkov plus ena delnica in hkrati določila način prodaje, da nobeden od kupcev ne bo mogel preseči deleža države. S tem je država na eni strani zaščitila svoj vpliv v banki, na drugi strani pa se je odrekla prevzemni premiji za nakup obvladujočega deleža v banki. Verjetno bi lahko v kakšnem drugem obdobju mogoče res iztržili več za delnico, vendar je javna prodaja razkrila stanje na trgu.

Poleg same prodajne cene moramo upoštevati še širši vidik, in sicer da je Republika Slovenija kot edini delničar Nove Ljubljanske banke v obdobju po dodelitvi države pomoč že prejela dividende v skupni višini 380 milijonov evrov, da izvedba prodaje pozitivno vpliva na ohranitev bonitetnega ugleda države na mednarodnih kapitalskih trgih in lahko pozitivno vpliva na gibanje stroškov financiranja proračuna, da izvedba prodaje daje jasen signal modernim trgom, da Slovenija danes zaveze spoštuje. Hkrati pa ne smemo pozabiti, da je Slovenija v pogovorih z Evropsko komisijo dosegla, da bo država tudi po privatizaciji v banki lahko obdržala kontrolni delež v višini 25 odstotkov plus ena delnica in da bo ostala regionalni igralec na Balkanu.

Prejšnje vlade, tudi vlada pod vodstvom prvaka sedanje opozicije, so imele možnost in priložnost prodati NLB, pa je niso. Le zakaj? So potemtakem tudi oni politično in odškodninsko odgovorni? Vlada dr. Mira Cerarja pa je ponovno celovito preučila samo prodajo, se odgovorno lotila prodaje NLB tako, da je zasledovala tudi interese davkoplačevalcev in države. Priporočila Vlade ne bom komentirala, še manj pa ga podprla. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Alenka Jeraj, pripravi ... Pardon, nisem vas videl. Izvolite.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Glejte predsedujoči, vodite to sejo tako, kot se gre. Prosim.

PODPREDSIEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Okej, hvala lepa za opozorilo. Ampak prej pa vzdignite roko, da vas vidim.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Sem jo držal in sem vam tudi takole kazal.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Izvolite.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala.

Spoštovana gospa Udovč, to ni predlagala Vlada, vi sicer ste proti temu, kar predlaga Vlada – predlagala je opozicija drugače. Me pa veseli verjetno, da nas vidite v vlogi vlade.

Bom pa takole rekel ... Zahvaljujem se kolegici Udovč, ker je ravno to povedala, kar mi v tem dokumentu prikazujemo ali pa kar smo izpostavili v tej zahtevi za sklic izredne seje. Namreč, gospa Udovč je rekla, da je Vlada Republike Slovenije zaradi odločitve, da obdrži največji delež in s tem vpliv na odločanje v NLB, da se je odrekla prevzemni premiji. Ja, saj to je pa to! Odrekli ste se zavestno prevzemni premiji, torej sredstvom za davkopllačevalce, zato da ste obdržali vpliv v tej banki. Ni lepšega dokaza kot da vse to, kar mi trdimo danes, tudi se sami zavedate in samo iščete razloge, kako bi to na nek način zameglili. Hvala, gospa Udovč.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Hvala lepa.

Sedaj pa ima besedo gospa Alenka Jeraj. Izvolite.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Mi imamo velikokrat težave, da se k nečem zavežemo, potem se pa skušamo tega izogniti. Tudi zato, ker imajo nekateri očitno še malo balkanskih navad; ko nekaj rečeš, ampak besede ni treba držati in bomo že nekako skozi prišli.

Kolega je rekel, da je Cerarjeva vlada to delala skrbno in tako naprej. Ne verjamem, da je delala prav skrbno, mislim, da je predvsem zavlačevala, zato ker ji ves čas ni bilo v interesu, da se NLB proda. Več stvari kaže na to. Seveda na koncu ni preostalo nič drugega, ker dejansko so nam stalno mahali pred očmi, saj to ste se sami zavezali in se sami odločili, da boste naredili. Do 31. decembra 2017 bi morali to narediti, ker sicer ne bi smeli vložiti in ponovno sanirati banke, ki smo jo že večkrat sanirali. Kolega Logar je tudi ugotovil v svoji komisiji, kdo vse je bil za to odgovoren, da smo ponovno morali sanirati banko. Če bi pri nas pravna država funkcionirala, bi najbrž že kar nekaj teh gospodov dnevno prihajalo na sodišče, kakšen bi bil najbrž pa tudi že na Dobu. Ampak pri nas preganjamo tiste, ki niso krivi in jih potem moramo po mukah spustiti iz zapora, tistih, ki bi pa si zaslužili, da so tam, jih pa ne preganjamo oziroma na Nacionalnem preiskovalnem uradu ne vedo, kaj naj počnejo in kako naj do njih pridejo. Kljub temu da jim je komisija posredovala dokaze, kljub temu da ima vsa zaslišanja teh ljudi. Torej, narobe država, bi rekli,

da mora preiskovalna komisija opravljati delo preiskovalcev v tej državi, ki so za to pa, seveda, plačani. Še danes ne vem, ali kaj delajo na bančnem sistemu oziroma na teh zlorabah v bankah ali ne. Prav veliko ni slišati. Mogoče bomo enkrat videli spet eno akcijo, bodo šli na nekaj domov, ampak najbrž se bo zgodilo podobno kot pri zdravstvu, kjer prav tako moja kolegice Jelka ugotovi zlorabe, po vrsti napiše podjetja, ki so se okoristila pri tem, ampak seveda Nacionalni preiskovalni urad in naši kriminalisti opravijo hišne preiskave in na preiskavo pozovejo oziroma na zaslišanje pozovejo tri najmanjše, ne pa treh največjih – tiste, ki so največ zlorabljali, največ zaslužili pri teh poslih.

Zakaj ne verjamem, da je vlada Mira Cerarja ravnala skrbno? Že spomladi 2016 je SDH izbral svetovalce pri prodaji, potem pa se eno leto nič ne zgodi. Spet se zavlačuje do marca 2017.

V nadaljevanju je bilo povedano tudi, da bo cena bistveno nižja zaradi odločitve, da se gre v razpršeno prodajo, da je pogoj razpršenost lastništva. Naši kolegi poslanci so na to opozarjali, da bo to problem, ne samo kolegi poslanci, tudi študije, ki so bile omenjene, ampak vlada Mira Cerarja se odloči drugače. Tudi opozoril, da je čas za prodajo banke konec leta 2017 ugoden, niste želeli slišati. Mi vam prinašamo očitno samo nepravne predloge, ki jih z veseljem zavračate, čeprav se potem čez eno leto izkaže, da smo imeli prav, ampak seveda tega ne boste nikoli priznali in rekli, da smo imeli prav in opozarjali na prave stvari. Takrat bi bila cena lahko za 25 odstotkov višja, kot je pa danes.

In še to, spet ta vaša skrbnost in previdnost in tako naprej, pa vas ob tem ne zanima, kdo je kriv za to. To ste dokazali, da vas to ne zanima, ker niste podprli priporočila, ki smo ga predlagali, zavrnil predlog SDS, Nove Slovenije in SNS, zato ker se bojite. Bojite se, da bi nek neodvisen organ ugotovil, da imamo prav in bi ugotovil, kdo je kriv za to, da smo banko prodali prepoceni. To je pa, veste, res dvoličnost.

Zaključki, poročilo komisije o zlorabah v bankah je bilo sprejeto soglasno. Torej smo upali in verjeli, da nas zanima, kaj se je v bankah dogajalo in da hočemo te stvari razrešiti. Zdaj pa spet deluje, kot da nas to ne zanima, kaj se je dogajalo z NLB in zakaj se je tako dogajalo. Tako obžalujem, da to priporočilo ni bilo sprejeto, saj slej ko prej se bo ugotovilo, kaj se je dogajalo in tudi kdo je kriv.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Hvala lepa.

Besedo ima Zvonko Černač. Pripravi naj se Blaž Pavlin. Izvolite.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Lep pozdrav vsem prisotnim tudi z moje strani!

Danes govorimo v Državnem zboru o odgovornosti oziroma naj bi govorili o odgovornosti in o dejstvih, iz katerih izhaja ta odgovornost. Glede odgovornosti je ta del dvorane na moji desni po navadi zelo glasen, ko gre za uveljavljanje odgovornosti pri nekih minornih zadevah. Danes govorimo o odgovornosti ne za nekaj 10 ali pa nekaj 100 evrov, tudi ne odgovornosti za nekaj milijonov evrov škode, ampak govorimo o odgovornosti in o tem, da ta odgovornost ni bila uveljavljena za nekaj sto milijonov evrov škode, ki je bila povzročena ljudem, kajti zaradi tega, ker je bil izpad pri prodaji Nove Ljubljanske banke, to najbolj na svoji koži čutijo tisti, ki zaradi tega plačujejo višje davke, imajo nižje pokojnine in morajo bistveno več prispevati v državno blagajno, kot bi sicer bilo potrebno. Če nas danes poslušajo tisti majhni tatiči, ki sedijo na Dobu, kjer je šlo za škodo nekaj sto ali mogoče celo nekaj tisoč evrov, se verjetno čudijo temu, o čemer govorimo danes, kajti, če bi imeli normalno pravno državo, potem ta razprava danes ne bi bila potrebna. Odgovorni za več stotomilijonsko oškodovanje samo v tem konkretnem primeru prodaje Nove Ljubljanske banke bi sedli na Dobu in se o tem, o čemer danes govorimo tukaj, sploh ne bi pogovarjali. Šli ste pa celo tako daleč, da niste podprli niti sklepov, ki bi zahtevali, da pristojni, ki so za to plačani in ki morajo skrbeti za to, da so kriminalna dejanja sankcionirana, opravijo svoje delo. Niti teh sklepov niste bili pripravljeni sprejeti! S tem prevzimate svoj del odgovornosti; ne vem, če se tega zavedate. Ta odgovornost po današnjem dnevu ni več samo odgovornost Mira Cerarja in njegove vlade, z današnjim dnem prehaja ta odgovornost na vse vas; ker nek povprečen državljani ne more razumeti, kako da pravna država funkcionira pri nekem, ki ukrade eno uro ali pa pašteto v trgovini, kako da pravna država ne deluje pri tistem, ki je odgovoren za nekaj stotomilijonsko oškodovanje v evrih.

Spoštovani kolegice in kolegi, ko sem poslušal nekatere razprave, ne mi zameriti, mislim, da ste potegnili napačne govore iz predalov; govore, ki ste jih potegnili ven takrat, ko ste branili Novo Ljubljansko banko, kako gre za nacionalni interes, kako se tega ne sme prodati še v tem državnem zboru, v tem sklicu ste o tem govorili, banko, ki je dokazano bila pralnica denarja večstotomilijonskega, ki je dokazano dajala kredite na lepe oči in tako naprej, od katere povprečen državljani ni imel nič, razen da bo zaradi tega še desetletja plačeval višje davke, kot bi to bilo potrebno. Velja se sprehoditi malo skozi kronologijo, kako se je ta zadeva odvijala, ampak glede odgovornosti bi rad povedal, da v tej državi znajo organi uveljavljati odgovornost.

Vam bom povedal konkreten primer, ki se je dogajal pred leti, ko se je delež v Splošni plovi prodal. Takrat je bil minister pokojni Bajuk. Ker eden od ponudnikov ni bil zadovoljen

s tem, da mu ta delež ni bil prodan in ga je kupil nek drug ponudnik, ki je bil še Nemeč, je sprožil postopke in kriminalisti, tožilstva, sodišča so to zgodbo mleli nekaj let in jo meljejo verjetno še danes, ni zaključena. Pri čemer se je ta delež prodal na javnem povabilu, na javni dražbi oziroma na javnem povabilu, najprej so bile dane ponudbe in po tistem, ko bi lahko že bil postopek zaključen, ker je bila kupnina dosežena izjemno visoka, ker je bil delež prodan v trenutku, ko so bile razmere za prodajo ladjarja ugodne, je bila izvedena še dražba in se je ta kupnina še povečala, ampak za nekatere v tej državi to ni bilo dovolj. Leta in leta so na podlagi prijave enega od ponudnikov gonili postopek, češ da je bilo državno premoženje oškodovano in da bi bilo mogoče doseči višjo kupnino. Ali res? Kaj pa v tem primeru, ko imamo na mizi podatke; podatke, ki dokazano govorijo o tem, da je bil zamujen pravi trenutek in da bi ta kupnina bila lahko ne samo 400 milijonov višja, verjetno še enkrat toliko glede na banke, ki so se prodajale v letu 2017 v naši okolici.

Mislím, da je prav, da se še enkrat na hitro sprehodimo skozi ta dejstva, ki govorijo o tem, da je tukaj škoda nastala, da je otipljiva, da je vsem na očeh vidna, in pričakujem, da Specializirano državno tožilstvo je postopek že začelo in Nacionalni preiskovalni urad tudi, kajti o tem govorimo javno, dejstva so na mizi, vse je zapisano in zabeleženo. Zanima me, ali je ta postopek že začel, je bil včeraj, bo danes ali bo jutri, ker mimo tega ne gre. Zaradi tega pada zaupanje v državo, zaradi tega pada zaupanje ljudi v institucije, zaradi tega pada zaupanje ljudi v Državni zbor, v Vlado, v pravosodje in v vse ostalo. Zaradi tega imamo erozijo sistema, ker na Dobu sedijo tisti, ki so ukradli pašteto v trgovini, ne sedijo pa tisti, ki so povzročili več stotomilijonsko škodo! In dokler bo tako, zaupanja ne bo. Ga ne bo! 18. 12. 2013 je bila sprejeta zaveza. 18. 12. 2013, ker so bili sprejeti ukrepi za zagotovitev dolgoročne kapitalske ustreznosti Nove Ljubljanske banke in dane zaveze posledično, da bo ta banka prodana do konca leta 2017, do 31. 12. 2017, in že takrat je bilo določeno, da država ohrani 25 plus eno delnico.

Povedano je že bilo, spomladi 2016 izbran svetovalec, postopek se je začel, nakar vlada Mira Cerarja najprej predlaga, da se to prodajo izvede v dveh korakih; 50 odstotkov do konca 2017, 50 odstotkov do konca 2018. Že ta odločitev je bila slaba in škodljiva. Že ta odločitev, ker je vsakemu povprečno pismenemu ekonomistu jasno, da to pomeni slabša pozicija za prodajo banke in s tem tudi nižjo ceno in nižjo kupnino. Maja 2017, ko je bil razpon delnice med 55 in 71 evrov – ustavitev prodaje. Potem je pa v letu 2017 bilo še nekaj mesecev, cena zdaj je bila dosežena manj kot 55 evrov. Manj, 51,50 evra. Takrat je bil pa razpon med 55 in 71 in vlada Mira Cerarja je zavrnila, da se banko po taki ceni proda. Potem so meseci tekli, naša kolegica Suzana Lep Šimenko je oktobra 2017 opozarjala v poslanskem vprašanju, javno, da so

razmere ugodne in da je treba s postopkom nadaljevati. Ne govoriti, da ni bilo opozoril! Tudi iz poslanskih klopov so bila! Zakaj je na to opozarjala? Zaradi tega, ker se je v tistem obdobju nekaj kilometrov severneje od nas, v Avstriji prodala banka – BAWAG, kjer je bila kupnina dosežena 1,43-kratnik knjigovodske vrednosti. Torej, če bi se v tistih okoliščinah Nova Ljubljanska banka prodala, bi bila kupnina za delnico 105 evrov. 105 evrov, torej dvakrat toliko, kot ste banko prodali sedaj, v tem trenutku.

Pa pustimo, mogoče okoliščine ne bi bile take, ampak nesporno pa je, da je bila banka prodana v neprimernih okoliščinah, da odgovornost za to, da se je ta prodaja vlekla, nosi vlada Mira Cerarja in da s tem, ko vi danes to odločitev ščitite, prevzimate to odgovornost. Prevzimate pa jo tudi zato, ker ste jo prodali to banko po ceni, ki ni primerna in ki je slaba in škodljiva za ta narod. Vi ste jo prodali. Lista Marjana Šarca, stranka Mira Cerarja, Demokratična stranka upokojujencev, Socialni demokrati, Stranka Alenke Bratušek in seveda prva nadkoalijska Levica. Vi ste prodali to banko za tako ceno, o kateri govorimo danes, in s tem povzročili oškodovanje, o katerem govorimo danes! In te odgovornosti se, spoštovani, ne morete znebiti, tudi ste to odločitev danes zagovarjali in s tem potrdili vašo neprimerno ravnanja.

V preteklosti smo mi že imeli primer neke banke, ki danes ne nosi več slovenskega imena. Takrat smo poslušali velike besede o nacionalnem interesu, tako kot smo jih poslušali tukaj pri Novi Ljubljanski banki, kot smo jih poslušali pri varilnici piva v preteklosti, kjer se je zgodila podobna zgodba. Dokler pogospodeni tovariši niso prišli do tega, da so povedali, komu se lahko proda, se seveda ta podjetja niso prodala, potem pa so se za bistveno nižjo ceno, kot bi se sicer, če bi jih prodajali dobri gospodarji. Govorim o Banki Koper. Banko Koper je najprej sanirala država, prevzela breme Splošne plovbe nase – nekaj podobnega, kar ste storili tudi vi, ko ste prevzeli bremena tožb hrvaških vlagateljev v Novo Ljubljansko banko, kjer ste še znižali ceno kupnine za preko 300 milijonov evrov s tem. To breme je padlo na državo, ne pa tako, kot bi bilo prav in tako bi se lahko zgodilo v jeseni 2017, da bi breme prevzel tisti, ki bi banko kupil. Enako je bilo pri Banki Koper. Breme Splošne plovbe je prevzela država, banka se je očistila, old boys na Obali – torej, tovariši direktorji so skoncentrirali lastništvo v nekaj njihovih podjetjih, ki so jih obvladovali – in Banka Koper je bila čez nekaj časa prodana italijanskemu kupcu, Sanpaolo IMI se danes kliče. Nič več ni Banka Koper! Sanpaolo IMI.

Kdo je to storil? Tisti, ki ste najbolj glasni danes tukaj in v vseh teh dneh, v preteklosti o zaščiti nacionalnega interesa, pa skrbi za malega človeka in tako naprej. Prazno besedičenje, oprostite. Kajti, gospodje, ki jih vi

predstavljate tukaj v Državnem zboru, so tisti, ki so ne samo v primeru Nove Ljubljanske banke, tudi v primeru Banke Koper in še številnih drugih podjetij, tej državi in s tem davkoplačevalcem storili največ škode.

Danes je bila priložnost, da bi ta, nova koalicija, pod vodstvom Liste Marjana Šarca, ki se je štelo, da gre za nek nov obraz, za neko novo politiko, pokazala in zahtevala uveljavljene odgovornosti v tem primeru. Pokazalo pa se je, da če v nek vrč, v katerem je kalna voda, doliješ še malo studenčnice zraven, tudi če je ta studenčnica čista, tista voda je še zmerja kalna, malo manj sicer, ampak nič bolj čista ni, kot je bila prej. To se danes dogaja tukaj s tem, ko ste preprečili odločanje o tem, da bi zahtevali, da pristojni uveljavijo odgovornost za več stomilijonsko oškodovanje v primeru prodaje Nove Ljubljanske banke. Hvala.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa!

Besedo ima Blaž Pavlin, pripravi naj se Danijel Krivec.

Izvolite.

BLAŽ PAVLIN (PS NSi): Spoštovani predsedujoči, kolegice in kolegi!

Strinjam se z nekaterimi v današnji razpravi, da bi bilo treba Novo Ljubljansko banko prodati že veliko prej, in obžalujem, da se to ni zgodilo. Če bi to storili, bi verjetno dobili bistveno višjo kupnino ter ne bi bilo treba dokapitalizirati banke, saj bi odgovorni lastnik poskrbel, da banka ne bi dajala kreditov brez kritja.

Dotakniti se moram tudi današnjega mnenja Vlade, v katerem je državni sekretar na Ministrstvu za finance gospod Metod Dragonja povedal, da Vlada lansko leto ni mogla vedeti, da bo cena leta 2018 nižja, kot je bila leta 2017. Morda je to res, bi pa se lahko Vlada oziroma država kaj naučila iz svojih napak preteklosti, ko so posamezne stranke ščitile nacionalni interes pri prodaji posameznih podjetij in se le-ta na koncu potem niso prodala pravočasno.

Ali ni interes države, da za svoje premoženje iztrži čim več in to potem pametno uporabi v korist državljanov? Naj za to spomnim na prodajo Pivovarne Union leta 2001, ko so se po Državnem zboru zbirali podpisi proti prodaji pivovarne tuji pivovarni in zaščiti nacionalnega interesa, ali pa pri prodaji Telekoma v letih 2007 in 2008, ko sta prodaji nasprotovali dve koalicijski stranki ter sedaj na koncu prodaji Nove Ljubljanske banke v letih 2016 in 2017.

Kakšne so posledice teh preprečenih prodaj? Na koncu smo poleg Pivovarne Union, tujcem prodali še Pivovarno Laško. Cena Telekomovih delnic je od predvidene prodajne cene okoli 500 evrov padla na današnjih 65 evrov. Banko NLB pa smo prodali s minus 400 milijonov evrov. Je to res v interesu države ali so to interesi posameznikov iz ozadja?

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Gospod Danijel Krivec ima besedo. Pripravita naj se Zmagelj Jelinčič Plemeniti in gospod Aleksander Reberšek, ker vidim, da Zmaga ni.

Izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani predsedujoči. Lep pozdrav predstavnikom ministrstva, kolegicam in kolegom!

Pozorno poslušam ves dan razpravo in veliko je bilo povedanega konkretnih stvari, ki so v našem predlogu za sklic izredne seje tudi eksplicitno navedeni. Zelo zanimivo je, da se v koaliciji ves čas poskuša stvari premikati za nekaj let nazaj in govoriti o nekih stvareh, ki so izven konteksta zahteve za sklic izredne seje Državnega zbora, kar je na nek način tudi dobro znamenje, ker se zavedate, da je tema za vas neugodna oziroma da ima težo in zato poskušate vso zgodbo spremeniti in govoriti o zadevah, ki so že leta in leta mimo in kjer so bile že tudi seje namenjene posameznim stvarim, pa tudi preiskovalne komisije in tako naprej. To pomeni, da vas stvar zelo zelo moti in muči. Ne morete se izogniti temu, da je dejansko prišlo do nekega oškodovanja, kar je dokazljivo s temi študijami, ki so na voljo in ki so v gradivu tudi navedene.

Moji predhodniki so že opozorili, da smo mi že v preteklosti opozarjali na to, da razpršena prodaja delnic bo pomenila definitivno bistveno nižji izplen, kar se je na koncu pokazalo. Tudi to, da se je prodaja zamaknila mogoče za več let, predvsem pa v tem zadnjem obdobju, je tudi pomenilo, da bo to definitivno nižja cena. Zanimivo je, da to na nek način branite in pravite, ni bilo nobene druge rešitve, ampak glejte, ministrica za finance v prejšnji vladi in tudi v začetku te vlade, nekako povabljen v reševanje te situacije, je v 2017 predlagala, da se za prenesene vloge hrvaških davkoplačevalcev vzpostavi neko jamstvo. V Državnem zboru smo celo obravnavali predlog, da se to z ustavnim zakonom reši. Takrat je Vlada to ustavila in premaknila prodajo in s tem zniževala ceno. Zanimivo, v letošnjem letu je pa ta državni zbor praktično na enak način vzpostavil jamstvo za poplačilo teh vlog in s tem prenesel breme na državo.

Kaj se je spremenilo? Ista oseba je v enem trenutku zagovarjala, pa enaka vlada ali pa ista vlada, v tem primeru zdaj reciklirana, tega ni poslušala, v letošnjem letu, ko so pa delnice že tako ali tako padale, pa je to bilo seveda absolutno sprejemljivo in dopustno. Že s tega vidika mora nekdo prevzeti neko odgovornost za neprimeren čas prodaje banke. In na to mi opozarjamo, vi pa poskušate vso zadevo vrniti za 15, 20 let nazaj v neka obdobja, ko je tudi naša vlada imela možnost seveda prodati, vendar pozabljate, da je bilo takrat nasprotovanje in širše javnosti in drugih

deležnikov bistveno drugače, ni bilo nekega konsenza. V primeru prodaje v lanskem letu je pa celo opozicija pomagala v kontekstu, da se zavaruje prenesene vloge hrvaških davkoplačevalcev, omogočila vam je možnost, da se to garancijo vzpostavi, pa se takrat Vlada ni odločila. Očitno je bila cena takrat previsoka in nekateri očitno niso mogli teh delnic kupiti. Zato je bilo treba to zavlačevati in znižati vrednost delnice, da primerni in pravi kupci pridejo do tega premoženja, ki zdaj ponovno pridobiva na vrednosti. To ministrico, ki je takrat vam svetovala in se pogajala v Evropi in poskušala zadevo prodati takrat, ko je še imela neko vrednost, ste vi tudi zaprosili, da sodeluje v tej vladi, pa očitno ni bilo primernega posluha in na koncu ste jo zamenjali tudi kot državno sekretarko, vendar ste v letošnjem letu jamstvo vseeno prevzeli praktično na enak način kot v lanskem letu. Se pravi, da je nekdo politično o tem odločil. Ni bilo nobene tehnične ali pa strokovne utemeljitve, da se je to premaknilo in zato je treba postaviti neko odgovornost.

V tem državnem zboru smo imeli veliko sej na temo bančne luknje, odgovornosti in prevzemanja odgovornosti, iskanja tudi nekih oseb, ki bodo vsaj formalno odgovarjale za neke postopke. V tem primeru, ko to eksplicitno napišemo, ko imate črno na belem, da se je nekdo odločil v imenu banke, vlade, države, davkoplačevalcev, pa tega ne sprejmete in zavračate vso vsebino zgodbo za kar nekaj let nazaj. Zanimivo je bilo tudi vaše razpravljanje, naj se da pa na neke druge instance to pobudo, da se preveri dejansko odgovornost.

Hvala za nasvete, mogoče se pa to tudi zgodi in se preveri odgovornost tistih, ki so zavlačevali s prodajo in s tem povzročili kar veliko luknjo. Ocena je 400 ali pa še več milijonov, ki jih bo moral nekdo na nek način pokriti.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Aleksander Reberšek, pripravi naj se mag. Marko Pogačnik.

Izvolite.

ALEKSANDER REBERŠEK (PS NSi): Hvala lepa za besedo. Spoštovani! Država ni postavljena, da bi upravljala banke, podjetja, država mora skrbeti za ukrepe, s katerimi bo pripomogla k gospodarski rasti in da bo zaposlenost čim večja. Cerarjeva vlada, skupaj z vsemi koalicijskimi strankami je točno vedela, da bo morala prodati banko, vendar so se odločili, da banke pred volitvami ne bodo prodali zaradi čisto politikantskih razlogov in zaradi nabiranja političnih točk pred volitvami. Kljub temu da so bili takrat indeksi evropskih bančnih delnic maja in junija 2017 visoki in da je bil čas ugoden za prodajo, se je takratna vlada odločila, da bo s prodajo NLB še naprej odlašala. Cena za delnico je bila takrat najmanj 55 evrov, danes pa smo za delnico iztržili 51 evrov in pol. Razlika je

torej 3 evre in pol na delnico. Prodali smo 59,1-odstotni delež, se pravi 11 milijonov 820 tisoč delnic. Če to pomnožimo krat 3 in pol, pomeni, da ste davkoplačevalce oropali za najmanj 41 milijonov evrov. Pa to je minimalna ocena. Če upoštevamo še vprašanje hrvaških varčevalcev, bi lahko ugotovili, da bi za delnico iztržili mnogo več. Skoraj pol milijarde. Vse samo zato, da so lahko koalicijske stranke v miru odšle na volitve, račun pa smo seveda izstavile našim slovenskim državljanom. Zanima me, nekdanja koalicija, dobro ste vedeli, da boste morali prodati banko. Zakaj ste z odločitvijo odlašali in niste prodali takrat, ko je bil čas najbolj ugoden za to. Ne nazadnje, zanima me, kdo bo v tej državi odgovarjal za oškodovanje vseh davkoplačevalcev za 42 milijonov evrov.

Na koncu pa bi vendarle rad ne nekaj opozoril. Če državljani na cesti naredi cestnoprometni prekršek, zanj odgovarja in mora plačati, če predsednik Vlade oškoduje to državo in naredi 42-milijonsko luknjo, pa za nagrado postane zunanji minister. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo.

Ključno vprašanje je tukaj, zakaj se je s prodajo Nove Ljubljanske banke tako odlašalo. Dejstvo je, Evropske komisije je sprejela odločitev, da se mora delež v Novi Ljubljanski banki prodati ob koncu leta 2013, Nova Ljubljanska banka je bila pa prodana pred enim mesecem – leta 2018. Torej, kaj ste zdaj počeli v tem vmesnem obdobju?

Osebnost sem prepričan, da glavno odgovornost pri tej prodaji nosi vlada Mira Cerarja, koalicija strank Modernega centra, Socialnih demokratov in Desusa. Dejstvo je, ko je ta vlada prevzela vajeti v svoje roke, je imela pač na mizi odločbo Evropske komisije o prodaji. In seveda zgodilo se ni nič. Prepričan sem, da ste zadevo vodili zavestno, da ste se zavedali problemov znotraj koalicije. Tukaj sta vsaj dve stranki bili absolutno na strani, da se Nova Ljubljanska banka ne proda, cena tukaj notri ni važna, in ne nazadnje bi rekel, da nekaj mesecev pred tem, ko je padla zastavica, ste se uklonili in zadevo prodali po najnižji možni ceni, ki je bila takrat na razpolago.

Danes smo poslušali predvsem s strani koalicijskih poslank in poslancev, da po bitki je lahko biti general. Poglejte, tukaj notri je vsaj 25 generalov, ki so v prejšnjem mandatu skozi poslanska vprašanja vedno zastavljali tako predsedniku Vlade kot ministrici za finance in še tudi predhodno ministru za finance, dr. Mramor, ne nazadnje bi rekel tudi nekaj vprašanj, ki je bilo naslovljenih na Vlado. V Slovenski demokratični stranki smo pa že pri tistem, ko se je Stranka modernega centra pri upravljanju državnega premoženja najbolj hvalila, tudi

opozarjali pri njenem sprejetju. To pa je strategija upravljanja državnega premoženja. Ta je pa dejansko zvezala vam roke, da niste morali odprodati deleža v Novi Ljubljanski banki v 100 odstotkih, ampak da ste ga prodali 75 minus eno delnico. Največ, kar pa tukaj notri govori, da je pa tudi že vodstvo Slovenskega državnega holdinga – mislim, da tam leta 2016 – opozorilo Ministrstvo za finance in Vlado, da je strategija, ki jo je sprejela tista koalicija oziroma v Državnem zboru poslanci koalicije, neustrezna in pomanjkljivo napisana. Sedanji državni sekretar Metod Dragonja je obljubil spremembo strategije za september 2016. Nič ni bilo od tega! Kljub temu da je vodstvo Slovenskega državnega holdinga opozarjalo, da je strategija napisana pomanjkljivo. Največji očitke je seveda to – in sem tudi osebno prepričan –, da je bil predvsem problematičen način prodaje, tako časovna komponenta kot delež, ki ste se ga odločili, da ga boste prodali. Prepričan sem, da bi bila prodaja lahko učinkovitejša in tudi priliv za proračun in za davkoplačevalce bi bil lahko bistveno višji, če bi se odločili, da prodaste 100-odstotni delež te banke. Po drugi strani ste se odločili, da prodaste 75 odstotkov minus eno delnico in potem ste sprejeli še en omejitveni kriterij, in sicer, da nihče od kupcev ne more kupiti višjega deleža, kot ga ima država. Torej z vsemi omejitvami ste si znižali tudi ceno delnice.

Prepričan sem, da ta koalicija bi morala sprejeti to odgovornost. Odgovorni so za tako nizko ceno Nove Ljubljanske banke predvsem predsednik prejšnje vlade dr. Miro Cerar, pa predsednik Desusa Karel Erjavec in predsednik Socialnih demokratov, sedanji predsednik Državnega zbora, gospod Židan. Tukaj se mi zdi, da nanje leti ključna odgovornost. Prepričan sem, da bi se za Novo Ljubljansko banko z drugačnim načinom prodaje, drugačno časovno komponento lahko iztržilo bistveno več. Dejstvo je pa tudi, da je morala Nova Ljubljanska banka v tem vmesnem obdobju sprejeti vrsto izravnalnih ukrepov in vrsto omejevalnih ukrepov, ki so s tem tudi posledično znižali ceno. Ne nazadnje ne moremo govoriti o uspešni prodaji deleža Nove Ljubljanske banke, kajti prodali ste nekaj več kot 50 odstotkov, na razpolago je bilo pa 75 odstotkov minus ena delnica in zaradi tega, ker se ni prodalo ta celotni delež, bo morala Nova Ljubljanska banka zdaj odprodati še delež v življenjski zavarovalnici Vita in zapreti nekaj svojih poslovalnic. Torej vsekakor ne moremo govoriti o učinkovitem upravljanju državnega premoženja. Osebnost sem prepričan, da Nova Ljubljanska banka je šolski primer, kako se z državnim premoženjem ne upravlja, in prodaja Nove Ljubljanske banke je šolski primer, kako se državnega premoženja ne prodaja.

Omenil bi samo še eno zadevo. Od časa odločitve Evropske komisije do zaključka prodaje so se v družbi, ki je bila zadolžena za prodajo Nove Ljubljanske banke, to je Slovenski državni holding, v vmesnem obdobju zamenjali

trije predsedniki uprave. Slovenski državni holding v tem vmesnem obdobju v času prodaje Nove Ljubljanske banke ni imel nikoli popolnega vodstva in ni imel nikoli popolnega nadzornega sveta. Za to je odgovorna Vlada Republike Slovenije z Mirom Cerarjem, kajti, vlada Mira Cerarja je bila hkrati tudi skupščina Slovenskega državnega holdinga. Svetovalec pri prodaji, ki je bil izbran s strani Slovenskega državnega holdinga, Deutsche Bank je pa omenil, da ne bo začel postopka prodaje, dokler Nova Ljubljanska banka ne bo imela popolnega vodstva. Stoodstotni lastnik Nove Ljubljanske banke Republika Slovenija, skupščina Nove Ljubljanske banke, Vlada Republike Slovenije na čelu z Mirom Cerarjem. To pomeni, vedno – kakorkoli, ali gledamo z leve ali gledamo z desne, ali gledamo do zgoraj ali gledamo spodaj – odgovornost pri prodaji Nove Ljubljanske banke gre na vlado, ki jo je vodil Miro Cerar in koalicija Stranka modernega centra, Socialnih demokratov in Desusa.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobijo besedo še predstavnik Vlade in predstavniki predlagatelja.

Prvi ima besedo Metod Dragonja, državni sekretar na Ministrstvu za finance. Izvolite.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

Pozorno smo poslušali vse razpravljavce, stališča parlamentarnih strank glede predloga predlagatelja. Sicer je cilj predlagatelja, da se ugotavlja politična odgovornost prejšnje vlade. Danes smo tukaj sodelovali predvsem z namenom, da dobimo dodatna mnenja in predloge in ocene političnih strank, poslank in poslancev glede upravljanja z državnim premoženjem. Moram reči, da je Generalni sekretariat Vlade nam predlagal, da se ne udeležimo te seje, ker Vlada ni sprejela stališča. Mi smo vseeno se čutili odgovorni za ta segment v tem delu, kjer usmerjamo in ima Ministrstvo za finance pristojnost znotraj Vlade upravljati državno premoženje, sprejemati politiko na tem področju, zato je ta razprava za nas relevantna. Pokazala je, da so sicer pogledi političnih strank različni, predvsem glede tega, ali je bilo prav, da se je Nova Ljubljanska banka postavila v proces privatizacije. Predvsem so nasprotna stališča glede tega, ali bi že v preteklosti morali to prodajo izvesti ali pač do prodaje sploh ne bi smelo priti, do privatizacije Nove Ljubljanske banke. Tukaj ocenjujemo, da stališča nikoli ne bodo poenotena. Zelo pomembno pa je predvsem to, kako je ta proces bil izveden, kako se je v njega vstopilo in kakšni cilji so se zasledovali. in predvsem, bom podal svoje mnenje in mnenje ministrstva na to, ali so bili doseženi cilji prodaje umestitve delnic Nove

Ljubljanske banke na borzo in s tem pravzaprav tudi, ali je gospodarjenje z državnim premoženjem učinkovito.

Kar se tiče upravljanja z državnim premoženjem, je Državni zbor v celoti dobil poročilo upravljavca, največjega dela državnega premoženja Slovenskega državnega holdinga, in so matična delovna telesa o tem že delno razpravljala, lahko pa bodo še razpravljala. Tako neke pavšalne ocene, da je upravljanje državnega premoženja neučinkovito, slabo, pa netransparentno, teh argumentov v celoti ali pa takšnih ocen – mislimo, da so pavšalne in neutemeljene.

Upravljanje državnega premoženja se je v obdobju, odkar je bil sprejet nov zakon o Slovenskem državnem holdingu in strategija upravljanja, bistveno izboljšalo. To na osnovi števil, kar se tiče ključnih kazalcev, ki so postavljeni in ki so primerljivi tudi s ključnimi kazalci upravljanja državnega premoženja v drugih državah in skladni s priporočili organizacij, kot je Organizacija za ekonomski razvoj in sodelovanje OECD, ki postavlja dobre prakse tako upravljanje državnih podjetij, predvsem pa standarde korporativnega upravljanja.

Najtežje je to pravzaprav meriti, ne toliko pri gospodarskih družbah, pri njihovih tekočih rezultatih, pri vplivanju na njihovo delovanje in potem tudi na obseg dividend, ki jih plačujejo v proračun oziroma sestavljajo javnofinančne prihodke. Najtežje je pravzaprav ta ocena v segmentu, ki se nanaša na razpolaganje z družbami, na razpolaganje s kapitalskimi deleži v gospodarskih družbah, ali so doseženi rezultati dobri in ti rezultati se v glavnem odražajo v vrednosti, ki je realizirana v primeru privatizacijskih postopkov.

Vrednost odraža vrsto okoliščin, cene delnic, in narava teh procesov je taka, da so v glavnem povsod in vedno prodajalci nezadovoljni s ceno in izkupičkom. Prodajalec po svoji naravi pravzaprav gleda nazaj, kaj je vložil, čemu se odpoveduje, s tem ko izstopa iz lastništva. Treba je pa vedeti, da je važna potem cena, ki se oblikuje v nekem ravnotežju pa s pričakovanji, s kupci, z investitorji. Kupce pa zanima samo prihodnost.

Danes je šla razprava 100-odstotno na preteklost, na pretekli čas. Kupci pa so svoj interes izrazili skozi to, da so vstopili v lastništvo predvsem skozi dokumente, ki so bili v tem postopku predstavljeni. Skozi prospekt, skozi projekcije, skozi strategijo in skozi sposobnost izvajanja te strategije, ki pa se odraža v kompetentnosti posloводства in pa tudi v stabilnosti gospodarskih okolij – ne samo slovenskega, ampak tudi drugih, v katerih ta banka posluje.

Ocenjujem, da učinek prodaje in umestitve delnic Nove Ljubljanske banke bo imel dolgoročno pozitivne učinke na slovensko gospodarstvo, in drugič, da je Nova Ljubljanska banka – in to bi morali vsi ceniti – uspešno

umeščena na borzno kotacijo na londonskem kapitalskem trgu in na ljubljanskem kapitalskem trgu je edina slovenska delnica oziroma potrdilo o lastništvu, ki kotira na mednarodnem kapitalskem trgu in ima potencial za to, da raste in da zagotavlja vrednost za svoje investitorje, pa predvsem, da lahko uspešno deluje tudi naprej. To se pravi, da opravlja svojo vlogo systemske banke in finančnega posrednika v tem okolju. To se izraža zdaj, na kratek rok, sicer skozi stabilnost vrednosti delnice, ki se je v tem kratkem obdobju oblikovala po umestitvi, na drugi strani pa skozi bonitetne ocene te banke. Tisti poslanci, ki ste bili bančniki v svojih karierah, veste, da bonitetna ocena je ključni izkaz in neka delovanja in bonitetne ocene Nove Ljubljanske banke so se po izvršeni umestitvi na borzo v bistvu popravile. Smo pogledali: Moody's je bonitetno oceno NLB sicer za oceno dolgoročnih depozitov v domači in tuji valuti z Baa2 4. decembra dvignil na Ba1. To je največja stopnja v bonitetni razvrstitvi B. To se pravi, Ljubljanska banka je prišla po tem pokazatelju praktično na prag bonitetnega razreda A v veliki meri tudi zaradi vseh ukrepov, ki so bili izvedeni. Praktično je zdaj v zgornjem delu bonitetnih razvrstitev: BB, B+. Moody's, ki je relativno strog, je zelo strogo ocenjeval boniteto te finančne institucije v času finančne krize, je praktično zdaj zrangiral najboljše med tremi bonitetnimi agencijami, ki to banko ocenjujejo.

Cena, tako kot je bila oblikovana v tem postopku, je odraz robnih pogojev, po katerih se je pač ta postopek peljal. Kot sem povedal na začetku v uvodnem delu, je odraz tudi strategija; strategija ni dokument, ki smo ga pravzaprav izumili samo ali pa ga oblikovali samo na Ministrstvu za finance, strategija je bila predmet obsežnih koalicijskih usklajevanj v predhodni vladi in je bila predmet zelo skrbnega razmisleka. To se pravi niso se zasledovali samo vrednostni, cenovni cilji, zasledovali so se tudi drugi cilji, ki so bili v uvodu predstavljeni. Ocene o tem, ali je bila zdaj ta prodaja učinkovita ali pa gospodarna, se ne da zaključiti samo na osnovi dosežene cene. V uvodu sem povedal, da je to rezultat tudi dobičkov, ki so bili državni izplačani v vmesnem obdobju, in to je rezultat tudi pozicije, ki jo bomo s tem načinom prodaje imeli skozi delovanje te banke v slovenskem gospodarskem prostoru skozi učinkovito izvajanje vloge finančnega posrednika, predvsem skozi varnost za varčevalce in vlagatelje na eni strani, depozitarje in skozi konkurenčnost kreditov, ki jih bo ta banka zagotavljala gospodarstvu in prebivalstvu. Tako da teza, ali je bila prodaja gospodarna ali ni bila gospodarna, se bo sigurno še ocenjevala. V danih okoliščinah Ministrstvo za finance ocenjuje, da je pač zdrav kompromis teh vseh vidikov, ki so predstavljali robne pogoje, in da predvsem zagotavlja dobro perspektivo tej banki in zagotavlja potencial za vlagatelje, da bodo to banko lahko uspešno in učinkovito upravljali naprej.

Eden od pomembnih razlogov, zakaj je Evropska komisija naložila Republik Sloveniji kot kompenzacijski ukrep tudi prodajo in je bila pač ta v teh pogajanjih izpogajana do določenega praga, do 75 odstotkov minus 1 delnico, so bile tudi slabosti v korporativnem upravljanju. To je treba povedati. Korporativno upravljanje v obdobju okrog finančne krize, v času finančne krize, po njej je bilo povezano s slabostmi pri upravljanju s tveganji v tej finančni instituciji, s slabostmi pri podeljevanju kreditov, kar je kreiralo izgube, in ukrepi za dodelitev oziroma za odobritev državne pomoči so bili vezani tudi na to, da se te slabosti odpravijo, in zaveze, ki so bile sprejete, so se sicer v več etapah potem spreminjale in dopolnjevale.

Zdaj ključno je vprašanje – pravzaprav sta dva elementa ocenjevanja gospodarnosti oziroma učinka te privatizacije. Prvo je pač premija, ki ni bila realizirana zaradi tega, ker je prevladoval ali pa je bil določen koncept razpršenega lastništva. Ta premija je v veliki meri izravnana skozi to, da bo Nova Ljubljanska banka lahko učinkovito izvajala svoje funkcije finančne institucije za vodenje teh operacij tukaj v Ljubljani in da te ključne funkcije ohranjamo v Sloveniji. Prodaja po načelu 100-odstotne prodaje bi sicer dala višjo ceno, bi dala premijo, ampak bi na drugi strani pomenila prenos velikega dela ali pa pomembnega dela upravljaljskih aktivnosti te banke k novemu lastniku. Že na matičnem delovnem telesu smo povedali, kaj se je zgodilo na Dunaju. Banke, avstrijske, ki so bile nekoč pomembne regionalne banke, so velik del svojih poslovnih funkcij prenesle v postakvizicijskih postopkih drugam, to se pravi, v Milano ali pa kam drugam, v druge finančne centre, ki sedaj upravljajo s temi finančnimi skupinami. To se je v tem postopku in s to metodo prodaje prepredilo in to, jasno, ima svojo ceno in to se da tudi meriti in gospodarnost in pa učinkovitost tega se bo lahko argumentiralo z ene in z druge strani, če bo to treba naprej razčistiševati.

Drugi ključni element je pa čas prodaje. Ali je ta čas glede na gibanja na borzi, dejansko pomenil element izgubljene priložnosti, kar se tiče vrednosti, ali je ta izgubljena priložnost škoda ali ni škoda, kaj je ekonomska definicija škode, pravna definicija škode – ali je to oškodovanje. Zdaj se že kar lansira, da je to veliko oškodovanje. To je lahko po moji oceni – sicer sem ekonomist, ne pravnik –, to je lahko izgubljena priložnost, ki je bila takrat izgubljena iz nekih razlogov, ki so jih takratni odločevalci navedli, ampak mislim, da je bistveno bolj pomembno zdaj v oceni te celotne situacije gledati naprej, da smo s tem načinom prodaje in tudi z doseženimi finančnimi in ekonomskimi učinki in širšimi učinki zagotovili, da bo ta finančna institucija uspešno delovala naprej. Vloga države kot lastnika s 25-odstotnim deležem je dokaj omejena. Vsi, ki poznate principe delovanja upravljanja gospodarskih družb s 25-odstotnim glodarajočim deležem,

praktično lahko vplivaš predvsem na status gospodarske družbe. To se pravi, da se ta družba ne more razdeliti, razkosati na manjše dele, da se ne more preoblikovati po mili volji lastnika. To se pravi, da se s tem pravzaprav sama volja novih lastnikov, če so prevladujoči, na nek način balansira. V bistvu ta 25-odstotni kapitalski delež nima funkcije, da bo vplival na odločitve glede vodenja in menedžiranja te finančne institucije, ampak ima predvsem odločitve zagotoviti, da bo ta finančna institucija še naprej upravljana v Sloveniji, in da bo svojo sistemsko vlogo kot sistemska finančna institucija zagotavljala v tem gospodarskem prostoru. To velja tudi poudariti. To je še enkrat za poudariti, ker to je bilo tudi v uvodni predstavitvi povedano, vendar to ni nekaj, kar si je izmislil državni sekretar, ampak to je bil cilj, ki je bil postavljen takrat, ko se je postavljala strategija upravljanja in ta cilj je s to metodo prodaje in s tem rezultatom, ki je bil dosežen, tudi realiziran.

Tako moram reči, da kar se širše tiče upravljanja državnega premoženja, ne zardevamo. Imamo rezultate, ki so rezultati strokovnega trdega dela na eni strani upravljavca, ki upravlja to skupino državnih podjetij, ki je poverjen z Zakonom o Slovenskem državnem holdingu, tudi strategije, ki je smiselna, ki je dala rezultate in ki so predvsem skozi pokazatelje, ki so postavljeni za merjenje teh rezultatov, priznani tudi širše v mednarodnem prostoru tako z vidika spremljave, ki jo zagotavlja OECD, kot tudi z vidika teh periodičnih ocen gospodarskih gibanj in gospodarske situacije v Sloveniji, ki jih izvaja Evropska komisija. Tako nam v tem delu te institucije priznavajo napredek, ki ga je Slovenija na tem področju naredila, in tudi, kar se tiče Nove Ljubljanske banke in tega prvega koraka privatizacije, nam ni potrebno zardevati pred nikomur. Diskusija o tem, ali pa smo realizirali vrednost, ki je v danih okoliščinah primerna, pa je legitimna diskusija in se je ne izogibamo in jo bomo tudi v nadaljevanju ustrezno argumentirali in strokovno utemeljevali, kolikor bo treba zagotavljati. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Anže Logar.
Izvolite.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala.

Državni sekretar je tudi – enako kot kolegica Udovč – povedal, da je cena, ki jo je Vlada Republike Slovenije oziroma SDH iztržila za Novo Ljubljansko banko, posledica sprejete strategije upravljanja. Skratka, posledica politične odločitve. Povedal je tudi, da je bil strategija predmet koalicijskih usklajevanj. Tu smo torej pri tej srčki problemov: predlog koalicijskih usklajevanj. Predmet koalicije Mira Cerarja, Karla Erjavca in predsednika SD, aktualnega predsednik Državnega zbora.

Razlika med to strategijo, poudarek je bil na koalicijskih usklajevanjih, in prejšnjo strategijo, ki je bila pripravljena leta 2012, je, da se je tista usklajevala znotraj vseh strank Državnega zbora, ta strategija pa samo na strani koalicije – za državno upravljanje z državnim premoženjem, ki je pa v lasti nas vseh. Skratka, neka parlamentarna večina, koalicijska večina, je prevzela politično odgovornost za celoten politični sistem in posledica je nižja kupnina. To je posledica in zaradi tega je bila tudi ta kupnina potem nižja, ker ni prišlo do političnega usklajevanja z opozicijo. Če bi se takrat uskladili z opozicijo, bi bila ta strategija sprejeta soglasno in bi imeli vsi politično odgovornost in verjamem, da bi bila bistveno boljša in bistveno bolj naravnana k temu, da davkoplačevalci dobijo iz državnega premoženja več kot v tem primeru, ko so samo trije možje usklajevali to koalicijo.

Državni sekretar se bo hvalil, da je po prodaji bonitetna ocena – popravili Novi Ljubljanski banki. Mogoče se bo popravilo zato, ker ni več v večinskem državnem lastništvu, mogoče pa zato. In pa bonitetno oceno Novi Ljubljanski banki bi popravili tudi, če bi bila prodana za eno milijardo, pa je bila za 600 milijonov. Torej, to ni vzrok ali posledica prodajne cene, ki ste jo dosegli pri prodaji Nove Ljubljanske banke. S tem se ne zmanjšuje odgovornost omenjenih treh mož.

Državni sekretar je v uvodu povedal zelo zanimivo zadevo, da je generalni sekretariat predlagal, da se ne udeležijo današnje seje. Si predstavljate? Državni zbor ugotavlja in razpravlja o odgovornosti za davkoplačevalski denar, generalni sekretariat te vlade, ki je izvršila veja oblasti, pa da navodilo ali predlog: Ne udeležite se te razprave! Si predstavljate? Govorimo pa o 400 milijonih! Kakšna vlada vodi Republiko Slovenijo, če predlaga svojim članom, ne udeležite se razprave o vprašanju, ki je davkoplačevalce stalo 400 milijonov evrov?

Zdaj, državni sekretar je tudi rekel, da so dosegli cilje s to prodajo. Kakšne cilje pa? Nobenih ciljev. Tako je, nobenih ciljev.

Omejevalni ukrepi Nove Ljubljanske banke ostajajo enaki, kot so bili pred to prodajo. Ker niste prodali 75 odstotkov. Enaki. Cena, ki ste jo dosegli, je bila pa nizka. Podpovprečno nizka. Poglejte nabor ali pa pregled prodaj bank po IPO, ki so se dogajale v letu 2017–2016, in boste ugotovili, da takrat banke po navadi večinoma niso bile prodane na spodnjem delu lestvice ponujenega razpona cene, ampak neke na sredi. Tudi če bi bila prodaja potem tista v razponu 55–71, ni nujno, da bi se zgodila na najnižji ceni 55, kot so nekateri razpravljavci potem ugotavljali, da je iz tega naslova nastalo 41 milijonov evrov škode. Verjetno bi bilo neke višje, ampak ker je v vmesnem času zaradi prve odpovedi in neugodnega časa bila Slovenija stisnjena v kot, so investitorji vedeli, da bodo prišli do banke, če bodo ponudili najnižjo možno ceno.

Saj na nek način je razumljivo, zakaj je bil interes Vlade, da doseže najnižjo možno ceno. Namreč, prvotni interes je bil, da pomemben delež teh delnic Nove Ljubljanske banke kupijo domači skladi in preko povratne zanke spet nazaj postanejo lastniki Nove Ljubljanske banke. In cenejša kot je banka, za ceneje pride nazaj v državno lastništvo, takrat ne več na SDH, ampak pod posamezne rdeče ali drugačne barone, ki imajo vplivne skupine v posameznih državnih podjetjih. Načrt se ni izjalovil zaradi tega, ker je ATVP izdala potem neko stališče, ko je rekla, da tega ne smejo narediti. Danes imamo prodano banko pod ceno z večino v tem državnem zboru, ki ne želi ugotavljati politične in morebitne odškodninske odgovornosti za takšno politično početje. Osebnostno menim, da je to napačna pot. Osebnostno menim, da smo mi kot predstavniki ljudstva poklicani za to, da branimo vsak evro, ki je bil vložen v slovenski bančni sistem, in da poiščemo vse tiste, ki so vplivali na to, da je izplen in vračanje nazaj davkoplačevalskega denarja nižji, kot bi lahko bil. Kdor misli drugače, po mojem osebnem mnenju ne zastopa volivcev in ne zastopa davkoplačevalk in davkoplačevalcev.

Še enkrat, žal mi je, da niste potrdili predloga sklepa, da se o tem pristojni organi razjasnijo. Verjetno bo potreben kakšen drug postopek, ampak na vsak način z današnjo sejo ste tudi vi prevzeli to odgovornost, da ne želite raziskati razlogov za tako nizko kupnino. Hvala.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi 71. člena Poslovnika zbora še kdo razpravljati. Vidim kar nekaj rok. K razpravi se lahko prijavi tudi eden od predstavnikov predlagatelja predloga priporočila ter predstavniki Vlade, in sicer s pritiskom tipke za vklop mikrofona. V tem primeru dobite besedo kot zadnja, in sicer najprej predstavnik Vlade in nato predstavnik predlagatelja. Prosim za prijavo. Hvala lepa. Vsak prijavljen dobi po 5 minut časa.

Prvi na vrsti je gospod Jožef Horvat. Izvolite. /oglašanje iz klopi/ Kako?

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Kot predlagatelj.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ: Lahko.

Se pravi, gospa Ljudmila Novak je naslednja. Izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni!

Ves čas sem poslušala to razpravo. Ko sem poslušala stališče Poslanske skupine Desus in kolega Polnarja pravzaprav nisem bila

čisto prepričana, komu je namenjena njegova obširna kritika. Zakaj izpostavljam prav Desus, čeprav s kolegi se dobro razumem, ni problema. Ampak še vedno mi zvenijo v ušesih besede predsednika Karla Erjavca na nekem televizijskem omizju, ki mi je očital in je rekel, da Ljudmila bi prodala še svojega boga, ko smo govorili o prodaji državnega premoženja. Jaz nisem prodala nobenega državnega premoženja v svoji politični karieri in Nova Slovenija tudi ni bila zraven, ko se je prodajalo državno premoženje. Zakaj pa ste tako odlagali s to prodajo in je niste želeli izvesti pred volitvami? Ja, čisto logično! Zaradi tega, ker ste svojim volivcem ves čas govorili, kako je to državna srebrnina, kako je to nacionalni interes, kako država potrebuje svojo banko. Jaz ne bi imela nič proti temu, če bi to državno premoženje in te banke res bile dobro upravljane.

Tukaj pa se ne moremo strinjati z gospodom državnim sekretarjem, ki pravi, da so bile dobro upravljane. Ja, kako pa je potem nastala 4-milijardna luknja? Ja, nekaj je pripomogla sicer kriza finančna, ampak poslušali smo Logarjevo poročilo, kjer smo slišali, kako so se delili krediti na vampih, kako so se 100-milijonski krediti podeljevali, potem pa je prišlo z banke vljudno pismo, ali nameravate poravnati ta kredit ali ne nameravate, in odgovora ni bilo in podobne zgodbe. Ko je nastajala nova država Slovenija in smo zaprli staro Ljubljansko banko in je nastala Nova Ljubljanska banka, sem rekla, končno zdaj pa imamo svojo banko, ki jo bomo pošteno upravljali in ne bomo več poravnavali te zavožene kredite oziroma to, kar je delala politika, in netransparentno upravljanje. Pa sem se na žalost zmotila, ker so se te prakse nadaljevale. In ker ste vseskozi državljanom govorili, kako je potrebna banka v državni lasti, kako je to pomembno, potrebno, pa potem ugotavljamo, da je bila ta banka velikokrat bankomat za določene stranke, za določene vplivne osebe, ki so nas tako rekoč oropale. Tudi v stališču je bilo izpostavljeno, da ta luknja obsega letni proračun več ministrstev. Zato vedno pravim, da je hinavščina, ko mi isti ljudje, ljudje iz istih strank, ki so bile zraven pri nastajanju te luknje, govorijo o socialni državi in po potrebnih socialnih pomočeh. Jaz pa pravim, da jih ne bi bilo potrebno, ker bi lahko zagotavljali normalne pokojnine, ker bi lahko dajali višje štipendije, ker bi država boljše funkcionirala, če bi ta denar namesto v te zavožene kredite in banke lahko vložila kam drugam. To smo mi ves čas poudarjali, zakaj je treba prodati to državno premoženje. Če bi bilo dobro upravljano, ga ne bi bilo treba. Pa ni bilo, saj imamo vendarle dokaze!

Glejte, mi smo smučarski narod, Slovenci, vsi se spoznamo na smučarske skoke, hvala bogu imamo dobre skalce, včasih so boljše, včasih slabši, in vsi vemo, kako pomemben je trenutek odskoka, tudi če nismo nikoli skakali, pa smo se sedaj tega naučili. Desetinka sekunde, morda še manj, je

pomembna in v kakšnem kotu odskočiti. Ravno za to gre tukaj! Ker smo toliko časa odlagali, predlagali in vsi vemo, da ko je časovna stiska, smo prisiljeni bolj poceni prodati kot takrat, kadar imamo precej časa. Prejšnja vlada, v kateri pač sedite stranke, ki ste bile tudi v prejšnji vladi, si je vzela preveč časa in je zamudila tisti ugoden trenutek, ker takrat ste prodajali, zdaj imamo pa dobiček, zdaj pa res ne smemo prodati. Ja, zdaj pa smo morali prodati! Pa zakaj nas to sili Evropa? Zaradi tega, da ne bi ponovno zašli v isto krizo, v isti način delovanja kot v preteklosti, samo zaradi tega. Zato ste naredili tako škodo.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:

Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marijan Pojbič. Izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

Najprej, po vsem tem, kar smo slišali, je jasno, da so bili naši davkoplachevalci, Slovenke in Slovenci, oškodovani. Prav je, da si enkrat v tem državnem zboru nalijemo čistega vina. Spoštovane državljanke in državljani, dokler bodo v Državni zbor prihajali gospod Dragonja, vlado vodili Cerar, Erjavec, Bratuškova, v Državni zbor prihajal in vodil gospod Židan, tako dolgo, drage državljani in državljani, nimamo kaj pričakovati. V tej državi in pri tej družbi se ne bo spremenilo popolnoma nič! Ob vsem tem, ko old boysi, ki prihajajo iz Foruma 21, z njimi plačani režimski mediji, tako dolgo, verjemite mi, da se v tej družbi, za ljudi, za preprostega in ubogega človeka ne more zgoditi nič pametnega, ker nihče ne odgovarja za nič, nihče nič ni kriv. Drug drugega pokrivajo, državni denar, ki gre skozi tak ali drugačen način v njihove žepe, pa plačuje vse te slugе, lahko temu rečem, ki stojijo za njimi, da slovenska javnost izve samo tisto, kar jim želijo povedati.

Torej, kraje se bodo nadaljevale. Ljudje bodo trpeli in tako kot sem rekel, nihče ne bo odgovarjal za nič. Sedaj je vsem tistim, državljanom in državljanom jasno, zakaj so se tako krčevito borili, ta vladna koalicija, najverjetneje poslanci nimate toliko, niste imeli toliko vpliva in ti ključni ljudje, ki so sedaj predsedniki strank, ki sedijo v vladi zato, da obdržijo to vlado ali to pozicijo. Mislim, da ga ni v Državnem zboru nikogar, ki ne bi spregledal. Seveda so vedeli, da se bo Ljubljanska banka prodala. Vedeli so in zato so rekli, tega plena pa mi ne moremo izpustiti iz rok, to gre za 400 milijonov evrov in več, ki je pristalo nekje komu na tak ali drugačen način v teh povezavah, o katerih sem prej govoril, v žepih. Zato je treba državljanom in državljanom povedati resnico in naliti čistega vina. Tukaj bo moralo priti do spremembe. Pričakujem edino od poslank in poslancev iz koalicije, da ne boste še v nadaljevanju držali štange takim lumpom, takim ljudem, ki so tam samo in izključno zaradi osebnega interesa in vsega tistega, kar jim ta

osebni interes zagotavlja, da lahko živijo kot mali bogovi v tej naši družbi. Mi se pa tukaj v Državnem zboru, na žalost, v narekovajih govorim, »kregamo o oslovi senci«. To je neverjetno, nesprejemljivo in zelo žalostno.

Resnično vas pozivam, vse poslanke in poslance Državnega zbora, ne dovolimo si več, da bodo taki ljudje, o katerih sem prej govoril, prihajali v Državni zbor ali pa sedeli na pozicijah, ki jim zagotavlja ministrske stolčke. Za narod je to popolna poguba in to je treba presekati in spremeniti.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:

Hvala lepa!

Besedo ima Igor Zorčič, izvolite.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala lepa. Kolegice, kolegi!

Saj ne vem, kje naj začnem po tem ekspoziju! Prepričan sem, da današnja seja ni bila mišljena mogoče na ta način, da se pogovarjamo samo o enem točno določenem obdobju. Žal sem ugotovil, da se predlagatelji želijo fokusirati samo točno na določeno obdobje naše banke. Seveda zato, ker ima naša banka svojo črno zgodovino, ki sega kar nekaj vlad nazaj. Prepričan sem, da vsakokrat, ko se bomo pogovarjali o njej, o vseh svinjarijah, ki so se tam dogajale, o vseh krajah in potem o polnjenju bančne luknje, da bojo nekateri v tem državnem zboru zainteresirani za to, da se pogovarjamo samo o določenih letih, samo o določenih vladah, nekateri morda celo o nobenih, ampak na koncu vedno pridemo do ene in iste resnice; da je tu nekaj strank, ki s tem, kar se je dogajalo v zgodovini te banke, da nimajo praktično nič in da se sedaj želi tudi s temami, kot je ta o neki domnevno morebitno boljši prodaji NLB, spušča meglo na tisto, kar se je dogajalo v preteklosti.

Res smo imeli preiskovalno komisijo, ta je marsikaj pokazala, ampak mislim, da tudi če imamo neko končno poročilo te preiskovalne komisije iz prejšnjega mandata, to ne pomeni, da se mi o teh stvareh ne moremo pogovarjati zdaj, v kontekstu te prodaje.

Želim izpostaviti to, da prodaja banke je pravzaprav samo še tisti najbolj žalostni del, ki smo ga bili po sili prilike primorani narediti. Ampak bolj sprevrženo se mi zdi pa to, da se danes tukaj že ves čas operira z nekakšnimi številkami, najprej je bilo 400 milijonov potencialno izgubljene kupnine, potem je bilo to že kar kot nekakšna fiksna cena, potem že kar kot dokaz. Mislim, da smo danes kar dvajsetkrat slišali to besedo, ki se želi naprtiti strankam bivše koalicije. Tukaj nikogar ne želim zagovarjati, niti bivše vlade, nimam za to pravzaprav nikakršne podlage, ampak želim izpostaviti to, da govorimo o tem, da se tukaj želi nam inputirati to, da bi naj obstajala nekakšna cena, ki pa je bila izgubljena. Nekakšna izgubljena priložnost. Prepričan sem, da če bi ta priložnost obstajala, bi danes tisti, ki želite obdolžiti in soditi komu iz nekega prejšnjega

mandata, povedali tudi, kdo je bil pripravljen plačati to ceno, ampak ga ni. Mi to ugibamo na podlagi nekakšnih cen bank, povprečnih cen na nekih borzah, če pa ima kdo kupca za 400 milijonov evrov višjo ceno ali pa je ta obstajal, pa naj pove. Ura je 16.51, po petih, šestih urah bi bilo prav, da slišimo, kdo je tisti, ki bi bil pripravljen dati 400 milijonov več. Pa ne pozabimo tega, kar se je še dogajalo z varčevalci Ljubljanske banke na Hrvaškem, s tistimi sodbami, izvršbami, s podrejenci in podobno. Tako je več kot evidentno, da se danes, čeprav je na en način to legitimna tema, da se pogovarjamo o cenah prodaje državnega premoženja – jaz sem sicer pristaš tega, da naj bomo pri tem karseda konservativni, ampak tudi tukaj imamo sprejeto neko strategijo o upravljanju kapitalskih naložb –, da je več kot evidentno, da je danes potem na koncu, vsaj tako pričajo današnje razprave, namen tega vsega, da se pač spušča nekakšna megla in da se skuša ta celotna žalostna zgodba NLB, ki traja od osamosvojitve naprej, sprevreči na mandat ene vlade. Temu smo bili danes priča. Upam, da so to gledalke in gledalci videli, zagotovo pa to ni neka popotnica za morda neke nadaljnje prodaje.

Upam, da se bomo v naslednjih primerih, če bo do njih prišlo, obnašali morda bolj enotno, pa verjetno tudi malo bolj konservativno. Verjetno nas zdaj okoliščine ne silijo več tako, kot so morda neko izmed prejšnjih vlad zaradi gospodarske krize ali pa zaradi državne pomoči. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima Vojko Starovič. Izvolite, Vojko.

VOJKO STAROVIČ (PS SAB): Hvala za besedo.

Malo bi se pridružil predhodnemu govorniku. Je to res žalostna zgodba, kakor se je zdaj nekje zaključila s to prodajo, vsaj z mojega vidika. Spomnim se Ljubljanske banke, to je bila regijska banka, ugledna regijska banka, ki je dobro delovala in je bila ena od stebrov slovenske suverenosti in tudi prehoda v samostojnost, v finančno samostojnost. Potem smo jo šli razbijati, politično se odločili narediti Novo Ljubljansko banko, čeprav je takrat obstajala krasna rešitev, ki je bila dogovorjena in ponujena, kako bi rešili s Hrvaško in tako naprej. V nekem obdobju, o katerem je govoril Polnar, ki ga zdaj trenutno ni med nami, je v celem svetu finančna struktura, finančni upravljavci, pa ne samo ti finančni posredniki, kot je banka, zavarovalnice, ampak predvsem skladi, in na borzah se jim je zmešalo od želje po dobičku, od želje po rasti. Nam se je tudi v nekem obdobju zmešalo, bom rekel, smo mislili po sistemu Fukuyame, da je zdaj to večni sistem in da bo vse samo raslo, raslo. Takrat, ko se moja kolegica Ljudmila, ki jo sicer tudi zelo cenim,

spominja, ampak je bila takrat tudi v vladi, ko so v Sloveniji v tej neumnosti – najemanju kreditov, dajanju, banke so ponujale, vem – takrat sem bil direktor –, s kakšnimi ponudbami so prihajale. V letih 2004–2008 je bilo to najhujše. Takrat je naš bruto dolg narastel, pri Drnovšku je bilo izpod 5 milijard, nekaj je že zraslo pod Ropom, pod vodstvom SDS in tudi vaše stranke, ki se je takrat drugače imenovala, je pa to skočilo na 40 milijard. To je bilo treba sanirati, narediti in se nekako iz tega izvleči. Vsi se moramo zavedati, to je zares žalostna zgodba, ampak v svetu smo pač v denarnem gospodarstvu in finančni posredniki so izredno pomembni. In so včeraj in tudi danes finančne institucije – torej finančni sektor zasluži več kakor realni sektor. So donosi višji, zato se tja denar seli in tja se moč seli in mi s tem, ko izgubljam denarne institucije, finančne posrednike, kot so banke, kot so zavarovalnice, ker so se tudi nekatere že prodale, izgubljam temelje naše suverenosti.

Zato moramo v bodoče res paziti in gledati pozorno, zato tudi to razpravo poudarjam, da ne zapravljamo teh institucij, da jih ne podcenjujemo in zapravljamo tako poceni. Hvala lepa. / oglašanje iz klopi/

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Ker me je kolega citiral oziroma direktno name naslovil, moram odgovoriti.

Res je, da od leta 2004 do 2008 je bila Nova Slovenija v vladi, takrat že Nova Slovenija, ki je bila ustanovljena leta 2000. Sama sem bil takrat evropska poslanka in sem sedela v Evropskem parlamentu. Ampak kakorkoli, takrat je finance vodil finančni minister, naš takratni predsednik dr. Andrej Bajuk. Vsi veste, da smo leta 2007 sprejeli evro, zato je moral zelo paziti, kakšno bo zadolževanje Slovenije oziroma je tudi zelo pazil na to. In je bilo zelo nizko in je tudi dobil nagrado leta kot finančni minister leta – mislim, da je bilo to leta 2005 – in takrat so bili najnižji kazalci, kar se tiče državnega zadolževanja.

O tem, kar ste pa vi govorili, gre za podjetja, ki so se prekomerno zadolževala. Na to pa ne more vplivati sam finančni minister, če so se oni precenili oziroma niso načrtovali ali niso vedeli, da bo prišla taka finančna kriza. Zato on ne more biti odgovoren. Vsi kazalci so bili pa takrat za Slovenijo zelo dobri, poleg tega, da je takratni finančni minister znižal tudi davke. Zato ne moremo govoriti o tem ...

Zakaj pa so nastale tudi te bančne luknje? Zaradi takšnih kreditov, o katerih smo slišali v Logarjevem poročilu, ko so dali kredite, si podeljevali na vampih, ko so dajali kredite na lepe oči; in to zelo velike kredite. Pa ne ravno gospodarskim družbam, posameznikom, ki ne vem, kako so ta denar ... Torej, z goljufijo. Tukaj

pa gre za goljufijo! Namerno so zaobšli pravila pri podeljevanju kreditov.

Drugo pa je, da so se pač podjetja zakreditirala, kar pač je bila gospodarska rast in niso računale na krizo ali kakorkoli že. Finančni minister pa je takrat izredno dobro skrbel za državne finance.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Naslednji ima besedo predstavnik Vlade, državni sekretar Metod Dragonja.

Izvolite.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik.

Najprej bi želel na kratko samo podati dodatno pojasnilo gospe Ljudmili Novak, ker ste me najbrž premalo pozorno poslušali.

Moja trditev je bila v tem, da od določenega momenta naprej se je upravljanje z državnim premoženjem začelo izboljševati. To se pravi, ne bi želel tiste pretekle problematične situacije do ukrepov, ki jih je Banka Slovenija izvajala za zagotovitev stabilnosti bančnega sistema, komentirati, ampak moja trditev je bila dana: od leta 2013 naprej, ko so bili sprejeti ukrepi za zagotavljanje stabilnosti bank, in od leta 2015, ko je bil postavljen okvir za upravljanje državnega premoženja. Dva stebra tega okvira pa sta Zakon o SDH, ki je bil nadgrajen, in sicer prvi, in pa Strategija o upravljanju. To svojo motivacijo in nek motiv za delo iščem v tem, da to, kar delam, delam za svoje vnuke. Midva imava enako stare vnuke in iste starosti so taki drobižki. Dejansko premoženje, ki ga imamo, ki je bilo ustvarjeno, ki ga upravljamo, upravljamo res za naslednje generacije. To, ker je bilo nerazumevanje; to se pravi, ne želimo za nazaj komurkoli dati kakršnekoli odpustke za napake, zlorabe in tako naprej, ki so bile takrat izvedene, ampak delamo na tem, da to izboljšamo v tem segmentu. Je pa to najtežje pravzaprav v delu, ki se nanaša na te postopke, kjer se razpolaga in kjer so privatizacije.

Drugo. Želel sem, ampak je gospod Logar že šel, povedati, da tudi on ali ni pazljivo poslušal ali pa namerno obrnil okrog besede. Ta trditev, da je interes Vlade, da se po čim nižji cene omogoči prodaja te banke, to je groba diskvalifikacija. To moram reči. Bom tudi sam to še prenesel njemu. Vseskozi je tako SDH kot vsi, ki so bili vključeni s svetovalci, deloval v tem, da se optimira vrednost, vendar v okviru gabaritov, ki so bili podani. Trditev, da noben od ciljev te privatizacije ni bil dosežen, to je tudi neprimeren zaključek.

V uvodu smo poudarili tri ključne cilje, ki so bili zasledovani pri tej zahtevni umestitvi na delnice.

Prvo, v državni proračun v čim večji meri povrniti sredstva, ki so bila vložena v to banko in ta račun bo mogoče izdelati takrat, ko bo ta proces zaključen. Smo v prvi etapi tega

procesa. Narava teh procesov ne samo pri nas, tudi drugje po svetu, je taka, da so nekateri izgubili bistveno več, kot bomo izgubili mi – v teh procesih, kjer je šlo za državne pomoči. Za te procese praktično ni mogoče v taki meri realizirati vrednosti kot pri bankah, ki teh procesov niso bile deležne.

Transakcija z Bawagom je popolnoma neprimerljiva s to transakcijo z NLB. Bo pa primerljiva transakcija, ko bo privatizirana Addiko banka. Njena predhodnica, tukaj v Sloveniji pa tudi širše v regiji, je bila vzorec slabih bančnih praks – to sem v parlamentu že nekajkrat povedal –, slabih bančnih praks, podeljevanja kreditov in izvajanje svoje funkcije, ki je pravzaprav v veliki meri tudi na nek način pokvarila delovanje domačih finančnih institucij na tem področju.

Drugi cilj, ki je dosežen, da se ohrani vpliv države na upravljanje Ljubljanske banke skozi ta manjšinski blokirajoči 25-odstotni paket. In tretji cilj, da se ohrani Nova Ljubljanska banka kot pomembna finančna institucija in poslovna skupina, ki deluje v tej regiji. Moja ocena je, da so ti cilji v tej etapi solidno zasledovani in da bodo lahko doseženi, ko bo ta proces zaključen. Hvala lepa.

PODPRESEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Kot zadnji ima besedo Jožef Horvat, kot predstavnik predlagatelja. Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Podpredsednik, hvala lepa.

Hvala, kolegice in kolegi, za vašo razpravo. Hvala tudi državnemu sekretarju, ki je povedal ključni stavek, zaradi katerega sem trdno prepričan in vem in upam, da so tudi državljani razumeli, da je bila ta seja še kako smiselna.

V prejšnjem nastopu je gospod državni sekretar, ki je ekonomist, moder mož, povedal približno takole, da prodaja delnic Nove Ljubljanske banke bo imela dolgoročne pozitivne učinke na slovensko gospodarstvo. Omenjal tudi bonitetne ocene, ki grejo gor in tako naprej. Nova Slovenija in desni del opozicije o tem govori že najmanj štiri leta. Dobro jutro, gospe in gospodje!

Zakaj je bila ta seja in obžalujem, da priporočilo – zelo nedolžno pravzaprav, ampak za državljane pravo in pravilno –, zakaj priporočilo ni bilo sprejeto. Zato, ker se glasi, »Državni zbor Republike Slovenije priporoča Vladi in pristojnim organom – Komisija za preprečevanje korupcije, organi odkrivanja in pregona –, da v okviru svojih pristojnosti preiščejo ter ugotovijo politično in odškodninsko odgovornost vlade Mira Cerarja kot skupščine SDH, ki je od decembra 2016 do novembra 2018 nastala pri prodaji kapitalne naložbe države v Novi Ljubljanski banki, d. d., po programu javne ponudbe delnic IPO.« Samo to smo želeli. Samo malo je treba pogledati

časopise, samo enega bom povedal. Na miklavževo lansko leto – se pravi, točno pred enim letom – Večer: Erjavec upa, da bo prodaja Nove Ljubljanske banke odložena na čas po volitvah. Ali je to razumljivo? Šlo je za politično odločitev, ker je to vsečno: našega pa ne damo, ker je to naše, pa naj stane, kolikor hoče! Makar še dve milijardi pa pol! O tem smo želeli danes govoriti in smo slišali, da smo štiri leta imeli prav.

»Prodaja delnic Nove Ljubljanske banke bo imela dolgoročne pozitivne učinke na slovensko gospodarstvo.« Zato si mi v Novi Sloveniji želimo, da bi državna podjetja, ne vsa, dobila odgovornejše lastnike. In da bi vendarle enkrat tukaj v tem hramu demokracije zaključili maratonske razprave o dveh, treh, štirih državnih podjetjih in da bi se pogovarjali v poslovnem okolju za 200 tisoč gospodarskih družb oziroma poslovnih subjektov v tej državi. Za 200 tisoč, ne za eno banko!

Obžalujemo, ampak razumemo, zakaj to priporočilo tako preprosto, tako preprosto razumljivo vsem, ni bilo sprejeto. Ker pač morate zaščititi vaše. Tudi tiste vaše, ki so vašim dajali kredite. Zaradi tega Logarjevo poročilo, ki smo ga tukaj vsi sprejeli, ne bo doživelo nekega epiloga tam, kjer bi moralo. Vse smo naredili, veliko smo naredili. Vsi. Vsi sprejemali sklepe, tudi te, da moramo ustanoviti posebno sodišče, ki bo obravnavalo banksterje, da povem tako, v našem žargonu. Sklep je bil sprejet v Državnem zboru, pa ste rekli, ne ne; povozili ste sami sebe – seveda v prejšnjem mandatu. Se opravičujem kolegicam in kolegom, ki tu sedijo od konstitutivne seje naprej.

Ta učna ura, ki je trajala – koliko? – pet ur, šest ur, je izjemno pomembna, ker smo se naučili, da bo prodaja delnic Nove Ljubljanske banke imela dolgoročne pozitivne učinke na slovensko gospodarstvo. Ali se lahko iz tega kaj naučimo tudi pri privatizaciji Telekoma in tako naprej? Vseh tistih družb, ki jih je nekoč že ta državni zbor dal na seznam družb, ki jih bo država privatizirala. Mi smo naračunali 41 milijonov; da so odškodninsko odgovorni za 41 milijonov trije predsedniki koalicijskih strank prejšnje koalicije. Če bi pa prodali junija 2017 ne po najnižji ceni, torej 55 evrov po delnici, če bi prodali po 60 evrov, potem je ta razlika. Ta univerzalni plačilni nalog moramo popraviti na stomilijonski znesek. Sto milijonov, gospe in gospodje! In to je bila današnja razprava.

PODPREDSEDNIK BRANKO SIMONVIČ:
Hvala lepa.

Zaključujem splošno razpravo o predlogu priporočila. V skladu z razlago Komisije za poslovnik z dne 9. 12. 2009 Državni zbor ugotavlja, da je postopek obravnave predloga priporočila končan.

S tem zaključujem 1. točko dnevnega reda in tudi 14. izredno sejo Državnega zbora.

Obveščam vas, da se bo čez 15 minut, to je ob 17.25, začela 16. izredna seja Državnega zbora.

Seja se je končala 5. decembra 2018 ob 17.10.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BREZNIK, FRANC 31

C

CIGLER, ŽELJKO 17

Č

ČERNAČ, ZVONKO 41

D

DRAGONJA, METOD 9, 46, 52

H

HAN, MATJAŽ 14

HORVAT, JOŽEF 23, 37, 49, 52

I

IVANUŠA, JANI 35

IVANUŠA, LIDIJA 26

J

JELINČIČ PLEMENITI, ZMAGO 6

JERAJ, ALENKA 41

K

KOPRIVC, MARKO 29

KORAŽIJA, BOŠTJAN 30

KRIVEC, DANIJEL 44

L

LOGAR, DR. ANŽE 7, 25, 34, 35, 37, 39, 40, 41, 48

M

MÖDERNDORFER, JANI (JANKO) 15

N

NOVAK, LJUDMILA 49, 51

P

PAVLIN, BLAŽ 43

PEČEK, IGOR 14

PERIČ, GREGOR 29

POGAČNIK, MAG. MARKO 12, 45

POJBIČ, MARIJAN 50

POLNAR, ROBERT 8, 10

R

RAJIČ, MAG. BRANISLAV 38

REBERŠEK, ALEKSANDER 44

S

SLUGA, JANJA 33, 35

STAROVIČ, VOJKO 51

SUKIČ, NATAŠA	21
Š	
ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ	27
ŠIŠKO, DUŠAN	12
ŠUŠMELJ, ANDREJ	20
T	
TOMIČ, VIOLETA	36, 38
U	
UDOVIČ, MATEJA	40
V	
VRTOVEC, JERNEJ	19
Z	
ZORČIČ, IGOR	50

LEGENDA

- PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke**
- PS LMŠ – Poslanska skupina Liste Marjana Šarca**
- PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov**
- PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra**
- PS Levica – Poslanska skupina Levica**
- PS NSi – Poslanska skupina Nova Slovenija – krščanski demokrati**
- PS SAB – Poslanska skupina Stranke Alenke Bratušek**
- PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije**
- PS SNS – Poslanska skupina Slovenske nacionalne stranke**
- PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti**